

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1932 — Nr. 1.

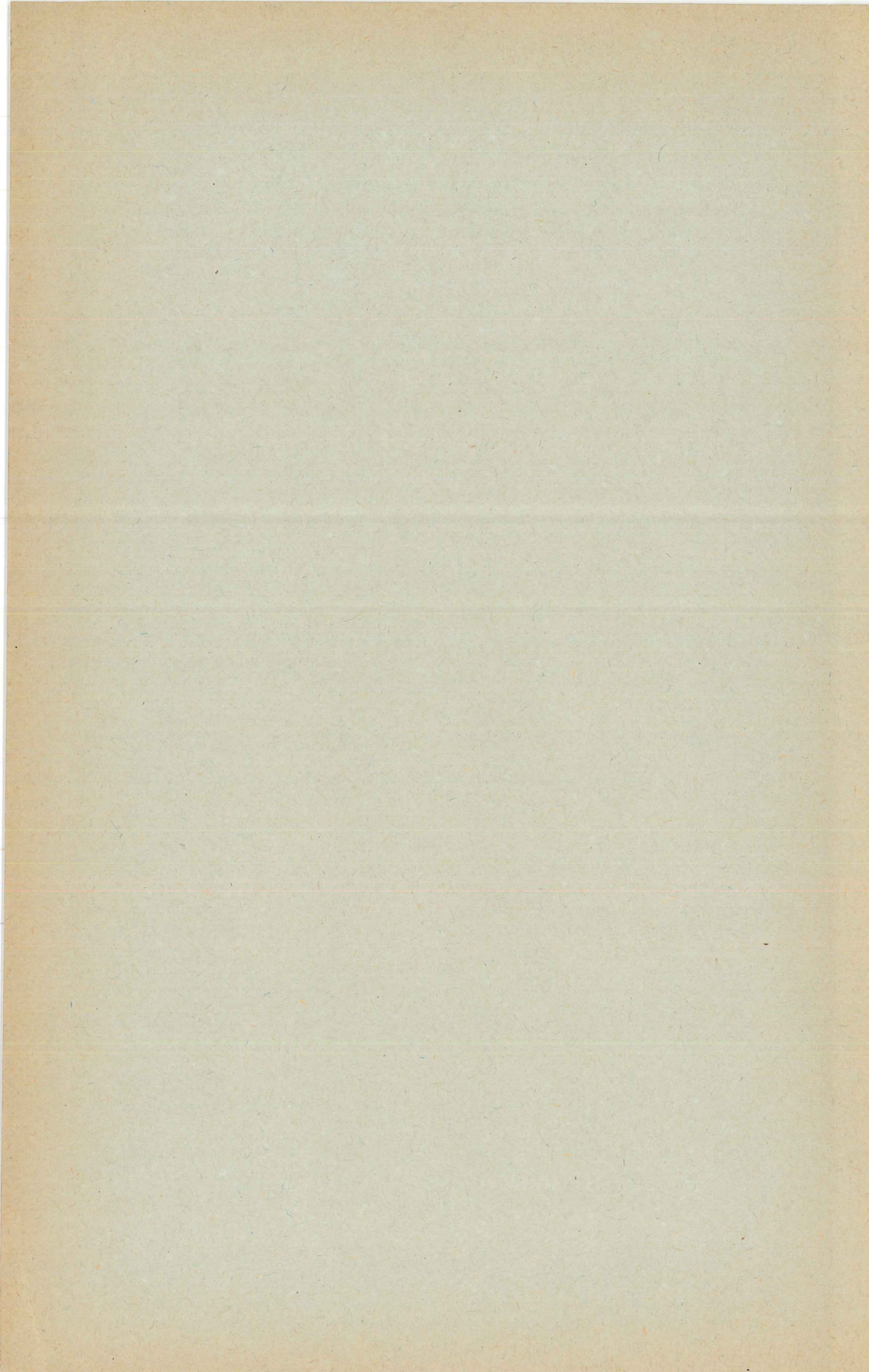
Fiskeriene 1932

Offentlige foranstaltninger i fiskeribedriftens
interesse

Utgitt av
Fiskeridirektøren

1934

A.S. John Griegs Boktrykkeri - Bergen

ÅRSBERETNING

VEDKOMMENDE

NORGES FISKERIER

1932

Utgitt av
Fiskeridirektøren

BERGEN 1934
A.S. JOHN GRIEGS BOKTRYKKERI

INN H O L D.

- I. a. Fiskeriene 1932.
 - b. Offentlige foranstaltninger i fiskeribedriftens interesse.
- II. Utvalgsformann Anderssen-Strand: Lofotfisket 1932.
- III. Bestyrer Olav Notevarp: Statens Fiskeriforsøksstasjons virksomhet 1932.
- IV. Flødevigens Utlekningsanstalt 1882—1932.
- V. a. Fylkesmannen i Finnmark: Beretning om vinter- og vårfisket i Finnmark fylke 1932.
 - b. Fylkesmannen i Finnmark: Beretning om Finnmark fylkes sommer- og høstfiske samt ishavsekspedisjoner 1932.
 - c. Beretning om skreifisket i Troms fylke 1932.
 - d. Beretning om skreifisket i Nordland fylke 1932.
 - e. Beretning om skreifisket i Nord-Trøndelag fylke 1932.
 - f. Beretning om skreifisket i Sør-Trøndelag fylke 1932.
 - g. Opsynschef Barmen: Beretning om vårtorskefisket i Møre fylke 1932.
 - h. Beretning om sildefisket nordenfor Statt 1932.
 - i. Opsynschef L. E. Buvik: Beretning om vintersildfisket (stor- og vørsildfisket) i Sogn og Fjordane—Vest Agder 1932 samt vårtorskefisket i Sogn og Fjordane 1932.
 - j. Beretning om kystmakrellfisket 1932.
 - k. Beretning om bankfisket 1932.
 - l. Beretning om fetsild- og småsildfisket 1932.
 - m. Beretning om kveite- og torskfisket ved Bjørnøya 1932.
 - n. Beretning om det norske fiske ved Island 1932.
 - o. Beretning om det norske kveite- og torskfiske ved Vest Grønland 1932.
 - p. Beretning om selfangsten 1932.

Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier
1932 — Nr. 1.

Fiskeriene 1932

Offentlige foranstaltninger i fiskeribedriftens
interesse

Utgitt av
Fiskeridirektøren

1934
A.S John Griegs Boktrykkeri - Bergen

Arbejdsning vedkommende Norges Fiskerier
1932 - Nr. 1

Fiskenene 1932

Offentlige foranstaltninger i fiskeribedriftens
interesse

Udgivet af
Fiskeridirektoratet

Innhold

	Side
Fiskeriene 1932	5—14
Offentlige foranstaltninger i fiskerinæringens interesse:	
1. Statistikk og publikasjoner:	
Efterretningsvesenet.....	15
Ukebladet „Fiskets Gang“.....	15
Den statistiske publikasjon „Norges Fiskerier“	15
Årsberetning vedkommende Norges Fiskerier.....	16
„Report on Norwegian Fishery and Marine Investigations“	16
Registrering og merkning av fiskeflåten	16
2. Oplysnings- og undervisningsvirksomhet:	
Propaganda for øket fiskeforbruk innenlands	17
Lov om medisintrantøner.....	19
Statens Trankontroll	19
Navigasjonskurser.....	20
Motorkurser.....	21
Stormvarselstasjoner	21
3. Vrakervesenet:	
Klippfisk og saltfisk	21
Saltsild	32
4. Fiskeriinspektørene.....	33
5. Opsynet	50
6. Fiskeriforsøk:	
Forsøksfiske etter storsild.....	51
Forsøksfiske etter ål i Nordland.....	51
Undersøkelser vedkommende ålefiske med åletrål (åleslepevad)	55
Ophjelp av fiske med torskeruser og åleteiner m.v. i Nordland	55
Ophjelp av rusefiske i Nordre-Trøndelag ved vandrelærer.....	58
7. Biologiske og oceanografiske undersøkelser i terminen 1931—32:	
Oversikt	65
Tokter m. v.....	65
Sildeundersøkelser 1931—32, av Sven Runnstrøm	68
Brislingundersøkelser 1931—32, av Paul Bjerkan	73
Undersøkelser angående fisket med åletrål 1932, av Paul Bjerkan	78
Beretning om Flødevigens Utklekningsanstalt, av Alf Dannevig.....	96
Det internasjonale Havforskningsråd, ved O. Sund.....	99

Fiskeriene 1932.

Fangstutbyttet av landets samlede fiskerier i 1932 var nogenlunde tilfredsstillende når alle fiskerier sees under ett. Skreifiskeriene gav et større fangstutbytte enn i 1931, men mindre enn i de foregående 8 år. Prisene var lavere gjennom hele sesongen, så verdien tross det større kvantum blev mindre enn ifjor. Vinterfisket i Finnmark blev mindre, men vårfisket blev større enn ifjor. Lofotfisket avsluttedes med et noget større fangstutbytte enn i 1931, men mindre enn i de foregående 5 år. Verdiutbyttet betegnes som slett for linefiskerne, mens garnfiskerne fikk bra lotter. Fordelingen var ujevn. Værforholdene i Lofoten var sammenhengende stormfulle og høist generende for bedriften den første del av sesongen, likeså strømførholdene. Redskapstapene og slitasjen var dog normale. Driftsutgiftene var forholdsvis store, særlig på grunn av de høie skjellpriser. I Troms fylke litt bedre fiske enn ifjor. Det samme var tilfellet på Yttersiden, mens torskefisket på Helgeland og Salten var meget mindre enn i en rekke foregående år. I Trøndelagen var fisket mindre enn ifjor og for Møre blev det opfiskede kvantum mindre enn i de foregående 15 år. I Sogn og Fjordane og sønnenfor var torskefisket helt mislykket. —

Sildefisket nordenfor Stat blev i første del av sesongen hindret av storm. Kvantumet blev i år bare vel halvparten så stort som ifjor. Derimot var sildefisket bedre enn ifjor sønnenfor Stat og sydover, uaktet uværet også her hindret fisket i den første tid. — Det egentlige fetsildfiske var bedre enn ifjor. Det til handelsvare saltede kvantum er meget større enn i de foregående 4 år. Småsildfisket i fetsilddistriktene var gjennomgående bra. — Brislingfisket var meget bedre enn ifjor og året før. Verdien blev et par millioner større enn ifjor. — Småsild- og mossafisket til hermetikkvare gav også et større fangstutbytte enn ifjor. — Sildefisket ved Island gav i 1932 et mindre fangstutbytte enn ifjor og da omsetningen var uhyre vanskelig og prisene nede i et lavmål blev resultatet for fiskerne mindre tilfredsstillende. Bankfisket må hvad fangstmengde angår betegnes som godt. Det var større enn ifjor. Prisene

var noget lavere, men det større kvantum bevirket at verdien blev større enn i de foregående 2 år.

Sommer- og høstfisket i Finnmark må betegnes som mindre tilfredsstillende. Laksefisket var mindre enn ifjor. Derimot var hummerfisket meget godt og må nærmest betegnes som et rekordår, hvad fangstmengden angår. — Rekefisket har tatt sig op, så det må regnes med som en faktor blandt de almindelige fiskerier utenom de større sesongfiskerier. Eksporten økes år efter år. Ålefisket var også bedre enn ifjor. Kystmakrellfisket var nærmest smått og gav et mindre fangstutbytte enn i de foregående 2 år. Prisene var også gjennomgående lavere. Bankfisket ved Bjørnøya gav et mindre tilfredsstillende fangstutbytte. Kveitefisket var litt bedre enn ifjor, mens torskefisket var mindre. — Prisen var lavere, så verdien var meget mindre enn ifjor. Torske- og kveitefisket ved Island gav et forholdsvis godt utbytte, men de lave priser bevirket at lønnsomheten blev mindre god.

Det samlede verdiutbytte av alle fiskerier i 1932 er foreløbig beregnet på første hånd til ca. 53.0 million kroner mot 60.0 mill. i 1931, 76.5 mill. i 1930, 81.3 mill. i 1929, 72.5 mill. i 1928, 58.0 mill. i 1927 og 85.0 mill. kr. i 1926. — Den endelige statistikk vil selvfølgelig vise mer eller mindre forandringer i disse foreløbige tall. Verdiutbyttet er således mindre enn i de foregående 6 år. — I verdien er som tidligere ikke medtatt utbyttet av sel-, hval- og bottlenosefangsten. Det samme er tilfellet med det daglige fiske og hjemmefisket, hvorom pålitelige oppgaver mangler.

Av verdiutbyttet i 1932 faller bl. a. på skreifiskeriene 18.6 mill. kr. (ifjor 19.4), på stor- og vårsildfisket 8.6 mill. kr. (ifjor 12.5) på fetsild- og småsildfisket 3.7 mill. kr. (ifjor 3.5), på sildefisket ved Island 1.67 mill. kr. (ifjor 3.9), på torske- og kveitefisket ved Island 0.7 mill. kr. (ifjor 1.1), på makrellfisket 1.54 mill. kr. (ifjor 1.85), på bankfisket 3.1 mill. kr. (ifjor 2.2), på laksefisket 3.5 mill. kr. (ifjor 4.0), på hummerfisket 1.8 mill. kr. (ifjor 1.5), på ålefisket 1.6 mill. kr. (ifjor 1.6) og på sommer- og høstfisket i Finnmark 1.8 mill. kr. (ifjor 2.0).

Om utfallet av de enkelte større fiskerier meddeles følgende kortfattede oversikt efter de under fisket foreliggende meldinger:

Sildefisket nordenfor Stat gav i 1932 et meget magert utbytte sammenlignet med de foregående 2 år. — Der var ingen større sildeinnsig på Mørekysten, den tok land sønnenfor Stat. — Gjennom hele den første del av sesongen var der et vedvarende uvær som helt hindret drivgarnsfisket. Det første parti sild til Sunnmøre kom inn i uken som endte 9. januar, da partiet utgjorde 7800 hl. mot 285 000 hl. samme tid i 1931. — Senere var også fisket smått, mest for uvær, så

fisket nordenfor Stat blev avsluttet med et samlet kvantum av 405 100 hl. mot 764 000 hl. i 1931 og 829 000 hl. i 1930. — Verdien er anslått til vel 1 million kroner mot 3.3 mill. kr. i 1931 og 4.2 mill. kr. i 1930.

Sogn og Fjordane og Søndre vårsilddistrikt blev i 1932 slått sammen til ett distrikt under en opsynschef. — Opgavene omfatter således det hele distrikt. Sildefisket begynte meget godt og der blev satt mange landnotsteng ved Bulandet og i Fedjedistriktet. Snurperne gjorde det også meget godt i disse distrikter, så der til nyttår var optatt 300 000 hl. snurpenotsild, 15 000 hl. garnsild og optatt av de satte steng som var mest utsatt for uværet 15 000 hl. I hele januar og litt av februar var der storm, som hindret såvel snurperne som garnfiskerne å drive fisket i nevneverdig utstrekning, men senere i sesongen var fisket godt for alle redskaper. Den samlede fangst blev sønnenfor Stat efter opsynets opgaver 3 070 000 hl. sild. Herav 1 370 000 hl. garnsild, 580 000 hl. landnotsild og 1 120 000 hl. snurpenotsild. Middelpris for garnsild kr. 1.45, for landnotsild kr. 5.20 og for snurpenotsild kr. 2.30 pr. hl. — I 1931 var det opfiskede kvantum sønnenfor Stat 1 640 000 hl. sild. Verdien er i år beregnet til 7.6 mill. kr. mot 9.6 mill. kr. i 1931.

Det samlede fangstutbytte av årets vintersildfiskerier (stor- og vårsildfisket) i sesongen 1931/1932 fra Titran og sydover forbi Lindesnes stiller sig således:

	Total hl.	Herav					Verdi kr.
		Iset hl.	Saltet hl.	Sildoljefabrikk hl.	Hermetikk hl.	Hjemmeforbruk m. v. hl.	
Nordenfor Statt . . .	405 112	8 259	40691	308 594	1 552	46 016	8 484 000
Sogn og Fjordane } Søndre distrikt . . . }	3 070 300	605 300	500000	1 770 000	62 500	114 500	
Tilsammen	3 475 412	613 559	540691	2 078 594	64 052	160 516	
Mot i 1931	2 988 953	754 257	747 503	1 292 164	63 203	131 826	12 900 000
» i 1930	4 371 600	968 301	1040190	2 020 240	99 310	243 550	19 024 400
» i 1929	3 226 300	1 109 775	826 000	1 034 100	100 500	155 375	13 530 000
» i 1928	2 937 000	973 100	675 200	1 010 000	80 000	198 700	12 210 000
» i 1927	2 774 000	854 000	560 000	1 061 700	142 500	—	9 650 000
» i 1926	2 519 000	1 122 500	525 000	617 300	100 200	—	11 000 000

Fetsild- og småsildfisket gav et større fangstutbytte enn ifjor forsåvidt det egentlige fetsildfiske til saltet handelsvare angår. Av småsild til fabrikkvare blev opfisket adskillig i de 3 nordligste fylker. Ialt er opfisket 1 400 000 hl. fetsild og småsild. Herav er saltet et større

parti enn i de foregående 5 år. — I 1932 er saltet til spekesild 151 340 hl. mot 48 220 hl. i 1931 og 82 355 hl. i 1930. — Dessuten er iår anvendt til skjæresild 18 650 hl. sild. —

Efter de mottatte opgaver fordeler fangstutbyttet sig på de forskjellige distrikter således:

Fylke	Ialt	Derav				
		Iset	Til sildoljefabrikker	Til hermetikkfabrikker	Saltet	Anvendt til skjæresild
	hl.	hl.	hl.	hl.	hl.	hl.
Finnmark	312 000	—	289 265	—	840	—
Troms	690 495	1 425	673 442	4 175	6 920	—
Nordland	379 040	6 350	330 931	900	15 323	730
Nord-Trøndelag	107 005	750	62 425	26 335	13 185	3 850
Sør-Trøndelag . .	236 835	14 890	103 921	650	112 773	12 700
Møre	71 045	430	1 573	44 340	100	970
Sogn og Fjordane	27 880	200	2 475	22 960	1 500	—
Sønnefor	61 160	600	—	54 160	700	1 100
Ialt	1 885 460	24 645	1 464 032	153 520	151 341	19 350
Mot i 1931	1 155 710	26 430	839 160	195 250	48 220	3 850
— i 1930	1 336 350	25 785	1 096 340	62 555	82 585	9 875
— i 1929	2 050 082	48 630	1 518 017	281 630	84 204	16 370
— i 1928	2 447 250	63 715	1 814 755	328 465	117 890	23 360

Verdiutbyttet av fetsild- og småsildfisket er i 1932 beregnet til ca. 3.7 mill. kr. mot 4.3 mill. kr. i 1931, 4.6 mill. kr. i 1930, 7.8 mill. kr. i 1929 og 11.3 mill. kr. i 1928.

Torskefiskeriene. Fangstutbyttet av landets samlede skrei- og torskefiskerier var større enn i 1931, men mindre enn i de foregående 8 år. — Opfisket blev 169 415 tonn som er beregnet til 49.5 mill. stk. mot 40.0 mill. i 1931, 61.6 mill. i 1930 og 78.6 mill. stk. i 1929. Av årets fangst er hengt 24.1 mill. stk. mot 17.8 ifjor, saltet 21.7 mill. stk. mot 19.1 ifjor. Dampmedisintran 94 684 hl. mot 58 950 hl. ifjor, lever til andre transorter 17 221 hl. mot 8698 hl. ifjor og saltet rogn 56 023 hl. mot 44 877 hl. ifjor. — Verdien av torskefiskeriene er beregnet til 18.6 mill. kr. mot 19.4 mill. kr. i 1931, 30.3 mill. kr. i 1930 og 31.4 mill. kr. i 1929. —

Følgende tabell viser fiskets gang sammenlignet med de 6 foregående år til samme tider:

Total til:	1932 Kvantum tonn	1931 Kvantum tonn	1930 Kvantum tonn	1929 Kvantum tonn	1928 Kvantum 1000 stk.	1927 Kvantum 1000 stk.	1926 Kvantum 1000 stk.
1. februar	586	1 268	3 257	10 810	1 753	2 509	2 078
14. —	5 739	10 050	17 792	28 509	4 585	3 491	3 870
28. —	18 562	16 332	31 787	61 037	6 399	9 021	8 999
14. mars	43 029	38 098	64 262	101 263	21 543	21 349	13 024
28. —	82 846	63 737	125 807	142 710	37 653	35 046	30 150
11. april	122 659	90 222	168 710	184 347	48 378	48 419	43 581
25. —	138 595	108 274	177 770	195 739	53 413	55 603	55 776
9. mai	143 147	115 112	183 294	202 309	57 174	57 227	65 269
23. —	153 099	122 092	189 952	218 792	60 910	59 257	78 866
30. —	158 633	123 945	191 165	225 538	62 153	61 236	81 776
13. juni	163 977	126 010	192 625	228 206	63 174	65 410	86 482
25. —	169 415	127 655	194 582	231 645	64 215	66 754	89 106

Fangstens fordeling på de forskjellige distrikter og dens anvendelse vil fremgå av nedenstående tabell:

1932	Total torsk i tonn	Dera:		Damp- medicin- tran i hl.	Lever til annen tran i hl.	Rogn saltet i hl.
		hengt tonn	saltet tonn			
Finnmark vint.fiske	6 488	2 063	1 786	2 397	2 322	80
— vårfisket	30 873	25 951	2 498	10 445	4 162	—
Troms fylke	3 531	757	2 119	1 285	25	1 035
Lofotens ops.distr..	105 100	44 200	59 400	68 305	4 209	47 250
Lofoten forøvrig } Vesterålen }	6 050	3 414	2 233	3 213	51	1 303
Helgeland—Salten.	3 031	2 595	243	1 893	—	1 213
Nord-Trøndel. fylke	4 651	932	3 475	2 794	—	2 565
Sør-Trøndelag fylke	2 414	—	1 961	663	1 634	510
Møre fylke	6 777	—	4 750	3 689	4 818	2 067
Sogn og Fjord. fylke	300	—	60	—	—	—
Sønnefor	200	—	—	—	—	—
Tilsammen	169 415	79 912	78 525	94 684	7 221	56 023
Mot i 1931	127 655	56 442	61 739	58 950	8 698	44 877
„ i 1930	194 582	48 565	135 700	78 338	8 335	61 845
„ i 1929	231 645	86 465	137 353	91 604	10 964	68 477

Om torskefisket i 1932 i de forskjellige distrikter kan meddeles følgende kortfattede oversikt:

Vinterfisket i Finnmark gav et mindre fangstutbytte enn i de foregående 7 år. Opfisket blev bare 6488 tonn torsk mot 9573 tonn i 1931, 10 813 tonn i 1930 og 16 984 tonn i 1929. Verdien er beregnet til 0.65 million kroner mot 1.54 mill. kr. i 1931 og 1.55 mill. kr. i 1930.

Vårtorskefisket i Finnmark gav et noget større fangstutbytte enn i de foregående 2 år, men sammenlignet med de tidligere gode år, må dette fiske også i 1932 betegnes som mislykket. Prisen på sløiet torsk var gjennom hele sesongen meget lav, nemlig gjennemgående fra 5 til 8 øre pr. kg. mot 10 til 15 øre i 1931. Gjennomsnittsprisen for hele fisket kan neppe settes høiere enn $6\frac{1}{2}$ eller 7 øre pr. kg. mot 12 øre i 1931. — Det samlede kvantum under vårfisket blev 30 873 tonn torsk mot 19 737 tonn i 1931, 17 839 tonn i 1930 og 38 520 tonn i 1929. — Verdien er beregnet til 3.22 mill. kr. mot 2.96 mill. kr. i 1931 og 2.70 mill. kr. i 1930. —

I Troms fylke blev utbyttet noget større enn i 1931, men mindre enn i 1930 og 1929 og større enn i årene 1928—1919. Der blev opfisket 3531 tonn torsk mot 2903 tonn i 1931 og 3752 tonn i 1930. Verdien er beregnet til kr. 390 000 mot kr. 435 000 i 1931 og kr. 560 000 i 1930. —

I Lofotens opsynsdistrikt var fisket omtrent helt slutt i næst siste uke av april og opsynet blev hevet 30. april. — Fangstutbyttet blev større enn i 1931, men mindre enn i de foregående 5 år. Derimot er partiet i 1932 større enn i nogen av årene 1925—1916. Kvantumet i Lofoten blev 105 100 tonn torsk mot 65 100 tonn i 1931, 127 200 tonn i 1930 og 130 300 tonn i 1929. — Gjennomsnittsprisen i Lofoten var for fisken rund 11 øre pr. kg. mot 15 øre i 1931 og 1930 og $13\frac{1}{2}$ øre i 1929. Verdien av Lofotfisket er beregnet til 11.3 mill. kr. mot 10.0 mill. kr. i 1931, 19.6 mill. kr. i 1930 og 17.0 mill. kr. i 1929.

På Yttersiden var fangstutbyttet mindre enn i alle år siden 1924. Opfisket blev i 1932 6050 tonn torsk mot 6126 tonn i 1931 og 6921 tonn i 1930. Verdien er beregnet til kr. 665 000 mot kr. 920 000 i 1931 og kr. 1 040 000 i 1930.

For Helgeland — Salten var fisket i 1932 meget smått, så det opfiskede kvantum var mindre enn i de foregående 11 år. Opfisket blev 3031 tonn torsk mot 4741 tonn i 1931 og 3830 tonn i 1930. — Verdien er beregnet til kr. 335 000 mot kr. 705 000 i 1931 og kr. 575 000 i 1930. —

I Nord-Trøndelag fylke (Vikna) var fisket mindre enn i 1931, men litt større enn i 1930 og 1929. Opfisket blev 4698 tonn torsk

mot 8122 tonn i 1931 og 3228 tonn i 1930. Verdien er beregnet til kr. 674 000 mot kr. 1 220 000 i 1931 og kr. 485 000 i 1930.

I Sør-Trøndelag fylke var torskefisket som i foregående år meget smått. Der blev opfisket 2417 tonn mot 3687 tonn i 1931 og 2623 tonn i 1930. Verdien er beregnet til kr. 280 000 mot kr. 560 000 i 1931 og kr. 395 000 i 1930.

I Møre fylke var torskefisket meget smått, så det opfiskede kvantum i 1932 er mindre enn i de foregående 15 år. Opfisket blev 6777 tonn torsk mot 7104 tonn i 1931 og 17 611 tonn i 1930. — Verdien utgjør 0.92 mill. kr. mot 1.07 mill. kr. i 1931 og 3.21 mill. kr. i 1930.

I Sogn og Fjordane var torskefisket i 1932 også helt mislykket i likhet med de foregående 5 år. Opfisket blev bare 300 tonn mot 425 tonn i 1931 og 660 tonn i 1930. Verdien er beregnet til kr. 60 000 mot kr. 650 000 i 1931 og kr. 125 000 i 1930.

I Søndre Vårsild distrikt blev opfisket 200 tonn torsk mot 137 tonn i 1931 og 264 tonn i 1930 og verdien utgjør kr. 44 000 mot kr. 25 000 i 1931 og kr. 45 000 i 1930. —

Fangstutbytte av samtlige skrei- og torskefiskerier i de forskjellige år vil fremgå av nedenstående tabell:

År	Torsk i tonn	Derav		Dampmedisintran i hl.	Lever tilovers til andre transorter i hl.	Saltet Rogn i hl.
		hengt tonn	saltet tonn			
1932	169 445	79 912	78 525	94 684	17 221	56 023
Mot i 1931.....	127 655	56 442	61 739	58 950	8 698	44 877
” i 1930.....	194 582	48 565	135 700	78 338	8 335	61 845
” i 1929.....	231 645	86 465	137 353	91 604	10 964	68 477
	i 1000 stk.	i 1000 stk.	i 1000 stk.			
” i 1928.....	64 215	27 769	33 999	50 981	9 641	65 649
” i 1927.....	66 754	27 737	36 700	71 997	8 072	67 904
” i 1926.....	89 106	41 800	43 727	120 954	17 071	67 577
” i 1925.....	60 087	22 979	34 615	94 453	11 232	57 627
” i 1924.....	69 924	31 401	36 000	115 286	19 976	53 042
” i 1923.....	51 623	21 789	25 863	85 073	17 098	51 852
” i 1922.....	47 853	23 867	21 632	79 313	15 252	41 590
” i 1921.....	38 977	18 510	18 645	57 388	13 367	38 728

Under vinter- og vårfisket i Finnmark blev i 1932 utenom torsk også opfisket 12 500 tonn annen fisk. Herav 6470 tonn hyse, hvorav hengt 4900 tonn, 3150 tonn sei, hvorav hengt 3085 tonn, 531 tonn flyndre, 950 tonn kveite, 156 tonn uer, 1337 tonn steinbit og 32 tonn brosmme. I 1931 var opfisket 23 000 tonn fisk, i 1930 24 214 tonn og i 1929 23 545 tonn fisk. Regner man en gjennomsnittspris av 10 øre pr. kg. for all fisk skulde verdien bli 1.25 mill. kr. mot 2.33 mill. i 1931, 2.49 mill. kr. i 1930 og 2.35 mill. kr. i 1929. —

Sommer- og høstfisket i Finnmark gav et litt større fangstutbytte enn i året før. Dog var lakse- og seifisket noget mindre. Der blev i 1932 opfisket 17 464 tonn rå fisk solgt til norske handlende, 85 tonn laks fanget i sjøen, 12 tonn rotskjær, 91 tonn tørr sei, 30 tonn rundfisk og titling og 14 463 hl. lever. Prisene var gjennomgående lave så verdiutbyttet er mindre enn i de foregående 6 år. Den er beregnet til 1.69 mill. kr. mot 2.02 mill. kr. i 1931, 2.61 mill. kr. i 1930 og 3.22 mill. kr. i 1929. —

Det samlede verdiutbytte av samtlige fiskerier i Finnmark i 1932 er mindre enn i de foregående 10 år. Verdien er beregnet til 5.74 mill. kr. mot 7.57 mill. i 1931, 8.29 mill. i 1930, 11.15 mill. i 1929, 9.97 mill. i 1928, 8.33 mill. i 1927, 18.06 mill. i 1926, 23.70 mill. i 1925 og 24.93 mill. kr. i 1924. —

Kystmakrellfisket gav i 1932 et mindre fangstutbytte enn i de foregående 2 år. Der blev opfisket 6929 tonn makrell mot 8756 tonn i 1931 og 9490 tonn i 1930. Gjennomsnittsprisen var som året før 22 øre pr. kg. Verdien er beregnet til 1.54 mill. kr. mot 1.85 mill. i 1931 og 2.7 mill. kr. i 1930. —

Bankfisket fra Ålesund og omegn var ganske bra i 1932 og gav et noget større fangstutbytte enn i året før. Her blev opfisket 6163 tonn fisk mot 5586 tonn i 1931. Av lever hadde man 1720 hl. mot 1326 hl. i 1931. — Av fiskepartiet for Ålesund var 550 tonn kveite, 1768 tonn lange, 29 tonn blålange, 418 tonn brosmme, 287 tonn torsk, 858 tonn hyse, 635 tonn sei, 740 tonn skate, 20 tonn uer, 259 tonn håbrand, 560 tonn hå og 40 tonn annen fisk. Verdien for Ålesund er beregnet til 1.38 mill. kroner mot 1.36 mill. i 1931. Regnes med hvad der er fisket op i de øvrige distrikter sønnenfor Finnmark fylke er der anslagsvis opfisket ca. 16.1 mill. kg. bankfisk og dessuten 4060 hl. lever. I 1931 var der opfisket 13.9 mill. kg. fisk med 3675 hl. lever og i 1930 11.2 mill. kg. fisk med 1525 hl. lever. — Verdien av det samlede bankfiske langs norskekysten i 1932 er beregnet til ca. 3.22 mill. kr. mot 2.94 mill. kr. i 1931 og 2.81 mill. kr. i 1930.

Brislingfisket i 1932 gav et større fangstutbytte enn i de foregående 2 år, men meget mindre enn i 1929, da dette fiske var særlig godt. Til hermetikkfabrikkene er levert 653 187 skjeeper brisling, hvorav til fabrikkene i Stavanger 429 422 skjeeper, i Bergen 99 108 skjeeper, i Østfold 59 900 skjeeper, i Haugesund 30 040 skjeeper og Vestfold 24 617 skjeeper. — Fra en del mindre fabrikker ute i distriktene mangler der opgaver. — I 1931 var tilført fabrikkene 152 651 skjeeper brisling, i 1930 96 727 skjeeper og i 1929 400 417 skjeeper. Verdien på førstehånd er beregnet til 2.84 mill. kr. mot 0.58 mill. kr. i 1931, 0.43 mill. kr. i 1930 og 5.56 mill. kr. i 1929.

Småsild- og mossa fisket gav i 1932 et bedre fangstutbytte enn i de foregående 2 år, men mindre enn i 1929. Tilførselen til hermetikkfabrikkene utenom hvad der er anført under fetsildfisket utgjorde 723 651 skjeeper, mot i 1931 578 987 skjeeper, i 1930 381 630 skjeeper og i 1929 1 248 474 skjeeper. Verdien i 1932 er beregnet på første hånd til 1.02 mill. kr. mot 0.78 mill. kr. i 1931, 0.6 mill. kr. i 1930 og 2.66 mill. kr. i 1929.

Det norske sildefiske ved Island gav et mindre fangstutbytte enn i 1931. Deltagelsen fra norsk side var også mindre. Efter de foreliggende opgaver er der av 167 fartøier hjemført 190 267 tønner islandssild, hvorav 20 324 tønner krydret, mot i 1931 av 205 fartøier 237 760 tønner, hvorav 28 921 tønner krydret, i 1930 av 127 fartøier 134 738 tønner, hvorav 21 231 tønner krydret og i 1929 hjemført 100 443 tønner, hvorav 31 147 tønner krydret. Dessuten er der som tidligere sendt direkte fra fangstfeltet til utenlandske havner en del saltet sild, likesom der er solgt en del fersk sild til fabrikkene på Island. Opgave over disse kvantum mangler. Prisene på den hjemførte sild var meget lave, så gjennomsnittsprisen neppe kan settes høiere enn til 7 øre pr. kg. netto, altså med fradrag av verdien av tønner og salt. Verdien av det norske sildefiske ved Island i 1932 er beregnet til 1.7 mill. kr. mot 3.8 mill. kr. i 1931, 2.7 mill. kr. i 1930 og 2.5 mill. kr. i 1929.

Det norske torske- og kveitefiske ved Island gav i 1932 et mindre fangstutbytte enn i de foregående 2 år. Til Ålesund er hjemført 2495 tonn saltet torsk og 443 tonn kveite mot i 1931 3900 tonn torsk og 250 tonn kveite og i 1930 1100 tonn torsk og 200 tonn kveite. Verdien er beregnet til kr. 412 315 for torsken og kr. 303 450 for kveiten mot i 1931 henholdsvis kr. 950 000 og kr. 172 000. Til Ålesund kom enn videre 44 tonn kveite fra Grønland, verdi kr. 19 800 og fra Færøyane 9 tonn torsk og 7 tonn kveite, samlet verdi kr. 7190. Til Kristiansund kom fra Island 75 tonn torsk til verdi kr. 11 500.

Bankfisket ved Bjørnøya har hvad kveitefisket angår vært bedre enn i 1931, men torskefisket har gitt et mindre utbytte. Der er hjemført 299 tonn kveite mot 171 tonn i 1931 og 230 tonn i 1930. Av torsk er hjemført 559 tonn mot 869 tonn i 1931 og 3181 tonn i 1930. Dessuten noget hyse og steinbit. Den samlede verdi er beregnet til kr. 246 526 mot kr. 247 427 i 1931 og kr. 917 445 i 1930.

Laksefisket gav et mindre fangstutbytte enn i 1931. I 1932 blev eksportert 563 tonn mot 598 tonn i 1931 og 559 tonn i 1930. Dessuten er som vanlig anvendt en del laks innen landet, anslagsvis 340 tonn. Verdien av laksefisket i 1932 er anslått til 3.5 mill. kr. mot henimot 4.0 mill. kr. i 1931 og i 1930 samme beløp.

Hummerfisket i 1932 var meget godt og må betegnes som rekord. Der er utført 2 258 721 stk. hummer mot 1 740 290 stk. i 1931 og 1 211 069 kg. i 1930. Hertil kommer hvad der er forbrukt innen landet, antagelig omkring 450 000 stk. Verdien er beregnet til 1.85 mill. kr. mot 1.25 mill. kr. i 1931 og i 1930 samme beløp.

Rekefisket har tatt sig betydelig op. I 1932 blev der utført 2141 tonn mot 1627 tonn i 1931 og 1141 tonn i 1930. Innen landet er antagelig brukt ca. 350 tonn. Verdien av rekefisket er beregnet til 1.65 mill. kr. mot 1 mill. kr. i 1931 og 1.1 mill. kr. i 1930.

Ålefisket har gitt et større fangstutbytte enn i de foregående 2 år. Utført blev i 1932 432.4 tonn mot 251.5 tonn i 1931 og 390.1 tonn i 1930. Verdien er beregnet til 550 000 kr. mot 200 000 kr. i 1931.

Offentlige foranstaltninger i fiskerinæringens interesse.

1. Statistikk og publikasjoner.

Efterretningsvesenet.

Arbeidet med etterretningsvesenet vedrørende fiskeriene og fiske-markedene såvel innenlands som utenlands har vært fortsatt omtrent i samme utstrekning som i de foregående år. De sterke og berettigede krav om mere hyppige og mest mulig opplysende meldinger om særlig de utenlandske markeder for fersk fisk og fersk sild har man søkt å tilfredsstille best mulig. Men den vedvarende vanskelige økonomiske stilling gjør sig fremdeles gjeldende, så man ikke har kunnet foreta nogen nevneverdig utvidelse av etterretningsvesenet. Forøvrig tillater jeg mig å henvise til hvad jeg har anført i de foregående beretninger.

Ukebladet »Fiskets Gang«

er fortsatt blitt utgitt som organ for fiskeridirektoratets opplysningstjeneste.

Den statistiske publikasjon »Norges Fiskerier«

Fiskeristatistikkens årgang 1931 forelå trykt sommeren 1933. Den er i likhet med årgangen 1930 utgitt i et sterkt redusert omfang, som følge av de sterkt avknappede bevilgninger til trykning av de statistiske publikasjoner. Man har måttet sløife de herredsvise oppgaver over fangsten samt oversiktstabellen over landets fiskefarkoster, fiskeredskaper samt anlegg for fiskens tilvirkning. Videre har man måttet sløife den herredsvise spesifikasjon i tabell 7 a og 7 b (loddetorskefisket i Finnmark). Tabell 5, inneholdende oppgave over alle saltvannsfiskerier i hvert av de større kyststrøk, som var utelatt i 1930, fant man plass til i denne årgang.

Årgangen 1932 er under utarbeidelse. Det statistiske materiale er kommet noget forsinket inn til direktoratet, dels som følge av en del

opgavegiveres sendrektighet med hensyn til oppgavens avgivelse, og dels som følge av at fiskeriinspektørene, som innsamler og foretar den kritiske revisjon av oppgavene, har vært sterkt optatt med annet arbeide.

Årsberetning vedkommende »Norges Fiskerier«

Følgende hefter er utkommet:

- I. 1931: Fiskeriene 1930—1931. Offentlige foranstaltninger i fiskeribedriftens interesse.
- II. 1931: Lofottisket 1931. Av utvalgsformann Anderssen-Strand.
- III. 1931: Statens Fiskeriforsøksstasjons virksomhet I, ved styrer Olav Notevarp.
- IV. 1931: Om frysning av fisk og fiskefilét — en oversikt av disponent Alex. Holst, Honningsvåg og styrer Olav Notevarp.
- V. 1931: Beretning om Statens forsøksstilvirkning av saltfisk og klippfisk i Baistad i 1931 av fiskeriagent Axel Thingvold.
- VI. 1931: Statens Fiskeriforsøksstasjons virksomhet II. Undersøkelser over variasjoner i forskeleverens og forskelevertranens egenskaper, spesielt vitamin A bestemt ved tintometertallet av Olav Notevarp og Sverre Hjorth-Hansen.
- VII. 1931: Beretninger om torskefisket (utenom Lofottisket) og silde-, makrell-, bank- og kveitefisket samt selfangsten i 1931.

»Report on Norwegian Fishery and Marine Investigations«.

I budgetterminen 1930/31 og 1931/32 er ikke utkommet noget hefte. Tidligere er av vol. III utgitt følgende hefter:

- Nr. 1, 1917. Paul Bjerkan: Age, Maturity and Quality of North Sea Herrings.
- » 2, 1918. Paul Bjerkan: The Young Herring of the North Sea.
 - » 3, 1919. Alf Dannevig: Fiskeegg og yngel i Lofoten.
 - » 4, 1924. Einar Lea: Frequency Curves in Herring Investigation.
 - » 5, 1925. Oscar Sund: Merknning av sei i Nordland sommeren 1921.
 - » 6, 1925. Alf Dannevig: On the growth of the Cod and the formation of annual zones in the scales.
 - » 7, 1926. Birgithe Ruud: Quantitative Investigations of Plankton at Lofoten, March—April 1922—24.
 - » 8, 1925. H. H. Gran: The Production of Plankton in the coastal water off Bergen, March—April 1922.
 - » 9, 1929. Alf Dannevig: The rearing of lobster larvae at Flødevigen.
 - » 10, 1930. Alf Dannevig: The propagation of our Common fishes during the cold winter 1924. Investigations on the Norwegian Skagerack coast.

Registrering og merkning av fiskeflåten.

Det er i terminen 1931/1932 innregistrert ialt 1326 fartøier og utmeldt 876. Dette blir således en nettotilgang for fiskeflåten på 450 fartøier. Det samlede antall fiskefartøier blir etter dette pr. 1. juli 1932

ca. 22 700 fiskefartøier, hvortil kommer ca. 17 200 fiske- og fangstbåter (doryer, notbåter m. v.) som er registrert som undernummere til før nevnte hovedfarkoster.

Av de i budgettåret registrerte 1326 fartøier anslåes ca. 500 fartøier å være overflyttet fra andre distrikter hvor disse tidligere har vært registrert og godt og vel 800 fartøier å være nyanmeldt.

Utmeldt av registret er som ovenfor anført 876 stykker, hvorav bortimot 400 er utgått av registret på grunn av forlis, utransjering, salg til utlandet m. v. Av forandringer (eierskifte, motorskifte, ombygning, o. l.) er der i terminen anmeldt 528 stykker.

Merkedistrikter og tilsynsmenn. I inneværende termin er der skiftet tilsynsmenn i 18 distrikter.

2. Oplysnings- og undervisningsvirksomhet.

Propaganda for øket fiskeforbruk innenlands.

Direktoratet har samarbeidet med Socialdepartementet angående bestrebelsene på å få istand fiskeleveranser i utvidet målestokk til kommunene, særlig de nødlidende. Med en del firmaer (eksportørfirmaer) blev avtalt levering av visse standardkvaliteter av saltsild og klippfisk på en prisbasis nær engrospriser. Nogen større interesse fra kommunenes side synes der dog ikke å ha vært herfor. Ovennevnte bestrebelse var også foranledningen til at der vinteren 1932/33 blev igangsatt demonstrasjoner i tillagning av fiskeretter i en rekke østlandsdistrikter. Til disse demonstrasjoner, som man fant burde anlegges på bred basis, stillet Handelsdepartementet spesielle midler til disposisjon. Der blev engagert en lærerinne, frk. Dahl fra Lillehammer, til å lede demonstrasjonene. Etter det som fremkom både i den lokale presse og på annen måte blev demonstrasjonene dyktig ledet og må antas å ha stimulert husmødrenes lyst på fisken som næringsmiddel. Der blev som ledd i demonstrasjonene utgitt en opskriftsamling av fiskeretter samt en spesiell samling av billige klippfisk- og saltsildretter. Under storsildfisket blev dessuten utgitt en opskriftsamling av billige silderetter. Tidligere var utgitt en spesiell samling av klippfiskretter.

Direktoratet bistod på forskjellige måter ved arrangementet av »fiskemessen« i Oslo høsten 1932, der som bekjent kom istand på initiativ av »Aftenposten« i samarbeide med fiskehandlerne i Oslo.

For å få en samlet plan for det fremtidige propaganda-arbeide innenlands blev der i 1932 av Fiskeridirektøren med Handelsdeparte-

mentets bemyndigelse opnevnt en komité som har avgitt en innstilling om propagandaspørsmålet.

Komiteen bestod av fru Amalie Øvergård (for Hjemmenes Vels Landsforbund), kontorchef Olaf Husby (for Ferskfiskeksportørenes Forening, Trondheim), grosserer Arne Jensen (for Oslo Ferskfiskgrossisters Forening), redaksjonssekretær Harald Wigum, Bergen og sekretær C. Heitmann ved Fiskeridirektoratet (som formann).

Komiteens utredning er ledsaget av en for anledningen utarbeidet oversikt over den propaganda i fiskehandelen, som hittil har vært drevet i Norge og andre land. Utredningen samt nevnte oversikt finnes trykt i et av direktoratet utgitt skrift («Fiskehandel og Proganda»).

Komiteen kommer i sin utredning nærmere inn på fiskeforbruket slik som det er idag. Den kommer også inn på selve spørsmålet om fiskeprisenes høide, idet den anser det av betydning overfor det forbrukende publikum å ha pekt på de momenter som er bestemmende for prisdannelsen på det innenlandske fiskemarked.

Komiteen mener at der bør kunne skapes et øket behov, som skulde kunne tilfredsstilles ved de almindeligere fiskevarer. Disse mener man kan fåes til priser som skulde gjøre bruken av dem økonomisk fordelaktig for husholdningen. Der pekes spesielt på sei, sild, uer (rødfisk) og torskerogn samt forskjellige tilvirkede fiskevarer, som alle er første-klasses næringsmidler.

Hvad sammenligning av fiskeprisene med prisene på andre næringsmidler angår, anføres det at man ikke kan legge til grunn prisene på sorter som kveite, flyndre og såkalt levende fisk, som nærmest må betegnes som »selskapsmat« og som ikke er den fisk der først og fremst tenkes på, når der tales om fisken som vår nasjonalkost. Heller ikke kan man i denne henseende legge til grunn en spesiell spekesildkvalitet, som det ofte er vanskelig overhodet å skaffe.

En bearbeidelse av innenlandsmarkedet ved propaganda og reklame bør konsentreres om de almindeligere og billigere fiskesorter og tilberedninger derav og en slik bearbeidelse bør anlegges og drives systematisk og mere kontinuerlig. Den bør også være underlagt en samlet ledelse som naturlig skulde henligge under Fiskeridirektoratet i nøie samarbeide med den innenlandske fiskehandels regulære utøvere, som nu med fiskebutikker, fiskebiler og på annen måte skaper et helt moderne omsetningsapparat. Med henblikk på formålstjenligheten av et slikt samarbeide pekes der bl. a. på et propagandautvalg eller råd til støtte for ledelsen.

Til en propaganda bør også slutte sig ytterligere bestrebelsel for bedring av fiskens kvalitet. Der pekes på betydningen av en alltid rikelig

tilgang på is i fiskeværene og på opsamlingsplassene samt på forholdene under transporten, derunder betydningen av den nu igangværende utvikling med hensyn til standardfrakter og standardpakninger.

I disse bestrebelser, som angår fiskens behandling, bør der vel også kunne regnes med at fiskernes organisasjoner vil ta del.

Med hensyn til tilveiebringelse av midler til propaganda har komiteen under iakttagelse av de særegne forhold som gjør sig gjeldende i den innenlandske fiskehandel, behandlet dette spørsmål. Man er for nærværende blitt stående ved å henholde sig til at der på fiskeribudgett for 1933/34 er opført et beløp av Handelsdepartementets andel av bensinavgiften for nevnte termin til propaganda på innlandet.

Lov om medisintrantønner.

Denne lov samt de forskrifter som er utarbeidet i henhold til loven trådte i kraft 1. januar 1932. Forskriftene inneholder detaljerte regler om blikktønnens og trefutteralets samt om eketønnens forarbeidelse, videre bestemmelser om tønnes merkning og bestemmelser, hvorefter samtlige tilvirkere og fabrikanter av medisintrantønner nu er innregistrert ved direktoratet under det merke, som den enkelte tilvirker eller fabrikkants tønner må forsynes med. Der er også etablert kontroll med forskriftenes overholdelse. Denne kontroll utøves av Trankontrollens analysestasjoner.

Til utarbeidelsen av forskriftene hadde man bistand av et for anledningen av Fiskeridirektøren opnevnt fagmessig utvalg. Dette bestod av kjøpmann Gustav Erichsen, Bergen, fabrikkeier T. Hoeg Sannem, Bergen, bøtker A. Modahl, Bergen, grosserer Anders A. Aarsæther, Ålesund og blikkenslager Henrik Steffensen, Ålesund.

Statens Trankontroll.

Under Trankontrollen er nu også lagt kontrollen med forarbeidelsen av medisintrantønner. Det er analysestasjonene som forestår det nærmere kontrollarbeide her.

Inspeksjonen av anlegg for tilvirkningen blev i 1932 foreslått om- lagt for å finne en mere rasjonell ordning enn den inntil da gjeldende. Spørsmålet om en ny ordning er gjenstand for nærmere undersøkelse.

Der er fortsatt 2 firmaer (ett i Oslo og ett i Bergen) som gjør bruk av den frivillige vitaminkontroll av medisintran på flasker.

Undersøkelser av en rekke tranprøver med hensyn til vitamininnhold, harskhet m. v. har vært utført ved Statens Fiskeriforsøksstasjon. Der henvises til beretning vedrørende stasjonens virksomhet 1932.

Navigasjonskurser.

Ved den offentlige navigasjonsskole for fiskere er i terminen 1931—32 avholdt følgende kurser:

Sted	Når begynt	Når sluttet	Elev- antall	Lærer	Ånm.
Sortland	6/10 31	28/11 31	24	Chr. Brekke	
Bessaker	12/10 31	10/12 31	19	Otto Mathiesen	
Nesna	8/12 31	9/2 32	16	H. Henriksen	
Skøelv i Sørreisa .	16/12 31	10/2 32	19	Otto Mathiesen	
Hammerfest	15/2 32	8/4 32	23	Otto Mathiesen	

5 kurser med 101 uteksaminerte elever

Kurser igangsatt ved fylkesfiskerlag:

Sted og ved hvem avholdt	Når begynt	Når sluttet	Elev- antall	Lærer
Rundø, Sunnmøre og Romsdals fiskerlag	5/10 31	3/12 31	15	Sigvald Berntsen
Ona fiskerlag	1/10 31	26/11 31	10	Ivar Slettevold
Nord Selver, Nordland fiskerlag	12/10 31	4/12 21	13	H. Henriksen
Tellevågen, Hordal. fiskerlag	25/10 31	19/12 31	21	Mikkel Kleppe
Tyrnevik, do.	27/10 31	17/12 31	15	B. Svendsen
Tananger, Rogaland fiskerlag	15/10 31	16/12 31	15	Gabriel Berg
Åkra do.	14/10 31	12/12 31	27	J. Evensen

7 kurser med 116 uteksaminerte elever

Kurser ved fylkes- og folkehøiskoler:

Sted	Når begynt	Når sluttet	Elev- antall	Lærer
Aukra Folkehøgskule		19/12 31	19	P. Hånes
Fitjar, Sunnhordland fylkes- skule		22/12 31	4	Torkel Ivarsø
Florø, Fylkesfiskarskolen ..		4/2 32	19	O. Molnes
Finsnes, Heimly ungdoms- skule		14/4 32	4	J. Andersen

4 kurser med 46 uteksaminerte elever

I terminen er meddelt vidnesbyrd til 263 elever.

For siste 10 års periode er antallet av kurser og antallet av uteksaminerte elever:

Termin	Ordinære kurser		Kurser ved selskaper		Kurser ved skoler		Sum	
	antall	elever	antall	elever	antall	elever	kurser	elever
1922—23	8	98	10	159	2	16	20	273
1923—24	4	35	7	92	3	29	14	156
1924—25	4	62	7	101	3	26	14	189
1925—26	8	112	10	171	4	40	22	323
1926—27	2	19	6	95	3	25	11	139
1927—28	3	38	6	84	3	29	12	151
1928—29	4	62	7	98	4	45	15	205
1929—30	5	74	7	118	5	46	17	238
1930—31	6	96	7	105	4	40	17	241
1931—32	5	101	7	116	4	46	16	263
Ialt	49	697	74	1139	35	342	158	2178

Motorkurser.

Ingen kurser er avholdt i terminen 1931—32.

Stormvarselstasjoner.

Nystasjoner er i terminen opført i Skjervær (Vansøy i Namdal) og på Lamøy i Kvernvær. Den tidligere private stormvarselstasjon på Vevang er overtatt av det offentlige.

I vårsilddistriktet har der i sesongen for sildefisket vært anordnet provisoriske stasjoner.

Vedkommende organisasjon, betjening og vedlikehold er intet nytt å bemerke.

3. Vrakervesenet.

Klippfisk og saltfisk.

Beretning om vrakervesenet i budgett-terminen.

1. juli 1931 til 30. juni 1932.

Som nevnt i årsberetning for 1930/31 har vrakerinstruksens § 16 fått følgende nye ledd under sortementsbeskrivelse for torsk:

»Klippfisk som henføres til norsk nr. 1, 2 og 3 samt samfengt småfisk, sorteres i 2 hovedgrupper: 1) Fisk som har den bløggede

fisks kjennetegn og forøvrig er velbehandlet fra først til sist. 2) Ubløget fisk.»

Ikrafttredelsen av denne instruksforandring var blitt utsatt til 1. mai 1932.

Forandringen møtte imidlertid motstand hos såvel eksportørene som tilvirkerne, og bedre gikk det ikke et av direktoratet tillempet forslag til ny instruksbestemmelse for bløget forsk. Noget tilsagn fra de interesserte om fortrinsvis å kjøpe bløget fisk og betale denne med en merpris var det ikke mulig å opnå. Man måtte derfor anse det som temmelig sikkert at det vilde ta tid før en bestemmelse i vrakerinstruksen om særsortement av bløget fisk vilde medføre nogen nevneverdig tilvekst i kvantumet av denne vare — med mindre påbud om bløgging gjennomføres i lovs form.

Da forutsetningen for instruksforandringen herved i vesentlig grad blev rokket blev denne på Fiskeridirektørens anbefaling ophevet i henhold til skrivelse fra Handelsdepartementet av 7. april 1932. Saken vil imidlertid bli gjenoptatt i fall man får en lov om tvungen bløgging.

I løpet av budgett-terminen har vrakerloven ikke undergått nogen forandringer. Derimot er der blitt foretatt noen mindre forandringer i instruksen.

Således skal § 21, siste avsnitt, i den alm. instruks i henhold til Handelsdepartementets skrivelse av 30. mai 1932 lyde som følger:

»De Kanariske Øer, Madeira, Azorene, U. S. A. (det nordamerikanske fastland dog Gulfhavnene undtatt) og Nord-Afrika (Marokko og Algier) blir på grunn av klimaforholdene ikke å henregne til de oversjøiske markeder.«

I den oversjøiske instruks har punkt »C Regular« i henhold til Departementets skrivelse av 12. november 1931 fått følgende ordlyd:

»C Regular.

En pakning bestående av Norsk n r. 3. Heri kan også anvendes fisk av foran nevnte kvaliteter som er lettere syrlig, lettere brent eller lettere middel og kostet samt opvasket fisk.

Denne pakning betegnes og merkes med »Bacalao Regular«.

På foranledning av De Norske Klippfiskexportørers Landsforening samtykket Handelsdepartementet under 19. mai 1932 på direktoratets anbefaling i at den oversjøiske markedsinstruks anmerkning 6 efter første punktum får følgende tilføielse:

»Til Brasil kan der også pakkes »Imperial« inntil 65 cm.«

Herved tillates det å skibe Imperial medium 55/65 til Brasil.

Enn videre skal i henhold til Departementets skrivelse av 18. juni 1932 anmerkning 2 i instruks for oversjøisk markedsvrakning lyde som følger:

»For fisk inntil 65 cm. pakket i tønner (dunker) er det tilstrekkelig at fisken har tørrhetsgraden »lagringstørr«. Vrakerattesten for sådan fisk skal gis påtegning: preparado para exportação em barricas (eller det tilsvarende spanske eller norske uttrykk).«

Fra De Norske Klippfiskeksportørers Landsforening har man mottatt anmodning om at vrakervesenet overtar kontrollen med størrelsesgraderingen for Lissabon kvaliteten »Extra Crescido« 27/29 stkr. pr. bunt og Kuba kvaliteten »Porto Imperial« 20/22 stkr. pr. kasse.

Da en eventuell videre utforming av vrakervesenet bør gå i retning av markedssortement, og man ved å gå med på Landsforeningens anmodning vil høste erfaring for hvorledes en sådan utvidet kontroll fra vrakervesenets side vil virke i praksis, har man like overfor Departementet anbefalt at Landsforeningens andragende blir innvilget.

Ovennevnte kontroll skal kun gjelde Landsforeningens medlemmer og andre som måtte ønske det.

I sesongens løp har den innenlandske vrakning ikke gitt foranledning til klager av nevneverdig betydning. Derimot hadde man høsten 1931 en alvorlig klage fra Lissabon i anledning forsendelse av klippfisk av utenlandsk opprinnelse, faktuert som lofotfisk og med norsk eksportvrakerattest.

I henhold til gjeldende bestemmelser blir klippfisk som fremstilles her i landet (utvaskes og tørres) av saltfisk av fremmed opprinnelse og tilvirkning (fisk fanget, sløiet, flekket og saltet av utlendinger) underkastet de samme bestemmelser som hjemles i vrakerinstruksen like overfor norsk klippfisk. Sådan fisk blir med andre ord å innvrake og eksportvrake som almindelig norsk klippfisk.

Man hadde tidligere ikke hatt noen vanskeligheter med sådan fisk, idet fiskens utseende stort sett ikke avvek synderlig fra den almindelige norske. I dette tilfelle dreiet det sig imidlertid om grønlandsk saltfisk, flekket på islandsk maner. Det ferdige produkt avvek derfor betydelig i utseende fra norsk klippfisk, likesom det betinget en lavere pris på det portugisiske marked. Den portugisiske mottagers misnøie ved å få sådan vare istedetfor som bestilt almindelig norsk klippfisk er derfor forståelig.

For å hindre gjentagelser satte man sig derfor straks i forbindelse med De Norske Klippfiskeksportørers Landsforening, likesom man overfor Handelsdepartementet har foreslått at vrakerinstruksens § 20 siste avsnitt får følgende ordlyd:

»Klippfisk av utenlandsk opprinnelse og tilvirkning, samt klippfisk fremstillet av saltfisk av utenlandsk opprinnelse og tilvirket på utenlandsk måte blir kun å stemple »Ikke norsk vare« uten angivelse av kvaliteten. Det samme gjelder saltfisk av utenlandsk opprinnelse. Fisk fra ikke norske farvann, fanget av norske fartøier og tilvirket på norsk måte samt

Mengde m. v. av innvraket klippfisk

	Norsk nr. 1			Norsk nr. 2			Norsk nr. 3		
	Måls	Små	l.mit	Måls	Små	l.mit	Måls	Små	l.mit
Torsk Lofot									
Bodø	64054	—	—	979291	20928	21103	280997	4984	7218
Kristiansund N ..	146579	—	250	8490065	260145	790916	1904085	39736	206082
Ålesund	18012	—	—	1684373	23932	85369	307870	1312	23035
Måløy ..	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen	8809	—	—	208682	1254	9122	57337	546	9470
	237454	—	250	11362411	306259	906510	2550289	46578	245805
	1.50 %			79.39 %			17.95 %		
	1.40 %			73.98 %			16.72 %		

Torsk Somer									
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristiansund N ..	902627	—	249	2447498	180216	80987	575104	18800	28631
Ålesund	147926	—	—	1204034	78407	22128	205816	4204	5326
Måløy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	1050553	—	249	3651532	258623	103115	780920	23004	33957
	17.56 %			67.06 %			14.00 %		
	17.21 %			65.71 %			13.72 %		

Torsk Finnm.									
Bodø	—	—	—	12620	—	734	20695	—	1600
Kristiansund N ..	2259	—	—	272165	20060	18427	95060	6581	8855
Ålesund	1262	—	—	29112	130	—	8093	28	130
Måløy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen	—	—	—	24184	250	3914	19 957	260	2213
	3521	—	—	338081	20440	23075	143805	6869	12798
	0.61 %			66.46 %			28.47 %		
	0.58 %			61.81 %			26.91 %		

Sei									
Bodø	—	—	—	—	—	—	63	—	—
Kristiansund N ..	108	—	—	29768	4570	470	18463	3146	616
Ålesund	—229	—	—	94178	2510	972	24719	356	721
Måløy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen	—	—	—	9721	73	7117	4650	9	4546
	337	—	—	133667	7153	8559	47895	3511	5883
	0.16 %			69.45 %			26.63 %		
	0.15 %			65.95 %			25.29 %		

i tiden 1 mai 1931—30 april 1932.

Norsk nr. 4			Sur fisk	Solbr. fisk	Midd. fisk	Tilsammen
Måls	Små	I.mit				
19802	—	—	487	29034	2729	1430627
120169	700	10230	595	90567	994873	13054992
23238	—	1567	—	12854	28291	2209853
—	—	—	—	—	—	—
7699	—	1675	—	40	—	304634
170908	700	13472	1082	132495	1025893	17000106

1.16 ‰ = 100 ‰
1.09 ‰ 0.00 ‰ 0.78 ‰ 6.03 ‰ = 100 ‰

—	—	—	—	—	—	—
54964	—	1703	25	35214	68493	4394511
24270	—	1488	1400	10074	7614	1712687
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
79234	—	3191	1425	45288	76107	6107198

1.38 ‰ = 100 ‰
1.35 ‰ 0.02 ‰ 0.74 ‰ 1.25 ‰ = 100 ‰

3897	—	—	—	—	39	39585
15468	—	682	—	3589	29588	472734
298	—	—	—	139	—	39192
—	—	—	—	—	—	—
5164	—	60	—	—	—	56002
24827	—	742	—	3728	29627	607513

4.46 ‰ = 100 ‰
4.21 ‰ 0.61 ‰ 4.88 ‰ = 100 ‰

—	—	—	—	—	—	63
5568	—	189	—	148	1121	64167
1880	—	11	—	355	—	125931
—	—	—	—	—	—	—
310	—	121	—	—	9810	36357
7758	—	321	—	503	10931	226518

3.76 ‰ = 100 ‰
3.57 ‰ 0.22 ‰ 4.82 ‰ = 100 ‰

Mengde m. v. av innvirket klippfisk

	Norsk nr. 1			Norsk nr. 2			Norsk nr. 3		
	Måls	Små	l.mit	Måls	Små	l.mit	Måls	Små	l.mit
Lange									
Bodø	—	—	—	791	—	—	1326	—	—
Kristiansund N ..	8127	—	—	128132	1973	4904	33736	787	2082
Ålesund	10434	—	—	230810	8095	2033	56351	1682	1726
Måløy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen	—	—	—	933	33	—	495	15	—
	18561	—	—	360666	10101	6937	91908	2484	3808
	3.70 %			75.26 %			19.57 %		
	3.58 %			72.95 %			18.97 %		

Brosme									
Bodø	—	—	—	—	—	—	15	—	—
Kristiansund N ..	534	—	—	96115	5048	658	30502	1977	456
Ålesund	9672	—	—	258108	9097	3003	64059	3444	927
Måløy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen	347	—	—	10730	90	230	2 015	45	60
	10553	—	—	364953	14235	3891	96591	5466	1443
	2.11 %			76.42 %			20.65 %		
	2.08 %			75.51 %			20.39 %		

Hyse									
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristiansund N ..	—	—	—	1331	—	—	771	—	—
Ålesund	—	—	—	1862	—	—	190	—	—
Måløy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	—	—	—	3193	—	—	961	—	—
	74.26 %			22.35 %			21.45 %		
	71.27 %			21.45 %			21.45 %		

Fisk av fr. opr.¹⁾									
Bodø	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristiansund.....	56156	—	—	492594	45570	33326	167502	9024	130276
Ålesund.....	104837	—	—	947303	112070	8909	85754	6468	568
Måløy	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bergen	—	—	—	1480	238	—	3631	893	—
	160993	—	—	1441377	157878	42235	256887	16385	130844
	7.02 %			71.54 %			17.61 %		
	6.91 %			70.54 %			17.35 %		

¹⁾ Norskbehandlet islandsk og engelsk fisk.

i tiden 1. mai 1931—30 april 1932.

Norsk nr. 4			Sur fisk	Solbr. fisk	Midd.fisk	Tilsammen
Måls	Små	l.mit				
475	—	—	—	—	323	2915
3256	—	440	394	—	15012	198843
3096	—	117	—	121	42	314507
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	1476
6827	—	557	394	121	15377	517741

1.47 % = 100 %
1.43 %

0.08 % 0.02 % 2.97 % = 100 %

—	—	—	—	—	—	15
2333	11	—	731	190	3859	142414
970	—	—	—	886	453	350619
—	—	—	—	—	—	—
825	—	—	—	—	—	14342
4128	11	—	731	1076	4312	507390

0.82 % = 100 %
0.82 %

0.14 % 0.21 % 0.85 % = 100 %

—	—	—	—	—	—	—
96	—	—	—	—	180	2378
50	—	—	—	—	—	2102
—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—
146	—	—	—	—	180	4480

3.39 % = 100 %
3.27 %

4.01 % = 100 %

—	—	—	—	—	—	—
56246	325	25775	—	14801	13343	1044938
4028	—	—	—	2759	2684	1275380
—	—	—	—	—	—	—
1610	—	—	—	35	—	7887
61884	325	25775	—	17595	16027	2328205

3.83 % = 100 %
3.77 %

0.75 % 0.68 % = 100 %

Mengde m. v. av innvraket klippfisk

S a m m e n -

	Norsk nr. 1			Norsk nr. 2			Norsk nr. 3		
	Måls	små	l.mit	måls	små	l.mit	måls	små	l mit
Torsk, Lofot.....	237454	—	250	11362411	306259	906510	2550289	46578	245805
” Somer	1050553	—	249	3651532	258623	103115	780920	23004	33957
” Finnmark	3521	—	—	338081	20440	23075	143805	6869	12798
Sei	337	—	—	133667	7153	8559	47895	3511	5883
Lange	18561	—	—	360666	10101	6937	91908	2484	3808
Brosme	10553	—	—	364953	14235	3891	96591	5466	1443
Hyse	—	—	—	3193	—	—	961	—	—
Fisk av fr. opr...	160993	—	—	1441377	157878	42235	256887	16385	130844
	1481972	—	499	17655880	774689	1094322	3969256	104297	434538
	5.72 %			75.34 %			17.39 %		
	5.43 %			71.53 %			16.51 %		

tørket i Norge, vrakes efter de bestemmelser som gjelder for norsk fisk.«

Innen vrakervesenets personale har det i budgett-terminen funnet ikke så få forandringer sted.

Et stort tap led således vrakervesenet ved å miste vrakerinspektør Gram Parelius, idet vrakerinspektøren avgikk ved døden den 13. februar 1932.

I Ålesund er Rolf Kvam blitt ansatt som ny overvraker. Overvrakeren tiltrådte sin stilling den 1. oktober 1931.

Efter lengere tids sykepermisjon fratrådte Ellif Skjærseth sin stilling som overvraker i Kristiansund den 31. desember 1931. I hans sted blev vraker Knut Håseth konstituert i stillingen. Som ny overvraker er blitt ansatt Peder M. Flo, som tiltrådte overvrakerstillingen i Kristiansund den 1. juli 1932.

Vraker Johan Hatlebak, Ålesund, falt for opnådd aldersgrense den 9. juli 1931 og fratrådte sin stilling samme dag. Nogen ny vraker er ikke ansatt.

Noget overvrakermøte er i budgett-terminen ikke avholdt. Like så litt som der har vært avholdt noget vrakerkursus eller vært utsendt vandrelærere.

I likhet med tidligere år har vrakerinspektøren inntil sin død foretatt inspeksjonsreiser langs kysten for å tilgodese en så ensartet vraking som mulig i de respektive overvrakerdistrikter.

Som nevnt i forrige årsberetning var der av Handelsdepartementet av Fondet til Fremme av Fiskerinæringen blitt stillet til disposisjon kr. 42 000 til fremstilling av lettvrkede klippfisksorter beregnet på det syd- og østspanske marked. I alt blev der i sesongen 1931 tilvirket og

i tiden 1. mai 1391—30. april 1932.

drag

Norsk nr. 4			Surfisk	Solbr. fisk	Midd.fisk	Tilsammen
Måls	små	l.mit				
170908	700	13472	1082	132495	1025893	17000106
79234	—	3191	1425	45288	76107	6107198
24827	—	742	—	3728	29627	607513
7758	—	321	—	503	10931	226518
6827	—	557	394	121	15377	517741
4128	11	—	731	1076	4312	507390
146	—	—	—	—	180	4480
€1884	325	25775	—	17595	16027	2328205
355712	1036	44058	3632	200806	1178454	27299151

1.55 % = 100 %

1.47 %

0.01 %

0.73 %

4.33 % = 100 %

pakket for disse markeder ca. 1900 baller, og fisken fikk i Valencia og Sevilla den beste mottagelse. Herom har fiskeriagent Axel Thingvold avgitt en beretning, som i sin tid er blitt oversendt de interesserte til underretning.

I betraktning av den gode mottagelse vår fisk hadde fått på ovennevnte markeder, blev det bestemt også i sesongen 1932 å gå igang med tilvirkning av klippfisktyper passende for Syd- og Øst-Spania. Av Staten blev hertil stillet til disposisjon kr. 50 000 og av private interesserte kr. 25 000. Ialt er blitt innkjøpt 422 487 kg. bløgget ferskfisk, hvorav man fikk 162 700 kg. ferdig vare. Partiet blev avsendt fra Kristiansund med m/s »Sevilla« for Valencia den 30. juni 1932.

Arbeidet med å søke klippfiskomsetningen organisert har vært fortsatt. Den 29. oktober 1931 blev der av Handelsdepartementet nedsatt en komité med det mandat »å fremkomme med forslag til en plan for klippfiskomsetningen, særlig eksporten, eventuelt ved lov.« På grunnlag av komiteens innstilling vedtok Stortinget en lov (av 30. juni 1932) »om adgang for Kongen til å treffe foranstaltninger til ordning av utførsel av klippfisk.«

Ved klippfisksesongens åpning den 1. mai 1931 lå ennu lagret i landet vel 4000 tonn klippfisk av fjorårets beholdning. Beholdningen av ny og gammel fisk blev pr. 1. juli 1931 i Norge beregnet til 32 000 tonn mot 42 700 tonn året i forveien. Det samlede utbytte av torskefiskeriene lå adskillig under året før, nemlig 40 millioner stykker mot 61 millioner stykker i 1930. Lofotfisket avsluttedes med et betydelig mindre kvantum enn i de foregående 6 år. Finnmark vår- og loddefiske må betegnes som mislykket. Av det samlede opfiskede kvantum blev

*Eksportvraket klippfisk fra Kristiansund, Ålesund, Bodø og Bergen
Ovcrvrakerdistrikt samt Måløy Vrakerdistrikt
i tiden 1. mai 1931—30. april 1932:*

	Almindelig sortement.							Tils.
	Norsk nr. 1	Norsk nr. 2	Norsk nr. 3	Norsk nr. 4	Småfisk samf.	und.v.	Sterkere skadet	
Kristiansund . . .	439470	9000905	1430317	66810	508325	52090	1094000	12591910
Ålesund	126062	3050170	395720	14720	168440	7980	27850	3790942
Bodø	11290	1010400	313680	7800	21910	5660	280520	1651260
Bergen	46830	614320	168360	22080	27180	7550	5570	891890
Måløy	—	—	—	—	—	—	—	—
Sum	623652	13675795	2308070	111410	725855	73280	1407940	18926002

	Oversjøisk sortement.					Tils.
	Ekstra Selecta	Imperial Superior	Regular	Inferior	Skinn og benfri	
Kristiansund . . .	8 635	4 190 314	2 251 897	235 283	132 261	6 818 390
Ålesund	4 909	2 329 663	635 622	75 301	180 322	3 225 217
Bodø	—	360 630	450 492	98 264	1 440	910 826
Bergen	—	215 652	87 284	17 690	6 730	327 356
Måløy	—	290	1 247	1 479	—	3 016
Sum	13 544	7 095 949	3 426 542	428 017	320 753	11 284 805

	Av det samlede kvantum er:					
	Torsk	Lange	Brosme	Sei	Hyse	Ialt
Kristiansund . . .	19 009 415	160 951	159 522	77 412	3 000	19 410 300
Ålesund	6 154 998	327 622	399 793	127 992	5 744	7 016 159
Bodø	2 560 016	1 650	240	180	—	2 562 086
Bergen	1 184 086	650	—	34 510	—	1 219 246
Måløy	—	—	—	3 016	—	3 016
Sum	28 908 515	490 883	559 555	243 110	8 744	30 210 807

19 millioner stykker saltet mot 43 millioner stykker året før. Utsikten skulde således ligge bedre an enn året i forveien.

Nyfisksesongen begynte med en omsetningspris på hjemmemarkedet av omkring kr. 10 pr. vekt. Den gikk imidlertid stadig nedover og holdt sig i begynnelsen av juni omkring kr. 8.50. Den største del av juli og august lå prisen omkring kr. 8.25 for i midten av oktober å være helt nede i kr. 6.80 pr. vekt. Prisen begynte så atter å gå opover, for omkring årsskiftet å holde sig på kr. 7.60. Omkring denne pris holdt klippfisken sig sesongen ut. Pr. 30. april 1932 lå prisen omkring kr. 7.40 pr. vekt.

Klippfisksesongen 1931/32 må i det store og hele sies å ha vært lite tilfredsstillende for næringens utøvere. Dette gjelder særlig tilvirkerne for hvem sesongen betegnes som mislykket. Den sterke konkurranse særlig fra Island og ugunstige markedsforhold ute har medvirket til det dårlige resultat.

Landets samlede beholdning av klippfisk pr. 1. januar 1932 utgjorde i følge vrakervesenets optelling 16 999 tonn mot 17 360 tonn pr. 1. januar 1931.

Under henvisning til nedenstående statistikk er der i klippfisksesongen 1. mai 1931 til 30. april 1932 ialt blitt vraket 57 509 958 kilo klippfisk. Herav faller på innvrakningen 27 299 151 kg. og på eksportvrakningen 30 210 807 kilo.

*Ekspert til europeiske markeder av klippfisk undtatt
fra tvungen vrakning.
1 mai 1931—30 april 1932.*

	Bodø	Kristiansund N	Ålesund	Måløy	Bergen	Tils.
Mai	9 000	73 260	26 500	—	—	108 760
Juni	—	24 650	34 980	—	200	59 830
Juli	—	37 906	102 600	—	1 150	141 656
August	25 420	66 520	67 710	—	—	159 650
September	—	—	13 545	—	158	13 703
Oktober	—	7 190	9 000	—	—	16 190
November	7 500	36 430	—	—	—	43 930
Desember	—	5 600	7 980	—	—	13 580
Januar	11 028	64 635	37 120	—	—	112 783
Februar	—	42 620	22 740	—	—	65 360
Mars	—	94 320	47 670	—	2 820	144 810
April	12 000	100 800	12 720	—	2 340	127 860
	64 948	553 931	382 565	—	6 668	1 008 112

Saltsild.

Opgave over den i kalenderåret 1931 vrakete sild.

Der er i årets løp vraket 25 550 tønner i fiskepakning og i eksportpakning 330 773 tønner, som fordeles på distrikter og sildearter.

Antall tønner vraket i fiskepakket stand:

Vrakerdistrikt	Islandssild	Fiskepakket ialt
Ålesund	25 250	25 250
Kopervik	300	300
Ialt	25 550	25 550

Antall tønner vraket i eksportpakket stand:

Vrakerdistrikt	Vårsild		Slosild		Islandssild		Fetsild	Eksportpakket ialt
	110 kg pakning	115 kg pakning	110 kg pakning	115 kg pakning	90 kg pakning	100 kg pakning	100 kg pakning	
Trondheim	—	—	—	—	—	—	—	—
Kristiansund	—	24 258	626	2 798	—	—	—	27 682
Ålesund	—	52 651	15 007	60 758	593	820	—	129 829
Florø	—	14 550	—	17 437	—	—	—	31 987
Bergen	1 150	7 832	870	24 710	—	3 410	1 085	39 057
Haugesund	—	10 141	—	—	—	—	—	10 141
Kopervik	—	52 159	—	—	—	—	—	52 159
Stavanger	—	39 918	—	—	—	—	—	39 918
Ialt	1 150	201 509	16 503	105 703	593	4 230	1 085	330 773

	Eksportpakket	Fiskepakket
Mot i 1930	616 136	—
„ i 1929	402 702, ¹⁶⁵⁰ / ₂	2 420, ¹⁰⁰ / ₂
„ i 1928	342 291, ¹³⁴⁴ / ₂ , ¹⁹⁴ / ₄	2 336
„ i 1927	301 072, ⁵⁸² / ₂	—

4. Fiskeriinspektørene.

Fiskeriinspektør Barclays beretning.

(Distrikt fra den svenske kyst til og med Vest-Agder fylke).

Jeg har herved den ære å innsende en kort oversikt over fiskeribedriften i mitt distrikt samt beretning om min virksomhet i terminen 1. juli 1931 — 30. juni 1932:

Høstmakrellfisket ved kysten 1931 bragte et samlet utbytte av ca. 1 mill. kg mot 0,8 mill. kg i 1930, 1 mill. kg i 1929 og 1,4 mill. kg i 1928. I Kristiansands-distriktet, som pleier å ha det største kvantum, blev utbyttet ca. 0,25 mill. kg mot det samme i 1930 og 0,3 mill. kg i 1929 og 1928. I det sistnevnte kyststrøk blev det vesentligste fanget med snurpenot. Også i Aust-Agder foregikk der tildels godt snurpenotfiske. Kvaliteten var fin og fet. For Amerika blev der kun flekket og saltet 85 tnr., da markedet lå dårlig an. Sortimentet var 16 pct. nr. 1, 80 pct. nr. 2 og 4 pct. nr. 3. Videre blev der rundsaltet 390 tnr. for innlandet, for hvilke opnåddes en pris av ca. kr. 80 pr. tønne. Prisen på første hånd dreiet sig om 50 øre pr. kg fersk.

Dorgefisket efter makrell i Nordsjøen m. v. i 1931. Det var heller ikke i dette år nogen norsk deltagelse, men makrellen blev kjøpt og eksportert herfra. Til Kristiansand innbragtes ialt kun 880 tnr. flekket og saltet dorgemakrell mot 2243 tnr. i 1930 og 3907 tnr. i 1929. Dertil 13 tnr. rundsaltet. Alt av 8 svenske fartøier mot 25 i 1930 og 24 i 1929. Som det sees er også den svenske deltagelse sunket til et minimum. Dertil innbragte imidlertid 13 svenske fartøier 4339 tnr. flekket og saltet Shetlands- og Hebridermakrell mot 1830 tnr. i 1930 og 2339 tnr. i 1929. Sortimentet av dorgemakrellen var 10 pct. nr. 3 og 90 pct. nr. 4, og av Shetlands—Hebridermakrellen 8 pct. nr. 2, 40 pct. nr. 3 og 52 pct. nr. 4. Det amerikanske marked var imidlertid så dårlig, at størstedelen av svenskenes makrell måtte legges op. Senere er der dog solgt unna, men der lå ved terminskiftet ennu 1700 tnr. igjen usolgt.

Sommermakrellfisket 1932 innbragte ca. 3,5 mill. kg i distriktet mot 5,4 i 1931 og 3,7 i 1930. I Kristiansands-distriktet innbragtes ca. 1,1 mill. kg til en verdi av kr. 182 475 mot i 1931 ca. 1,4 mill. kg til verdi kr. 196 670. Dertil innbragtes til Kristiansand av 120 svenske fartøier ca. 0,5 mill. kg til verdi kr. 127 980. Der er i år på grunn av markedets stilling intet saltet for Amerika.

Hummerfisket 1931 slo særdeles godt til i distriktet som helhet betraktet, men der var overalt meget småhummer. Dette i forbindelse med den store hummerekspert i det hele tatt gjorde at prisene

blev lavere enn de hadde vært i en årrekke. Da fisket etter fredningen begynte 16. september i Aust-Agder og østenfor, var prisen på strekningen Larvik—Arendal ca. kr. 1.60 pr. kg for »75 pounds« hummer, kr. 1.40—1.50 for samfengt og kr. 1.20—1.30 pr. kg for utsortert småhummer. Da fisket senere — 15. oktober — begynte i Vest-Agder, var prisen for samfengt vare kr. 1.50—1.60 pr. kg, men steg senere til kr. 1.70—1.80 pr. kg i forhold til størrelsen. — På grunn av de billige priser gikk hummeren ganske godt unna og levnet litt fortjeneste for eksportørene. Vinterlagrene klarte sig så nogenlunde.

Vårsildfisket. Deltagelsen i dette fiske var, som følge av det gode resultat de siste to år, ennå bedre enn ifjor. Utrustningen var også mere effektiv, idet der, særlig fra Sydkysten deltok mange store nyanskaffede skjøiter. Ved Egersund blev der et kort, men rikt fiske under gunstige værforhold. Fisket trakk sig så langt øst som til Lindesnes, hvor der også tildels blev gjort bra fangster. Fiskerne her fra distriktet hadde gjennomgående større samlet fangst pr. fartøi enn ifjor. Det økonomiske resultat blev allikevel dessverre dårlig, idet prisen blev meget lav, nemlig bare gjennomsnittlig kr. 1.25 pr. hl for sesongen. Grunnen hertil var at der blev iset og saltet lite, så størstedelen av silden gikk til sildeolje og guano. På grunn av de dårlige avsetningsforhold sluttet våre fiskere av før tiden.

Reketrålingen i »Den norske Renne« utfør Sørlandet. Antallet av deltagende farkoster, hvoriblandt nu også mange svenske og noen danske, har øket sterkt i terminen. Fisket var ifjor meget godt med gode priser: gjennomsnittlig 70—80 øre pr. kg, op til kr. 1.60 i vinter. Også første halvår i år var fisket tilfredsstillende, men fangsten pr. farkost var litt mindre. Dette antas å skyldes den påkjenning som den større deltagende flåte øver på rekebestanden. Pris i år 50 til 100, gjennomsnittlig 70 øre pr kg. — Utførselen av reker fra Kristiansand har som følge av dette rekefiske steget kolossalt, nemlig fra 39 000 kg i 1928 til 780 000 kg ifjor. Pr. 25. juni 1932 var der fra samme by utført 532 000 kg, så det ser ut til at eksporten fremdeles er stigende.

Ålefisket 1932. Teinefisket var dårlig ved Kristiansand. Ved Mandal derimot ganske bra. Likeledes delvis i Aust-Agder, hvor man fikk agn fra Langesund. I Oslofjorden igjen hadde man forlite agn. Ålestangningen var dårlig i Oslofjorden, mens den i Aust-Agder var meget bra. Det samme kan sies om rusefisket, som man forøvrig nu legger sig mere og mere etter bortover Sørlandet. Prisen var på Sørlandet for stangeål kr. 1.40 à 1.50, for annen ål kr. 1.15 à 1.20.

Håbråndfisket, der som bekjent på Sørlandet drives i august og utover høsten, slo godt til i 1931 såvel østen- som vestenfor »Nesset«. Gjennomsnittsprisen kan anslåes til 20 øre pr. kg sløiet. Østenfor Nesset

har håbrandfisket fortsatt utviklet sig sterkt. På strekningen fra Mandal til Grimstad, hvortil fisker⁴ strakte sig, deltok ikke mindre enn 80 fartøier mot 16 i 1930.

Torskefisket på Revet var i 1931 meget godt for de fleste skjøiter. Prisen 25 øre pr. kg sløiet. I år var det også nokså bra til terminskiftet. Prisen var 20 øre.

Brislingfisket i Oslofjorden 1932 blev en begivenhet. Brislingen satte omkring 1. juni i usedvanlig tette stim innover fjorden og støtte til både på øst- og vestsiden i så store mengder, at fiskerne satte bort i lås alle sine trengenøter på en ukes tid. Særlig opover Østfold gjordes der betydelige steng. Man anslo at der i de første dager av juni blev stengt 70—80 000 skjegger fra Hvaler til Son. — Kvaliteten av brislingen var her meget god, og prisen var satt til 5 kroner skjeppe for brisling mellom 9 og 12 cm. — Hermetikkfabrikkene kom i sving, og store partier blev skibet til Vestlandet. Imidlertid seg brislingen under fortsatt stengning innover Drøbak-sundet og videre innover fjorden, til den havnet i det indre basseng ved Oslo. Her blev der gjort et betydelig antall steng. Dessverre blev der klaget over at brislingen ved Oslo var av mindre god kvalitet, så en hel del steng blev stående usolgt i den siste del av måneden. Ca. 10. juli blev de dog allikevel akseptert og stengene tømt. — Den største del av brislingen, anslagsvis $\frac{2}{3}$, blev i år fisket med landnot.

Arbeidet med fremme av ålefisket har vært fortsatt. Jeg nevnte ifjor at en fisker i Søgne hadde satt op et ganske lite fryseri for opbevaring av åleagn, og at jeg hadde bistått ham med å få det i orden. I august 1931 fikk han efter min anbefaling et statsbidrag på kr. 350 til dekning av en del av utgiftene til innredningen. Han berettet samtidig at fryseriet virket efter ønske og hadde vært ham til megen nytte, ikke alene til opbevaring av agn, men også av reker m. v. —

Med en fisker fra Tjømmø, som aktet å drive ålefiske på Nordland, vekslet jeg adskillige brever. Spørsmålene gjaldt særlig avsetningen i forbindelse med den lange transport. Forøvrig innløp der stadig spørsmål av teknisk natur som besvartes.

Vadfiskere kontra bunn garnseiere i Holmestrandsfjorden. Som før meddelt har det tiltagende vadfiske efter brisling m. v. skapt adskillig motsetning mellom grunneiere og vadfiskere. De første påstår at vadfisket forringer utbyttet av bunn garnsfisket for dem og hevder at de har enerett til fisket på sine fiskegrunner. I 1929 blev 6 vadfiskere, hvorav 4 fra Holmsbu og 2 fra Stavangerkanten — representerende 6 vadlag — innkalt til forlik i Sande

med den begrunnelse at de uberettiget hadde fisket på annenmanns grunn. Der kom dog ikke noget forlik istand. Innkallelsen var foranlediget av gårdbrukerne J. Dyrdal og H. Sandviken, der eier grunnen og bunngarnene, 4 stk., i en liten bukt ved navn »Sandviksbukten« i Sande, hvor det påklagede vadfiske var foregått. Saken utviklet sig videre. De to sistnevnte søkte kontakt med de øvrige bunngarnseiere i Oslofjorden, for om mulig å få spørsmålet om fiskeretten avgjort, og i år anla de sak mot de nevnte 6 vadfiskere. Saken kom fore ved N. Jarlsberg herredsrett i Holmestrand i juni. Vadfiskerne slo sig sammen om å bære omkostningene og engagerte overrettssakfører O. Omland, Stavanger, til å føre saken for sig. Jeg gav ham på forhånd efter anmodning en rekke opplysninger om sakens forhistorie og bunngarnet m. v. samt en avskrift av det gjeldende »vadforbud« for Sande.

Søksmålet frafalt for en av de saksøkte, en østlendings vedkommende.

Saksøkerne nedla påstand om at de innstevnte kjennes uberettiget til å drive vadfiske av enhver art, derunder benyttelse av grunn, på de fiskegrunner, som tilhørte de nevnte 4 bunngarn, samt til å svare erstatning o. s. v. — De innstevnte nedla påstand om frifinnelse o. s. v.

Det blev en vidtløftig saksbehandling. Saken belystes fra alle sider, og der førtes en rekke vidner. Fiskernes forsvarer fremhevet bl. a. at fisket fra uminnelige tider hadde vært fritt og fremholdt den store betydning, som notfisket efter brisling hadde for hermetikfabrikkene langs fjorden. En skrivelse fra Oslofjordens hermetikfabrikkers forening understreket dette.

Dommen som falt den 11. juni, gikk vadfiskerne imot. Retten uttalte bl. a.:

»Retten finner i henhold til det foran fremholdte at saksøkerne som eiere av de under saken nevnte 4 bunngarn i Sandviksbukten er eneberettiget til disses bruk og heri innbefattet fiskegangene til ethvert av bunngarnene. Da avsanden mellem bunngarnene er såvidt ubetydelig, finnes disse eiere eneberettiget til alt fiske over hele Sandviksbukten. De saksøkte er da uberettiget til å drive vadfiske eller annet fiske ved de nevnte bunngarn med fiskeganger, som strekker sig over hele Sandviksbukten.«

Overensstemmende hermed avfattedes domsbeslutningen. Dessuten idømtes de innstevnte erstatning for skade og forringelse av fisket samt saksomkostninger. —

Eksport av levende krabbe til Gøteborg. Efter anmodning av herr Direktøren foretok jeg i juli ifjor en reise til Gøteborg for å undersøke avsetning av levende krabbe der, eventuelt i brønnekutter fra Vestlandet. Under 16. s. md. avgav jeg beretning om reisen,

hvortil jeg tillater mig å henvise. Som supplement redegjorde jeg for formalia og de avgifter som var å betale for fartoi og last.

Makrellmel. I anledning av den påtenkte organisasjon av makrellomsetningen, anmodet Østlandske Fiskeriselskap mig ifjor høst om å bringe på det rene om der kunde fremstilles brukbart mel av makrellen, så man ad den vei kunde nyttiggjøre noget av overskuddsmakrellen. Jeg anstillet undersøkelser, og de innkomne svar gikk ut på at der av makrellen kan fåes et godt mel. Av olje blir der dog av sommermakrellen ikke stort.

Makrellfileter. Efter anmodning av en eksportør eksperimenterte jeg høsten 1931 med fremstilling av saltet makrellfilet for Amerika. Resultatet blev, tror jeg, bra, og sendte jeg vedkommende og et par andre eksportører en beskrivelse av fremgangsmåten. Under 2. september f. å. sendte jeg herr Direktøren et gjennomslag av en av disse skrivelser.

Flyndretrål. Jeg har for herr Direktøren anskaffet tegning og beskrivelse av en moderne trål for smørflyndre, sådan som den brukes her i distriktet, ledsaget av opplysninger om trålsens bruk m. v.

Bunn garn. Efter anmodning av herr Direktøren har jeg utarbeidet en opgave over antallet av bunn garn i distriktet spesifisert herredsvis for året 1931.

Kontingentering av rekeimporten i Frankrike. Den 19. april f. år telegraferte herr Direktøren at der var kommet meddelelse om at der forestod en kontingentering som nevnt. Jeg anmodedes om å tilstille rekeeksportører på Frankrike på strekningen Lillesand—Fredrikstad en meddelelse herom. Dette gjorde jeg uopholdelig.

Om fisket ved Grisebåene utsendte jeg en bekjentgjørelse fra herr Direktøren. Den sendtes til samtlige f. foreninger ved Oslofjorden samt til pressen og politimestrene i Halden og Fredrikstad.

Barclays kjølefisk. Den 4. juli f. å. meddelte herr Direktøren mig at jeg var tilstått et bidrag til å uteksperimentere min kjølemetode kommersielt. Jeg foretok i den anledning ifjor høst et par reiser for å undersøke forholdene og satte arbeidet igang i »Måløy«, hvorfra der i terminen er foretatt prøvesendinger til Oslo, Antwerpen og Newcastle. Prøvene, som var av forberedende natur, falt godt ut og vil bli fortsatt. Samlet beretning skal senere fremkomme.

Diverse. For herr Direktøren har jeg hatt forskjellige saker til uttalelse, deriblandt en innsendt protest mot påtenkt forbud mot bruk av brislingsnurpenot i Østfold og makrellomsetnings-komiteens innstilling. Videre ang. ombytning af fyr med fyr lamper, hjelp til nødsarbeide og ang. omførselshandel med brenseloljer m. v. — Jeg har

videre avgitt forslag om opnevning av medlemmer av komiteen til revisjon av medisinalavgiften og innhentet opplysninger om fiskernes gjelds- og kredittforhold. — Til bladet »Varden« uttalte jeg mig om »danske-torsken«, reke-trålen m. v., til »Østlandsposten« om fiskebestanden m. v og til politimesteren i Nord-Jarlsberg om vadfisket i Hortens orlogshavn. — Hvad angår »reiser« så har jeg nogen ganger besøkt Oslo, bl. a. i anledning av kjølefisken, samt foretatt et par reiser vestover til Kristiansand og Flekkerøy for å konferere med fiskere, fiskehandlere og Østl. Fiskeriselskap. I januar foretok jeg en reise til Bergen for å konferere med herr Direktøren. I anledning av spørsmålet »farvede reker« foretok jeg to reiser i terminen, og i april var jeg tilstede ved »Østlandske«s årsmøte i Oslo. Hertil kommer den før nevnte reise til Gøteborg.

Jeg har i terminen bistått fiskere og andre på forskjellig måte og besvart et stort antall spørsmål, dels av praktisk, dels av juridisk natur. Rent eksempelvis skal jeg nevne at jeg ved en anledning skaffet tilveie beskrivelse og omkostningsoverslag over et fullt utrustet notbruk for brisling. — Merkeloven og statistikken har som sedvanlig lagt beslag på en betydelig del av min tid.

Fiskeriinspektør K a r b ø s beretning:

Eg skal med dette senda ei kort melding um fiskeridrifti i mitt distrikt og um mitt arbeid i året 1. juli 1932 til 30. juni 1933.

Innkoma av fiskeridrifti for heile distriktet samanlagt må nok segjast å ha vore lite reknesvarande. Stoda er dog noko ulik. I Rogaland noko betre enn i Hordaland og ringaste i Sogn og Fjordane.

I Sogn og Fjordane og nore luten av Hordaland var der fiska mykje storsild, men då talet av fiskarar som tok del i fisket var langt større enn tidlegare, vart den einskilde sin part (lott) liten, for mange berre sovidt at kost og andre utlogor på turen kunde dekkjast.

Vårsildfisket vart noko mindre enn året fyrr. Innkoma av dette fisket var noko under middeltalet for ein 5 årsbolk.

Småsild og brisling var der i året sers lite av. Dei fiskarar som tok del i fisket i Oslofjorden gjorde det nokolunde godt.

Hummerfisket var for heile distriktet godt og prisane gode.

Laksefisket var sers ujamt. Sume stader var fisket godt, andre stader svært lite. I hoplagt under eit middels år.

Torskefisket som fyr for nordre luten av Sogn og Fjordane gav det beste utbytte, var ogso i år heilt mislukka.

Då linefisket dei seineste åri hev vore svært ringt, kom det nye

fisket etter håbrann og reker sers vel med. Dei fiskarar som hev teke del i disse, hev havt ei bra innkoma.

Fiskarane si økonomiske stoda er sjølvsgt slik som innkoma av fisket er. Stort sett hev fiskarane i heile mitt distrikt vanskeleg for å kunna klara seg gjennom vanskane. Serleg gjeld dette den nordre lut av distriktet.

Å finna boteråder for å betra fiskarane sin kår er difor det brennande spursmål innan næringi for tidi.

I året som gjekk hev eg fyreteke mange reiser i distriktet, til fiskarmøter, — til ymse stader for å sjå på hamnekrav, — for planleggjing av ishus og elles for å gjeva råd til fiskarane um ymse spursmål. Dertil kjem reiser til Fiskeridirektøren for å dryfta fiskerispursmål.

Av reisene kan eg serskilt nemna: Reise til Stavanger og Jæren for å få greida på kvifor der i dette distrikt årvist vert forbrukt Islandsk klippfisk istadenfor Norsk (melding frå reisi er sendt hr. Direktøren).

Reise saman med hr. avdelingsingeniør Jensen og hr. kontorchef Salvesen for å sjå på hamnebyggji og dei innkomne krav um hamnar i distriktet. (Uttalelser um dei einskilde anlegg er sendt hr. Direktøren). På reisi vart eg meir enn fyrr klår yver at det er turvande å halde uppe hamnebudgettet. Mange sers turvande hamnekrav ligg diverre og ventar på å koma i byggjning.

Reise til Bergen for saman med hr. Direktøren og dei andre inspektørane for å arbeida ut reglar for lån til fiskarar til innkjøp av reidskap. Dette arbeid vart svært vanskelegt. Sumen ein hadde til utdeling var so alt for liten, skulde ein nå fram til dei fleste som var sers trengande. Eg meiner dog å kunna segja for visst, at den ordning ein til sist fann fram til, stort sett nådde fram til dei som trong mest, soleis at vilkoret Stortinget sette er stetta. At ein ikkje fann fram til ein ordning kor etter lagslån kunde ytas vil mange segja var ille, men skulde ein handsama alle søkjarar likt etter deira økonomiske stoda var det uråd å halda uppe lagslåni.

Frå reisoni i mitt distrikt er eg komen til den slutning, at låni i dei aller fleste høve er komen dei mest trengjande tilgode.

Klagor yver prisar, kvalitet og levering er der i mitt distrikt lite av. Heile ordningen torer eg segja so vanskeleg som den var, er det lukkast å løysa på ein tilfredsstillande måte.

Å finna fram til ein lovbunden småsild og brislingeksport, var eit vanskelegt spursmål som eg var med og dryfta i fleire møter. Ein fær vona, at det ein nådde fram til vil vera til bate for heile drifti.

På kontoret hev lagt fyre eit stort arbeid. Der hev i året vore sers mange fiskefarkostar som hev skifta eigar. Å halda merkeregistret nokolunde à jour krev eit stort arbeid, som eg berre hev magta ved leigehjelp.

Fiskeristatistikken krev og mykje tid og arbeid.

Det vilde vera sers ynskjeleg um ein fann ein betre ordning koretter statistikken kunde verta meir litande.

Fyrr eg slutta av denne stutte melding vil eg nemna dei mest brennande spursmål innan fiskarinæringi i mitt distrikt idag.

1. Betre umsetnad av fiskevarone, serleg då den innenlandske umsetnad.
2. Byggjing av ishus i fiskedistrikti.
3. Deling av fiskefelti millom dei ymse reidskap, serleg under stor- og vårsildfisket.
4. Vervarslestasjonar i dei viktigaste fiskevær.
5. Framhald av navigasjonsupplæringi.
6. Betring av dei sanitære tilhøvi i fiskefarkostane og ålmen sjuke-trygd for fiskarar.

På desse her nemnde spursmål meinar eg ein f. t. må vera sers merksam.

Fiskeriinspektør D a h l s beretning:

Tillater mig herved innsende beretning for 1931/32.

De første dage av juli betaltes der for tilgjort hyse 3 øre pr. kg. Kort tid efter da det lille kvantum russefisk var tilvirket, blev alt kjøp av de vanlige fiskesorter torsk, hyse samt steinbit innstillet, noget som ikke tidligere har hendt i de 50 år jeg har vært i Finnmark.

I Østfinnmark intet seifiske, hvorimot på Vestfinnmark forskjellige steder bra seifiske og tildels store notfangster; men måtte også dette fiske grunnet avsetningsforholdene innstilles og store partier solgt til guanofabriker for 2 à 3 øre pr. kg.

På grunn av at det til Russland tilvirkede parti ikke blev avhentet ifølge overenskomst blev der en masse utkast, som bragte mange av tilvirkerne tap, da den lange tid fisken hadde henligget efter den var saltmoden forringet utseende og kvalitet.

Veining og vrakning ombord er noget man ikke skulde innlate sig på. Ved leveranse av norsk saltfisk, vrakes, veies og anammes alltid fisken på det pakkhus, hvor den er tilvirket.

Uaktet det mislige høstfiske over hele Finnmark har hurtigruter i oktober ikke kunnet medbringe partier av iset fisk fra Vestfinnmark. Iset fisk blir da overliggende på de mange steder i påvente av næste hurtigrute.

Den 3. november har jeg notert: Langvarige stormer, småbåter og motorskjøiter mindre fangster, stort redskapsbruk i alm. ikke regningsvarende. Tildels store brukstap.

Vinterfisket etter jul bragte intet særlig utbytte. Man mangler omtrent helt farkoster, som egner sig for fiske i Nordishavet vinters dag. Dessuaktet driftet mange fiskere med sine små motorbåter op til 40 fot på de ytre banker. Stormvarsler av underordnet betydning, de satte sitt liv inn i kampen for tilværelsen istedetfor å henvende sig til forsorgsvesenet. Fiskere her fra stedet var flere ganger utskrevet av de levendes tall. Små fiskerbåter red av kulinger i Nordishavet når hurtigrutene hadde vanskelig for å finne havn. Alt gikk en tid vel og bra, men et forlis resulterte til at 5 enker og 23 mindreårige blev igjensittende i små kår.

Lodden ankom i år i rikelig mengde i motsetning til mange foregående år, da den kun støtte under land i Varangerfjorden og de østligere vær. Der var således i år rikelig med lodde over hele Vestfinnmark og var den også formerket i Vesterålen og Malangen. Den var i år meget vannholdig og utjenlig til agn både i Finnmark og Lofoten. Betydelige partier lodde blev også i år formalet til fiskemel. Der medgikk betydelig mere råstoff enn vanlig for å tilvirke samme kvantum fiskemel.

Opfiskede kvantum torsk under vårfisket ca. 31.000.000 kg, mens f. å. ca. 20.000.000. De lave priser bevirket imidlertid et dårlig resultat for fiskerne og de fleste avsluttet fisket uten noget nevneverdig utbytte. Det opfiskede parti fordeler sig i år mere jevnt over Finnmark, idet Vestfinnmark etter 10 års helt feilslagne vårfiskerier, i år fikk besøk av lodden og et kortvarig vårfiske. Nogen tyngde av fisk forekom ikke. Det store redskapsbruk og billig agnsild, særlig fra Varangerfjord, bevirket at opfiskede kvantum i år oversteg fjorårets.

Fra 1925/26 har opfiskede kvantum under vårfisket gått sterkt tilbake, likeledes antall landkjøpere ca. 100 mindre enn i 1926 og antall kjøpefartøier som samme år var 346 er i år for hele Finnmark 5, hvorav 1 i Vardø, som i gode fiskeår har hatt et belegg av op til 200 kjøpefartøier under vårfisket. Disse tall er betegnende for forholdene i Finnmark. Store tap på f. år og tidligere kjøpte fiskeprodukter hadde til følge at mange i år måtte innstille kjøp av fisk.

Slette tørreforhold, særlig de østligere beliggende fiskevær, bidrog til enn ytterligere å øke fiskeprodusenternes tap på den f. å. og i år tilvirkede stokkfisk.

Bestemmelsen om bruk av kasser ved føring av ferskfisk viser sig lett gjennomførlig og har sin store betydning.

Ang. trankontrollen henvises til min uttalelse i årsberetning f. å.

Vårt salg av fisk til Russland er kun en karikatur mot hvad det engang var. Som forholdene ved leveranse af fisk arter sig burde ikke

forretningsmenn i Nord-Norge innlate sig på tilvirkning av russefisk, men overlate dette til fiskere og samvirkelag.

I mine tidligere årsberetninger har jeg berørt de store gjensidige fordeler pomårhandelen var for Finnmark, nu har man kun minnene tilbake og de håpløse tilstander for fiskerne og landsdelen i det hele tatt, når fisket på grunn av avsetningsforholdene i den beste tid av året må innstilles.

Kjøleanlegg og ferskfiskruter vil forhåpentlig bidrage til å høine prisen på fiskeprodukter og skape bedre eksistensmuligheter. Fiskerne heroppe erholder nu kun et minimum av de avregningspriser fiskerne i de sydligere distrikter erholder for sine fangster. Når prisene her i Finnmark går ned til 3—2—0 øre pr. kg noteres samme vare i Ålesund med 20—30 øre og betydelig mere i de sydligere fylker.

Det viser sig dessverre at vi står tilbake når det gjelder å levere prima klippfiskprodukter. Den vanlige behandling av fisken umuliggjør i det hele tatt et prima produkt av klippfisk, stokkfisk, iset fisk og filettilvirkning. Her må en omlegning til. Vårt land med sine store interesser på fiskeriets område, har vært uten nogen fiskeriskole. En sådan må efter mitt kjennskap til forholdene anlegges på et sted i Finnmark, hvor de klimatiske forhold er gunstige for tilvirkning av prima rundfisk.

I forløpne år er kun foretatt få reiser grunnet sykelighet, misligt fiske og henstilling om å innstille reiser i distrikter, når disse ikke er absolutt påkrevet.

Hermed avsluttes mitt mangeårige virke i Finnmark, hvor forholdene særlig for de som er knyttet til fiskeribedriften er alt annet enn lyse; men man må håpe på at denne store del av vårt land ennå har sine fremtidsmuligheter.

Beretning fra fiskeriinspektør Otterlei:

Herved har jeg den ære å gi en kort oversikt over fiskerinæringens stilling i dette distrikt, samt beretning om min virksomhet i terminen 1. juli 1932—30. juni 1933.

Dessverre har der ikke inntrådt nogen bedring i fiskerienes stilling i dette beretningsår. Tvertom. Stillingen er blitt stadig verre og verre og ser nærmest uhyggelig mørk ut.

Konkurransen fra de andre fiskeproduserende land på våre viktigste avsetningsmarkeder, toll og andre restriksjoner har vanskeliggjort avsetningsmulighetene i en grad som vi ikke tidligere har tenkt oss muligheten av. Den økonomiske stilling innen fiskeridriften og da

særlig blandt fiskerne, er av den grunn blitt dårligere for hvert år, og er i dette beretningsår enn ytterligere forverret.

Her for Møre og Trøndelagskysten har vi hatt dårlig torskefiske i en rekke av år. Om årsaken hertil har man kun formodninger å holde sig til, da de spredte videnskapelige forsøk som har vært drevet her på kysten utenfor, ikke har gitt nogen løsning på spørsmålet. Det har kun vært de av våre fiskere som har drevet torskefiske på Lofoten som har kunnet tale om utbytte, men siste vinter blev det mislykket torskefiske over hele kysten også i Lofoten, så stillingen har vært temmelig fortvilet overalt. Verst er det selvsagt for de fiskere som har gjeld på sine farkoster, for når man ikke tjener nok til det daglige brød, kan man ikke vente, at der blir noget tilovers til renter og avdrag. Der kreves derfor stor forståelse og tålmodighet av de menn som styrer de låneinnretninger som finansierer både til fiskefarkoster og driftsmidler, så de ikke ved uforstandig pågang ruinerer og det hele derved kun befordrer større nød og elendighet.

De bevilgninger som av Stortinget har vært gitt til lettelse for de mest trengende låntagere i fiskeribanken har virket godt og hjulpet mange til å beholde sine farkoster.

Der er nu mangel på fiskebåter på kysten, så det av den grunn er vanskelig å skaffe alle plass på fiskerbåter for å drive fiske, som gjerne vil ha.

Verst er det for disse som har sine lån i private banker hvortil ingen hjelp er ydet. Det er derfor på flere fiskermøter reist sterke krav om at det offentlige også måtte komme disse fiskere tilhjelp.

Et annet typisk merke på stillingen er, at det er især små båter som anskaffes og en stor del åpne båter.

Vår fiskerflåte som vi med grunn har vært stolt av, går dessverre tilbake både i sikkerhet mot sjøulykke og i effektivitet, hvad man meget må beklage.

Som jeg flere gange i mine innberetninger har pekt på, har der vært stor mangel på fiskevegn mellom fiskerne. Det var således særdeles kjærkommet de penger 1,5 million kroner som blev bevilget til lån for fiskerne til fiskeredskaper. Man kunde nok hatt behov for et større beløp, men det må sies, at det var en meget god hjelp. Utdelingen av disse lån falt stort sett heldig ut. Den kritikk som blev reist i avisene, viste sig ved nærmere undersøkelse i de fleste tilfeller å være meget lite begrunnet.

Omsetningsspørsmålene av våre fiskevarer har også i denne beretningsperiode vært av de spørsmål som har fanget de interessertes største interesse.

Det var et tungt slag for den norske fiskerinæring når der på våre

tilførsler på våre største omsetningsmarkeder som Tyskland og England, blev lagt høi innførselstoll på våre fiskevarer. Men ennå verre blev det, når der både i disse og i flere andre land blev innført kvoteordning som tok sikte på å trenge importen av fiskevarer tilbake langt under det kvantum som tidligere har vært innført.

Et lyspunkt er der dog allikevel i alt dette mørke, og det er, at vi har funnet større og større avsetning for flere fiskesorter, som før ikke blev påaktet, såsom: Hå, håbrand, skate, breiflabb og flere, men også av disse fiskesorter ser det ut til å bli for meget, så rasjonering er blitt nødvendig. Derfor blev det også nødvendig at regjeringen fikk den fullmakt som den midlertidige lov om utførsel og innførsel av fisk og fiskeprodukter gav den.

Disse fiskesorter, fornemmelig hå, håbrand og skate, er blitt en betydelig faktor i fiskerinæringen i dette distrikt, og en kjærkommen erstatning for de mislige fiskerier av andre fiskesorter som fra gammel tid var vant til å gi fiskerne det største utbytte.

Som jeg tidligere i mine innberetninger har nevnt, har arbeidet for en organisert omsetning av klippfisk pågått gjennom mange år. Der er nu 7 år siden dette arbeide blev tatt op. Loven som gir Kongen fullmakt til å treffe sådanne foranstaltninger til ordning av utførselen av klippfisk, fikk vi den 30. juni f. å., men bestemmelsen om å sette loven i kraft har latt vente på sig.

Der har fra de interesserte organisasjoner vært sendt flere henstillinger til regjeringen om å sette loven i kraft, men uten resultat. Kontrakten om minsteprisbestemmelsen løp jo ut 6 april d. å. og alle var klar over å få istand en ny minstepriskontrakt på frivillig basis, lot sig ikke gjøre. Man fryktet derfor, at et prisfall efter den tid prisbestemmelsen blev fri igjen, ikke lot sig avverge, enn skjønt et prisfall på dette tidspunkt var uten grunn i verdenshandelen med klippfisk.

Her i landet lå man så å si med tomme lagre, og nogen tilførsler fra andre land som skulde bevirke et prisfall, var der ikke å frykte, men det som man kunde frykte var at lave tilbud fra våre egne eksportører, vilde trenge prisene nedover.

Minstepriskontrakten blev ophevet og vi fikk et prisfall av ca. kr. 2 pr. vekt. Dette blev et nytt slag for den betrengte fiskerinæring, som især gikk utover tilvirkerne.

Senere har jo prisene smått om senn arbeidet sig opover igjen. Vanskelighetene for vårt bankfiske har og vært store. Det forhold som i tidligere år har holdt råfiskprisene på langten oppe, har vært våre leveranser av fersk lange til Sverige. Dessuten har der jo også her i landet fornemmelig i Ålesund smått om senn arbeidet sig op en eksport av ferdig tilvirket spillange til Sverige. Den norske tilvirkede spillange

var særdeles vel anskreven blandt forbrukerne i Sverige. Men så kom plutselig og uventet det store svenske tollpålegg på 75 øre pr. kg ferdigtilvirket spillange. Så stort tollpålegg virket jo som forbud mot den ferdige tilvirkede spillange. Vi hadde da fremdeles eksporten av fersk lange til Sverige som hjalp til å holde prisene på langene oppe, så utbyttet av bankfisket i Ålesund blev allikevel ikke så verst.

Nu i år fikk vi foruten tollens dessuten kontigentering av den ferske lange til Sverige som i sine virkninger blev som et forbud mot innførsel av fersk lange. Disse forhold virket i høi grad på lønnsomheten av dette fiske.

Den pris som har vært betalt i år (1933) til fiskerne har dreiet sig om 11—12 øre pr. kg for langene i enkelte tilfelle litt høiere og for brosmen fra 6—9 øre pr. kg.

Den fisk som er blitt eksportert fersk, men især kveiten og flyndren har holdt sig efter omstendighetene forholdsvis bra i pris.

Det fiskeri som har vært av særdeles stor betydning for fiskerfolket her i distriktet for å livberge sig, har for Møre vært krabbefisket, især for Sunnmøre og Romsdal, — og rusefisket i Nordmøre og Trøndelagen. Begge disse fiskerier har støttet godt under og skaffet folk inntekter som der før ikke blev regnet med, selvom prisene, især for krabben har vært forholdsvis liten.

Rusefisket i Trøndelagen har tatt sig godt op i det siste. Der er nu anskaffet betydelige mengder med redskaper, så vi nu står overfor det faktum, at vi kan dekke vårt lands behov for levende fisk uten å ty til tilførsler fra utlandet.

Transporten av levende fisk foregår nu for en stor del med brøndkuttere rundt kysten. En del sendes med jernbanen til Oslo.

Transporten rundt kysten har gått forholdsvis godt med rimelig dødelighetsprocent.

Kvaliteten av den her fra distriktet til Oslo og Sørlandsbyene tilførte fisk, har slått godt an.

Konkurransen med danskefisken i forbindelse med uttidig konkurranse, såvel blandt opkjøperne på fiskeplassene, som på omsetningsplassene, har drevet prisene nedover i den grad at disse snart er kommet under lønnsomhetsgrensen.

Spørsmålet om organisasjon av omsetningen og hvad der kan gjøres for innskrenkning av tilførselen av levende fisk fra utlandet, er et av de spørsmål som nu må taes op til alvorlig overveielse.

Når omsetningen på de utenlandske omsetningsplasser innskrenkes overalt og toll og restriksjoner lager hindringer i veien for vår eksport utad, så må det være en selvfølge, at vi også prøver å beskytte våre markeder til fordel for våre egne fiskere.

Jeg henstiller til administrasjonen å ta denne sak op til alvorlig drøftelse og hurtigst mulig realisasjon. Av lovordninger som kreves, skal først nevnes, at kravet fremdeles er like sterkt om å få en ny torskelov for Møre. Kravet har gitt sig uttrykk i resolusjoner, som er vedtatt på fiskerlagenes årsmøter.

Kravet om revisjon av vrakerloven er også like levende mellem fiskerne og tilvirkerne. Når dette krav ikke er kommet så meget og så ofte til uttrykk offisielt i den siste tid som før, er det nærmest på grunn av at man tid for tid har ventet at der endelig skulde komme prp. til ny lov om denne sak.

Nødvendigheten av å arbeide for en bedre kvalitet, arbeider sig bedre og bedre inn i bevisstheten både blandt fiskere, tilvirkere og eksportører. En større interesse for kvaliteten især i Trøndelagen er ganske merkbar mot tidligere. Denne interesse gir sig utslag i det arbeide som er oppe for kjøleanlegg på forskjellige steder i distriktet og bygning av ishuser. Der er nu flere ishuser under bygning og flere anlegg forberedes.

Fetsildfisket og småsildfisket gav i år knapt et middels utbytte for dette distrikt. Der har på foråret (1933) vært et godt innsig av fetsild av større merker enn tidligere på en årrekke og adskillige mengder av fin fetsild har vært optatt til fabrikkbruk. Ved beretningsårets slutt er der således gode utsikter for et rikt fetsildår av større merker.

Sildefisket på Island. Deltagelsen i sildefisket på Island var noget mindre enn året før. Der fiskedes ikke så lite sild, men prisene som opnåddes lå så lave, at utbyttet blev nokså dårlig.

Storsildfisket begynte i år omkring midten av desember.

De av Storsildlaget opsatte premier blev vunnet av m/b »Lid« M—30—Hø. som den 15. desember kom inn med 11 hl storsild. De to andre premier blev vunnet av m/b »Elieser« M—104—Hø og m/b »Leif« M—7—Hø. Den 21. desember begynte fisket for alvor.

Været var i begynnelsen meget stormende, så det hindret fisket. Tyngden av silden satte også i år inn næsten samtidig, såvel sønnenfor som nordenfor Stat.

Det samlede kvantum som omsattes gjennom storsildlagets kontorer blev ialt 459 796 hl til en verdi av kr. 1 462 371 mot året før 412 221 hl til en verdi av kr. 696 454.

Seifiske med snurpenot efter sei, gav i år et ytterst slett utbytte over hele distriktet.

Torskefisket i Møre gav i 1933 et enda slettere utbytte enn året før, idet det samlede utbytte efter opsynschefens opgaver, kun blev 3 801 966 kg mot året før 6 476 781 kg.

I Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag blev også fisket meget dårlig. Der blev fisket i Sør-Trøndelag ialt 1 154 000 kg mot året før 2 414 000 kg. I Nord-Trøndelag blev opfisket i 1933 1 602 000 kg mot året før 4 651 000 kg.

I L o f o t f i s k e t deltok her fra distriktet i dette år et større antall farkoster enn årene før, men resultatet blev meget slett.

I T o r s k e f i s k e t på I s l a n d var der i år større deltagelse enn året før. Fisket var rikt. Den alt overveiende del av fangsten blev ført hjem til Norge, hvor den fant god avsetning til en efter omstendighetene nogenlunde bra pris.

Enkelte av de største fiskedampskib har også i år drevet kveitefiske ved Island og ført fangsten hjem. Utbyttet er blitt nogenlunde tilfredsstillende.

I v å r s i l d f i s k e t og fisket i Sogn og Fjordane efter storsild og vårsild, deltok også i år et betydelig antall fiskedampere. Utbyttet må sies efter omstendighetene å være tilfredsstillende.

B a n k f i s k e t gav i år et bra utbytte hvad mengde angår. Hertil bidrog også det særdeles gode vær, men prisene var dårlige på grunn av at omsetningen av fersk lange til Sverige måtte ophøre på grunn av restriksjonene fra dette land som foran påpekt. All omsetning av bankfisk måtte således basseres på priser tilvirket til klippfisk. Utbyttet i penger blev således adskillig dårligere enn årene før.

S e l f a n g s t e n gav i år et adskilligt bedre utbytte enn ifjor, idet både fangstmengden og prisen på produktene var større.

H u m m e r f i s k e t gav i år et forholdsvis godt utbytte hvad der formentlig også må tilskrives det særdeles gode sommervær. Prisene har jo også efter omstendighetene vært tilfredsstillende.

V i n t e r f i s k e t efter hummer har nu tatt sig bra op, især i Møre.

K r a b b e f i s k e t. Ennu større fremgang kan der pekes på med hensyn til krabbefisket. Dette fiske drives fornemmelig i Møre av fiskere fra Sunnmøre og Romsdal. Til Møre søker også folk fra Sogn og Fjordane for å drive dette fiske.

Her er rike mengder av krabbe også i Trøndelagsdistriktene, men der kommer man efter med dette fiske, da det dessverre der tar adskillig lengere tid før man kan få folk til å interessere sig for noget nytt.

E n n s k j ø n t prisene har vært nokså små, fra 5—8 øre pr. stk. så har det allikevel blitt en god fortjeneste for mange, — en fortjeneste som har kommet særlig godt med i disse vanskelige tider.

I F i n n m a r k s f i s k e t deltok i år få fiskefarkoster her fra distriktet. Finnmarksturen blev dessverre også aldeles mislykket.

T i l f i s k e t ved Grønland blev også i år nogen fartøier utrustet herfra. Det meste av mannskapet var også i år som tidligere

år her fra distriktet. Resultatet var efter sigende nogenlunde tilfredsstillende.

Rekefisket har for dette distrikt i siste år gitt et mindre tilfredsstillende utbytte, vesentlig på grunn av de lave priser som har kunnet opnåes på grunn av det rike rekefiske på Revkanten.

Ålefisket. Det har ikke lyktes dessverre i nogen nevneverdig utstrekning å få folket i Trøndelagen interessert for ålefisket. De som driver etter ålen i Trøndelagen er for det meste folk fra Haugesunds- og Bergenskanten. Det sies at disse fiskere har gjort det bra.

Fisket etter makrellstørje må i år nærmest regnes for mislykket. Der var en del fisk på havet, men kun en forholdsvis liten del gikk innom skjærgården.

Av stormvarselsstasjoner er der i beretningsåret bygget 2 nye, nemlig 1 på Skjervær i Ytre Vikna og en på Lamøy i Kvenvær. Der er nu bygget og i drift ialt 25 stasjoner her i distriktet.

Kringkasting av værmeldinger og fiskerinytt fra Ålesunds Radio har foregått omtrent uforandret som foregående år. Man er her i distriktet nu temmelig spent på den ordning som blev iverksatt, og hvilket program man kan vente, når Staten nu har overtatt kringkastingen.

Reiser i distriktet har ikke i år kunnet etterkommes i den utstrekning som tidligere, først på grunn av min lange sykdom i hvilken tid stillingen bestyredes av herredskasserer Lars Larsson Fjørtoft, og dernæst de lange opphold i Bergen i anledning utdelingen av vegnbidraget. Det har således vært ganske umulig å etterkomme de mange krav fra distriktet om besøk, både av hensyn til tid og den knappe bevilgning til reiser for fiskeriinspektørene.

Til reiser i distriktet er av mig brukt 95 dager. Dertil kommer de langvarige opphold i Bergen i anledning av utdelingen av vegnbidraget.

Hertil er av min vikar benyttet 11 dager og av mig 39 dager. Reiser tilsammen i beretningsåret 145 dager.

Av reiser i distriktet med lengere varighet kan nevnes: Fra 1. til 5. juli 1932 foretok jeg en tur til Kristiansund og Molde. I Kristiansund gjaldt reisen planene for levendefiskbassenget og klippfiskloven og i Molde ishuslageret på Rindarøy.

Fra 8. til 17. desember foretok jeg inspeksjon av ishusene på Linesøy og Stokkøy i Stokksund herred samt ishuset på Beian i Ørland herred. Disse 3 ishus var ferdigbygget siste år. Såvel på Linesøy som på Stokkøy holdt jeg foredrag.

Fra 11. januar til 2. februar 1933 foretok jeg reise til Ålesund, Molde, Kristiansund og Hitra. Besøket på Molde gjaldt vesentlig ishuslageret på Rindarøy. I Kristiansund, Nordmøre Ferskfisklag og for-

kjøpssaken på Titran, samt konferanse i anledning klippfiskloven. På Hitra gjaldt det en jordstyresak.

Fra 25. februar til 9. mars 1933 foretok jeg en reise til Trondheim og Halten. Besøket i Trondheim gjaldt forskjellige saker fornemmelig losse- og kjøleanlegget på Brattøra. Besøket på Halten gjaldt ishushusbygning dersteds. Jeg holdt ved anledningen foredrag på Fiskerhjemmet på Halten. En stor mengde fiskere var da innfunnet sig til vinterfisket.

Fra 15. til 18. mars foretok jeg en reise til Kristiansund. Reisen foretokes etter ordre fra Fiskeridirektøren nærmest i anledning anlegg av samleikum for levende fisk i Kristiansund.

Fra 5. til 10. april foretok jeg en reise til Molde og Oslo. Besøket i Molde gjaldt et møte om klippfiskloven. Etter anmodning av de tilstedeværende representanter, tilvirkere og fiskere og med Fiskeridirektørens tillatelse, blev jeg med en deputasjon til Oslo av samtlige interesserte i klippfisknæringen, for å påskynde klippfisklovens ikrafttreden.

Efter anmodning fra Harøy Fiskarlag, foretok jeg den 1. til 3. mai en reise til Steinshamn, Harøy. Reisen gjaldt bygning av ishushus på Steinshamn.

Fra 24. til 30. mai foretok jeg efter anmodning en reise til Kristiansund og Hitra. Besøket i Kristiansund gjaldt nærmest en nyordning av omsetningen av klippfisk ved klippfiskkontorene i Kristiansund og Ålesund. Besøket på Hitra gjaldt uttalelse om havneanlegg ved Balsnesaunet i Sandstad herred.

Fra 13. til 23. juni var jeg på reise. Avla først besøk på Fylkestinget på Skodje, hvor jeg på grunn av knapp reisetid ikke kunde stanse mere enn 1 dag. Reiste derfra først til Namsos, hvor jeg deltok i Nord-Trøndelag Fiskarlags årsmøte som avholdtes i Namsos lørdag den 17. og søndag den 18. juni. Jeg holdt søndag foredrag om emnet: »Om stillingen for fiskerinæringen her i vårt land og ute i verden.«

I Trondheim deltok jeg i et møte på Norges Fiskarlags kontor angående omsetningen av levendefisken.

I tiden 27. juni til 3. juli var jeg på reise. Jeg deltok den 28. juni i et større fiskermøte i Trondheim sammenkalt av Trondhjems Fiskeriselskap. På møtet blev der holdt foredrag og diskusjon om følgende emner:

1. »Fiskeauksjon på Brattøra«. Innledet av Fiskeridirektøren.
2. »Om muligheter for omsetning av fisk i Sveits«. Emnet innleddes av handelsråd Bakke.

Til disse emner blev ingen resolusjon vedtatt.

3. »Tvungen vrakning av fetsild«. Emnet innleddes av eksportør

Øien. En resolusjon som anbefalte tvungen vrakning av fetsild blev vedtatt enstemmig.

4. »Ophjelp av laksebestanden« innlededes av direktør Brekke.
5. »Kommunikasjonene i våre sjødistrikter« innlededes av kontorchef Husby. En resolusjon der anbefalte kjølerum i Namsos dampskibsselskaps skibe og Fosenbåtene blev vedtatt.
6. »Om ishushus i sjødistriktene« innlededes av mig.
7. »Ruteordningen på Newcastle« var det siste emne som blev behandlet. Ingen uttalelse blev vedtatt.

Lørdag den 1. juli besiktiget jeg det nybyggede ishushus i Gåsvær.

Foruten de foran anførte reiser har jeg på anmodning og med Fiskeridirektørens tillatelse, foretatt en del kortere reiser, holdt foredrag og gitt rettledning i forskjellige spørsmål som fiskerne eller deres organisasjoner arbeider med.

Som årene før, har jeg på anmodning avgitt uttalelse til administrasjonen om forskjellige spørsmål som berører fiskerinæringen, enten direkte eller indirekte.

Kontorarbeidet har vært omtrent som forrige beretningsår. Journalene for inngående skrivelser viser 2131 nr. og journalen for utgående 2286 nr.

5. Opsynet.

Under de store vinterfiskerier blev der i 1932 anordnet ekstraordinært politiopsyn på samme måte som i de foregående år. Opsynet blev i de forskjellige distrikter satt i kraft og hevet til følgende tider:

Lofotopsynet blev satt i virksomhet den 28. januar og hevet 30. april 1932.

Møreopsynet blev satt i virksomhet den 2. februar og hevet 9. april 1932.

Opsynet under vintersildfiskeriene (vårsild) i Sogn og Fjordane, Hordaland, Rogaland og Vest-Agder fylker blev satt i virksomhet den 28. desember 1931 og hevet 30. april 1932.

Opsynet med vårtorskefisket (loddefisket) i Finnmark fylke blev satt i virksomhet den 30. mars og hevet 24. juni 1932. —

Ennvidere var der anordnet mindre opsyn i Troms fylke (Senja), på yttersiden av Lofoten og Vesterålen, på Helgeland (Nyksund, Myken og Selvær), i Sør-Trøndelag (Fosen) og i Namdalen (Vikna) med flere mindre steder.

6. Fiskeforsøk.

For terminen 1931/32 blev der til fiskeforsøk bevilget kr. 25 000, hvorav kr. 15 000 til undersøkelser i de nordlige polarfarvann og kr. 10 000 til forsøk efter Fiskeridirektørens nærmere bestemmelse.

Undersøkelsene i de nordlige polarfarvann blev i terminen fortsatt ved hjelp av ovenfor nevnte midler og av midler av fiskeribedriftens forskningsfond. Beretning om disse undersøkelser vil bli utgitt særskilt.

Av bevilgningen på kr. 10 000 er ydet bidrag til forskjellige forsøk således som i følgende avsnitt nevnt.

Forsøksfiske etter storsild.

På andragende fra Storsildlaget i Møre blev der stillet til disposisjon kr. 3 000 som statsbidrag til forsøksfiske etter storsild. Laget organiserte derefter forsøksdrivning med 4 motorfartøier på strekningen Stat—Halten. Forsøksdrivningen foregikk i tiden fra 15. november til 11. desember 1931. Etter dette tidspunkt ansåes storsilden å være ankommet til den søndre del av forsøksområdet, hvorefter drivgarnslåten tok fatt.

Den 8. desember kom 9 drivere til Fosnavåg fra Svinøyhavet og 1 driver til Ålesund fra Storholmfeltet med fangster fra 3 til 40 stk. storsild. Fisket nordenfor Statt blev derefter sterkt hemmet av uvær så fangstene før nyttår falt gjennomgående små. Silden stod også langt ute. Den 20. desember innbragte en driver til Ålesund 4 hl storsild fisket 20 kvartmil nordvest av Storholmen, og den 21. desember kom 4 drivere fra Svinøyhavet med 3, 40 og 19 hl sild. Samme dag innbragte en driver til Fosnavåg 15 hl sild, fisket 10 mil vest av Stat.

Sønnenfor Stat innbragte en driver til Bulandet den 18. desember 15 hl storsild og den 20. desember samme sted hadde en driver 120 hl sild. Fisket kom derefter igang med de forskjellige redskaper.

Forsøksfiske etter ål i Nordland.

På andragende blev Nordland fylkes fiskerlag tilstått et bidrag til fortsatt forsøk etter ål på Helgelandskysten. Videre blev firmaet H. J. Bentsen & Wige A/S, Bergen, som har interessert sig sterkt for utvikling av ålefisket og bl. a. driver eksport av ål, tilstått et bidrag av kr. 1 000 til undersøkelser om forekomsten av ål i Nordland.

Fra Bentsen & Wige A/S, som drev sine undersøkelser på strekningen fra Sør-Arnøy til Leiranger er mottatt følgende beretning (og veiledning):

Ad ålefiske i Nord-Norge.

I de to—tre siste år har vi hatt planer om å sende en ekspedisjon nordover for å få visshet for om der langs den Nordnorske kyst er ål, og om et ålfiske deroppe kan ansees for regningssvarende. Forskjellige omstendigheter har gjort at turen ikke har kunnet la sig realisere før i år, men lot vi da vår M/K »Solglytt I« utruste med dette formål for øie. Vårt firmas disponent herr Marius Prestvold medfulgte skibet.

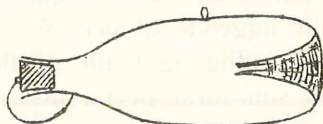
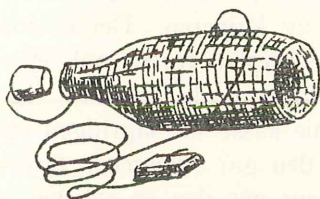
Efter å ha drevet dette fiske som forsøksfiske en tid, er det oss nu en fornøielse å kunne fastslå at der finnes meget ål langs kysten nordover, og vi er av den formening at et lønnsomt ålefiske med letthet vil kunne drives. Dessverre var der i den tid M/K »Solglytt I« arbeidet med sine åleteiner så å si intet sildefiske langs hele den Nordnorske kyst, hvilket hadde til resultat at teinene ikke blev benyttet så meget som ønskelig, på grunn av agn-mangel. I den utstrekning det imidlertid lot sig gjøre å skaffe agn, blev også teinene benyttet, og med et resultat som lover godt for fremtiden. Det var således ikke ualmindelig at man kunde få teinene næsten fulle, eller op til 16—18—20 stk. i teinene. Selvfølgelig forekom det også, at man ikke fikk ål i alle teiner, men man må ta i betraktning den forholdsvis sene årstid (begynnelsen av september måned), samt at vi på grunn av agn-mangel var henvist til å måtte holde oss i nærheten av garnfiskerflåten for å få litt agnsild. På den måte kom vi ikke i de fjorder som vi på forhånd hadde utsett, og som vi mente vilde egne sig særlig godt for ålefiske.

Da man nu imidlertid kan fastslå som en kjensgjerning at et lønnsomt ålefiske vil kunne drives i Nordland, skal vi nedenfor fremkomme med opplysninger angående ålefiske:

Den beste tid for ålefiske er sommermånedene juni, juli og august. Best fiske foregår i de to sistnevnte måneder. I september måned er fisket sterkt avtagende, idet ålen da forlater kysten. Før man begynner fisket må teinene utvannes i ca. 8 dager. Dette er absolutt påkrevet, idet ålen ikke går i teiner som ikke er tilstrekkelig utvannet. Der er nemlig en sterk einersmak eller lukt av nye teiner, som må fjernes. Utvanningen av teinene foregår best ved å nedsenkes på 10—15 favner dypt vann. I teinene festes et snøre eller smekker taug, som bør være 4—5 favner langt mellom teine og dobbe. En åleteine som er ca. 60 cm lang, har form omtrent som en flaske, og for å bruke denne sammenligning, er kalven, hvorigjennem ålen kryper inn i teinen, flaskens bunn. Den motsatte ende altså tuten er åpen. Man må derfor når man anskaffer sig nye teiner forarbeide propper til disse. Det er likegyldig om man forarbeider disse av tre eller kork, men bør samme festes til teinene med et snøre, som tegningen viser.

Herigjennem er det at man tømmer teinene for sitt innhold, likesom man ad samme vei innlegger nytt agn. Som agn brukes fersk sild. Er silden storfallen skjæres den istykker, og bruker man en god neve sild i hver teine. Småsild eller sildeåte pleier gjerne å være foretrukket og er jo forøvrig denne også billigere. Sådant sild skjæres selvfølgelig ikke istykker. På Øst- og Sørlandet, pleier man forøvrig å »flu«. D. v. s. man tar en dag og kaster ut ca. $\frac{1}{2}$ liter fersk småsild, der man vil legge en teine. Neste dag gjentar man det samme, og først 3dje dag setter man ut åleteiner, der hvor man nu har spendert 1 liter sild. For å finne stedet igjen, akkurat der hvor man har kastet ut silden, benytter man et »flymerke«. Dette består av sten, snøre og kork.

Forholdet er nemlig at ålen samler sig der hvor maten ligger. Den eter og dorsker sig etterpå i nærheten, for å vende tilbake så lenge der er mat igjen. Når teinene 3dje dag kommer, er det en selvfølge at den

Snitt.

kryper deri, hvor der er friskt agn. Hvorvidt denne fremgangsmåte bør benyttes på Nordland, vil vi ikke påstå. Vi har ihvertfall ikke benyttet den der nord, og har allikevel fått flere teiner ganske fulle av ål.

Vi føler oss sikker på at ål finnes i skjærgården langs hele kysten, men vi er tilbøielig til å anta at ålen der som her fortrinnsvis søker innover i fjordene. Fjorder, hvor bunnen suksessivt skråner opover vil således være å foretrekke. Forøvrig pleier der gjerne å være ål på sådanne steder hvor der finnes ålegress, som visstnok i Nordnorge kalles sjøgress. Ålen fiskes gjerne på fra 2—4 favner vann. Vi kan imidlertid fortelle at vi satt en teine fra oss på land en aften under fjære sjø. Om morgenen gikk vi også på land for å »trekke« samme, og med resultat 4 stk. ål. Der er jo imidlertid en stor forskjell på vannstanden der nord og her. Forøvrig vil man nokså snart komme til klarhet hvorledes, og hvor man best bør sette sine teiner, idet daglige erfaringer, temmelig snart vil lære en våken fisker dette.

Om natten er det at fisket foregår, men der er intet iveien for at man også kan fiske om dagen. Dagfisket må man imidlertid ikke sette store forhåpninger til. Når vannet om natten »flør« er det at ålen er i aktivitet, men man bør alltid trekke sine teiner senest 2 timer etter at

ebbetiden er inntrådt. Ålen forsøker nemlig mens vannet faller å komme sig ut av teinene, og bearbeider da ganske grundig kalvene. Det hender ikke sjelden at ålen borer sig ut, såfremt man ikke trekker i rett tid, idet ålen med halen først baner sig adgang til friheten mellem spilene i kalvene.

Straks efter at ålen er opfisket, må denne legges over i opbevaringskasser. Sådanne kasser kan hvem som helst forarbeide sig. En rutineret ålefisker på disse trakter har gjerne opbevaringskasser til omkring 1000 kg levende ål. Kassene kan forarbeides efter de mest forskjellige størrelser, eftersom man har materialer for hånden. Disse må imidlertid være solid spikret, og riktig godt gjennemboret med huller. Hullene må så å si stå tett i tett, slik at ålen til alle tider får god tilførsel av friskt vann. Hullenes størrelse bør være godt 1 cm i diameter. I lokket, som er helt fastspikret til kassen, må der være en luke slik at man med letthet kan tømme ål, såvel i, som ut av kassen. Efterat ålen har ligget i en sådan kasse i 2—3 døgn, legges den over i en ny lager-kasse, hvor den blir liggende til den blir avhentet av kjøperen. Det er forøvrig meget fornuftig og i alle tilfeller også sikrest å foreta nok et sådant ombytte som foran nevnt, altså at ålen i løpet av de første 10—12 døgn blir byttet slik at den kommer i sin tredje kasse før lagringen egentlig begynner. — Ålen må ikke mates mens den går i kassene. Den spiser nemlig ikke da, og den mat den har i sig når den er nyfisket »spyr« den som oftest ut igjen, hvorfor det er nødvendig å bytte ålen over i rene kasser inntil den er »utgått«. Nyfisket ål må gå tynt i kassene, men når ålen er »utgått« — efter 6—8 døgn — kan kassen fylles halvt med ål.

Død ål er verdiløs. Den må derfor opbevares som foran nevnt, inntil man med brøndkutter avhenter samme. Det er umulig å få den transportert på annen måte den lange strekning, hvorfor vårt firma allerede har besluttet å oprette en sådan rute fra første sommer av. — Efter det inntrykk vi på denne forsøkstur har fått, kommer ikke ganske få fiskere å gå over til ålefisket neste år, hvilket er meget gledelig ikke minst av den grunn at dette fiske alltid har vært lønnende for sine utøvere.

Med hensyn til åleteiner så kan sådanne nårsomhelst erholdes av oss. Imidlertid skulde dette ikke være av interesse før frempå våren neste år, idet det er forsent å begynne fisket i år. — Alle fiskere som imidlertid er interessert, vil på forespørsel bli meddelt ytterligere opplysninger såfremt dette måtte være ønskelig.

Forøvrig skal vi meddele at vi har henvendt oss til herr Fiskeridirektøren som er meget interessert for å få dette fiske igangsatt, idet vi har fremsatt et forslag om anskaffelse av teiner på lempeligere vilkår

enn almindelig. — Fiskeridirektoratet har forøvrig også deltatt i utgiftene ved den foran nevnte forsøksekspedisjon med ca. $\frac{1}{4}$ av omkostningene.

Undersøkelser vedkommende ålefiske med åletrål (åleslepevad).

I terminen blev foretatt en del supplerende undersøkelser vedkommende dette fiske både på Skagerakkysten og på Vestlandet. Nærmere beretning herom er inntatt under avsnittet Biologiske og oceanografiske undersøkelser.

Ophjelp av fiske med torskeruser og åleteiner m. v. i Nordland.

Den av Nordland fylkes fiskerlag i de senere år med offentlig støtte drevne vandrelærervirksomhet i rusefiske etter torsk m. v., har vært av stor betydning for utviklingen av rusefisket på Helgeland. Vandrelæreren, som er fagmann på rusefiskets område, dirigeres til forskjellige steder og foretar fiskeforsøk, hvorved skaffes oversikt over vedkommende lokaliteters skikkethet for rusefiske, underviser interesserte om fremgangsmåten ved fisket og forarbeidelse av fiskeredskaper m. v. Fiskerlaget har satt sig som mål å få undersøkt fylkets kystfarvann på denne måte, ikke bare hvad angår rusefisket etter torsk, men også mulighetene for ålefiske, rekefiske m. v. På andragende blev fiskerlaget tilstått bidrag til fortsettelse av dette arbeide.

Om sin virksomhet i 1931 har vandrelæreren, herr Ant. Edv. Kirkenes, Nordsmøla, avgitt følgende rapport:

Over virksomheten som vandrelærer i forsøksfiske etter ål- og torskerusefisket i Nordlands fylke 1931.

Avreise fra Hopen den 17. august med ankomst til Sannessjøen den 20. august. Den 21. august avreise fra Sannessjøen til Selvær ifølge ordre fra formannen i Nordlands fylkes fiskerlag for nærmere konferanse angående ruten, samt hentning av fiskerlagets åleteiner. Den 22. august retur til Sannessjøen.

24. 8. Istandsettelse av åleteinene til forsøksfisket.
25. 8. Avreise fra Sannessjøen til Hemnes i Ranen, videre med bilskysst til Vallabotn.
26. 8. Innkjøp av agn fra Hemnes, der ankom den 27. Samme dag utsattes 20 teiner ved dampskibskaien og ved lille Bjøråelvns munning.
28. 8. Trekning 20 teiner, fangst 15 stk. ål. I Storbjørkåelvns utløp såes en del ål. I Røsåelven opover til Korgen, blev det mig meddelt å være mengder av ål, men da dette område er tilhørende

privat eiendomsrett, og således ikke adgang uten grunneiernes tillatelse, foretok jeg intet forsøk. Samme dag bilskyss til Fin-eidefjord, hvor der blev utsatt 20 teiner i nærheten av Smør-fabrikken.

29. 8. Trekning 20 teiner, fangst 70 stk. ål, pen størrelse.
31. 8. Utsattes 20 teiner på nordre side av vågen. Samme dag tokes en tur til Mo i Ranen, hvor jeg fikk meddelt at der forrige sommer var ålefiskere på stedet, hvor disse fanget meget ål på teiner.
1. 9. Trekning 19 teiner, fangst 20 ål. Retur til Sannessjøen samme dag med ankomst dertil den 2. september.
3. 9. Avreise med hurtigruen til Bodø. Derfra med lokalbåten til Leines i Salten ifølge opfordring fra formannen i Nordlands fylkes fiskerlag for deltagelse på årsmøtet den 5. og 6. september. På nevnte møte kom jeg sammen med herr Prestvold fra Bergen der var til stede på møtet.

Fylkesfiskerlagets formann gav mig der den meddelelse, at herr Prestvold hadde fått i oppdrag å undersøke åleforekomstene i de forskjellige fjorder opover Nordland.

Herr formannen formente, at jeg således kunde gå over til forsøksdriften med torskeruser. Som følge av denne bestemmelse reiste jeg den 7. september tilbake for å hente redskapene med tilbakekomst til Leines samme natt.

8. 9. Utsattes 10 ruser på strekningen Kirkfluen—Storgrunnen.
9. 9. Trekning. Ingen fangst.
10. 9. Motorbåtskyss med flytning til Husøen, hvor jeg samme dag utsatte 10 ruser på strekningen Høgholmen—Sørvågen.
11. 9. Trekning 10 ruser, fangst 2 torsk. Redskapene blev atter utsatt på strekningen Husøen—Bokholmen.
12. 9. Trekning 10 ruser, ingen fisk.
14. 9. Utsattes rusene på dypere vann ca. 10 favner.
15. 9. Trekning 10 ruser, fremdeles uten fangst.

Bunnforholdene var ikke så dårlige, enkelte steder god tarebunn. Tok atter motorbåtskyss tilbake til Leines og videre med lokalbåten til Bodø med ankomst dertil 16. september.

17. 9. Med lokalbåten fra Bodø til Hellevær.
18. 9. — 19. 9. Stormdager, uten å få gjøre noget forsøk.
- I disse dager gav jeg fiskerne på stedet mere detaljerte opplysninger om driftsmåten av åle- og rusefisket.
21. 9. Utsattes 10 ruser i sundene øst og nord av fyret.
22. 9. Trekning 10 ruser, fangst 3 torsk.

Da jeg fant bunnforholdene på stedet lite skikket for dette redskap, reiste jeg tilbake til Bodø den 23. september og tenkte

gjøre forsøk i Fleinvær. Jeg telegraferte fra Bodø til herr for-
mannen i Fylkesfiskerlaget for å høre hans mening.

24. 9. Mottok svartelegram med forslag å gjøre forsøk i Rødøy og
Nesøene. Avreiste fra Bodø 25. september med ankomst til
Rødøy den 26. september. Ifølge forutsendt kunngjørelse, var
flere interesserte fiskere til stede den 28. september hvor jeg gav
en nøiaktig fremstilling for ål- og rusefisket. Efter ønske av
tilstedeværende fiskere utlånte jeg en del ruser til fiskeforsøk og
som modell under forarbeidelse. Reiste samme dag med motor-
skyss til Gjesø, utsatte 10 ruser på flere steder omkring Blom-
holmen.
29. 9. Trekning 10 ruser, fangst 5 torsk. Utsattes atter på strekningen
Lamøen—Leisundet.
30. 9. Trekning 10 ruser, fangst 16 torsk, pen størrelse.
Der var megen interesse for ålefisket, og jeg søkte å gi best
mulig forklaring av driften og opbevaringsmåten i dette fiske.
1. 10. Trekning 10 ruser på strekningen Ravnøy—Leisundet, fangst 15
torsk. Samme dag utsattes rusene på strekningen Lillegrind-
vær—Stensholmene.
3. 10. Trekning 10 ruser, fangst 25 torsk.
5. 10. Flytning til Store-Grindvær, samme dag utsattes 10 ruser på
strekningen Store-Grindvær—Lyngøygrunnene.
7. 10. Trekning 10 ruser, (2 netters) fangst 24 torsk.
9. 10. Trekning 15 ruser omkring Flatøygrindvær—Leiskjæret, fangst
50 torsk. Redskapene tokes op for flytning til Nordnesøy. 10.
oktober stormhindring. Da der fremdeles var vedvarende storm-
fullt vær der hindret den påtenkte flytning med motorbåtskyss,
satte jeg atter rusene ut. Den 14. oktober sattes 15 ruser på
strekningen Flatøygrindvær—Lamskjæret.
15. 10. Trekning 15 ruser, fangst 28 torsk.
16. 10. Trekning 15 ruser, fangst 30 torsk.
17. 10. Stormhindring.
19. 10. Trekning 15 ruser, fangst 25 torsk.
20. 10. Trekning 15 ruser, fangst 32 torsk, pen størrelse og fin kvalitet.
21. 10. Nordvestkuling.
22. 10. Trekning 15 ruser, fangst 40 torsk.
23. 10. Trekning 15 ruser på strekningen Hestøyskjærene, fangst 20 torsk.

Redskapene tokes atter på land for tørring og barking. Været
var fremdeles stormende, og jeg kom således ikke avsted før den
6. november. I denne tid samlet jeg fiskerne sammen til et møte
i Gjesøen, hvor der blev dannet et fiskerlag tilsluttet Nordlands

fylkesfiskerlag. På øene der omkring blev der forarbeidet flere ruser. Ankom til Nordnesøy den 7. november.

9. 11. Utsattes 15 ruser på nordsiden av Nesøen og Nesøvågen.
10. 11. Trekning 15 ruser, fangst 17 torsk.
11. 11. Trekning 15 ruser, fangst 20 torsk.
12. 11. Trekning 15 ruser, fangst 23 torsk.
14. 11. Trekning 15 ruser, fangst 18 torsk.

Redskapene tokes i land for flytning til Sørnesøy.

16. 11. Utsattes 12 ruser på strekningen Nesøyvågen—Sør-Jertø.
17. 11. Trekning 12 ruser, fangst 4 torsk.
18. 11. Trekning 12 ruser på strekningen Galten—Jartøbåen—Likholmvalen, fangst 12 torsk.

Redskapene tokes på land for hjemreise, hvor jeg ankom den 23. november. Den til turen for virksomheten brukte tid utgjorde tilsammen 13 uker.

Bemerkninger:

Hermed fremsendes rapport over min virksomhet for 1931. Som det vil fremgå av innberetningen, er fiskeresultatet ytterst elendig, der delvis har sin grunn i de mindre heldige bunnforhold på forskjellige steder, men jeg er tillike av den opfatning at den store mengde av akkar (blekksprut) opover hele kysten, har tatt med sig all fisk, når denne søkte ut på havdypet igjen, hvorfor fiskerne på alle de steder jeg besøkte laget over at så svart for all fisk kunde ingen minnes.

Av de stasjoner jeg besøkte, var Rødøyøene det mest ideelle rusefelt, der til sine tider vil gi et meget godt resultat for lønnsomheten med rusefisket, tillike var kvaliteten førsteklasses, bare avsetningsforholdene blir tilrettelagt for befolkningen.

I Nesøyene forekom steder hvor bunnforholdene var gunstige især i Sørnesøy. I Nordnesøy var der mere sandbunn.

Med hensyn til interessen blandt fiskerne, så var denne noget forskjellig, dog vil jeg tilføie at alle viste mig megen imøtekommenhet især for innkvartering på de steder jeg besøkte. I samme forbindelse vil jeg få lov til å bringe min beste takk til Fiskeriadministrasjonen, Nordlands fylkesfiskerlag og alle de fiskere jeg kom i berøring med for all tillit og velvilje der har vært mig bevist under hele min virketid opover Nordland i disse år. Vil tilslutt bemerke: Gjør utviklingen av ålefisket til en stor bedrift.

Ophjelp av rusefisket i Nord-Trøndelag ved vandrelærer.

På andragende fra Nord-Trøndelag fylkes fiskerlag og efter anbefaling av fiskeriinspektør Otterlei, blev fiskerlaget tilstått kr. 500 som

bidrag til arbeide for ophjelp av torskefisket med ruser. Som vandre- lærer blev engagert herr R a g n a r E. K i r k e n e s, Nordsmøla. Om virksomheten er mottatt fra ham følgende rapport:

Avreiste fra Hopen lørdag 5. september 1931 og ankom Rørvik søndag 6. september, avreiste derfra mandag morgen den 7. kl. 6 til Abelvær, hvor herr Birger Brandtzægs M/K »Farmann« lå klar og ventet på mig, for med denne båt å foreta en rundreise i distriktet.

Hensikten med denne reise var å få snakke med folket for å få en begynnelse igang for forarbeidelse av redskaper. Vi hadde med på denne tur mine ruser og herr Brandtzæg hadde anskaffet sig store og små beholdere for opbevaring av fisk. Vi hadde også en av hver sort av disse ombord så folk fikk se. Samt hadde herr Brandtzæg med en hel del tråd som de fikk de som ønsket.

De plasser som vi besøkte mandag den 7. var:

Sør-Gjæslingen, Bondøy, Gåsvær, Henriksøy, Hellesøy og Vadøy hvor vi overnattet.

Tirsdag 8. september fortsattes turen til Borgan, (der var ca. 200 stk. ruser), Bremsøy (der var ca. 40 stk. ruser), Humulen, Kvaløy, Rauøya. Derfra til Flerengstranda og Rørvikenga. Ved Rørvikenga var det ikke nogen å få snakke med som hadde interesse for ruser, vi fortsatte da til Rørvik for å få tak i formannen for Rørvikengen fiskerlag som vi også fikk. Vi fikk da den forståelse at de hadde ikke nogen interesse for rusefiske.

Så fortsatte vi turen til Vågø hvor det var flere interesserte fremmøtt og tilslutt tilbake til Sør-Gjæslingen hvor vi ankom kl. 22,30.

Stasjon 1. S ø r - G j æ s l i n g e n e.

Onsdag den 9. september utsattes 15 stk. ruser i Sør-Gjæslingen. Ved setningen deltok 4 mann fra stedet for å se hvordan setningen foregikk.

Hadde samme dag en samtale med formannen, Aksel Bondøy angående litt forandring av min rute. Hensikten med forandringen var å få mest mulig ut av vandrelærervirksomheten.

Formannen gav tillatelse til forandring. (Se vedlagte reiserute).

Torsdag 10. september trekkes 15 stk. ruser, fangst 26 kg levende torsk. Da folket der var meget ivrig for å se resultatet av dette fiske som var noget nytt der på stedet, blev trekning foretatt på to båter med 3 mann fra stedet. Samme dag utsattes de 15 ruser til fortsatt forsøk, ved denne setning deltok 1 mann fra Sørøyan og en fra stedet.

Fredag 11. september trekkes 15 stk. ruser, fangst 35 kg levende torsk. Ved denne trekning deltok også 2 mann fra stedet.

Samme dag utsattes 16 stk. ruser til fortsatt forsøk.

Lørdag 12. september trekkes 16 ruser, fangst 32 kg stor pen levende torsk. Ved denne trekning deltok 3 mann fra stedet. Lørdag ettermiddag foretok jeg undervisning for 2 mann fra Arnøya. Disse var også med ute og satte 3 stk. ruser for å få undervisning i setningen. Derefter utsattes de 13 stk. ruser til fortsatt forsøk, ved denne setning deltok også 1 mann fra stedet.

Mandag 14. september trekkes 16 ruser, fangst 39 kg. levende torsk. Ved denne trekning deltok en mann fra stedet.

Mandag ettermiddag utsattes atter de 16 ruser til forsøk.

Tirsdag 15. september trekkes 16 ruser, fangst 40 kg stor levende torsk.

Dermed var forsøksfisket i Sør-Gjæslingen avsluttet.

Da det var mange som hadde seinot foretok jeg også å undervise i å forarbeide ruser av not.

Alle fiskere der er nu gått i gang med å anskaffe sig ruser.

En stor grunn for dette tiltak skyldes herr Birger Brandtzæg som nu er gått igang med å kjøpe levende fisk.

Stasjon 2. Ryumsjøen.

Onsdag den 16. september 1931. Avreiste fra Sør-Gjæslingen og ankom Ryumsjøen samme dag. På grunn av storm blev ikke forsøk foretatt den dag.

Torsdag 17. september utsattes 16 stk. ruser. Ved setningen deltok 2 mann fra stedet for å sette sig inn i setningsmåten.

Fredag den 18. september trekkes de 16 ruser, fangst 40 kg stor pen torsk.

Ved trekningen deltok 4 mann. Da det var storm blev rusene satt ut igjen med det samme til fortsatt forsøk.

Lørdag den 19. september trekkes 6 stk. ruser, i disse var 29 kg.

Ved denne trekning deltok 4 mann.

Derefter trekkes de 10 ruser, fangst 46 kg, fangst tilsammen 75 kg. Ved denne trekning deltok 2 mann.

Da det også denne dag var sterk sydvestlig kuling, var det meget bra at det var så mange som var interessert for driften, hvis ikke så hadde rusene blitt stående til mandag.

Dermed var forsøksfisket for Ryumsjøen avsluttet.

Jeg anser feltet der for et godt strøk for rusefiske.

Det var også en mann der som hadde 18 stk. ruser.

Jeg lånte også ut en ruse til folk der for at de kunde ha den å arbeide efter. Jeg underviste også hvorledes fiskebeholderne skulde være.

Stasjon 3. Flerengstranda.

Reiste fra Ryumsjøen til Flerengstranda mandag den 21. september. Da det også denne dag var storm og sent på dagen før vi kom frem blev ikke ruser utsatt.

Tirsdag den 22. september var det også storm, men vi forsøkte allikevel å få satt ut 10 ruser. Ved setningen deltok 2 mann fra stedet.

Onsdag den 23. september trekkes de 10 ruser og fangsten blev ca. 6 kg.

Da det på dette strøk var meget sandbunn var det lite utsikt til noget fiske der. Samme dag tok herr Herlof Sivertsen sin motorbåt og vi tok rusene ombord for å gå ca. 2 n. mil lengere mot nord, mere mot havet for å forsøke der.

Herr Sivertsen telefonerte til flere steder og underrettet de som hadde interesse for rusefiske så måtte de møte oss for å bli med.

Da vi gikk bortover kom det 4 mann fra Lysøya og 2 fra Bremnes samt 4 mann som var med her fra stedet tilsammen 10 mann. Vi satte da 16 ruser. Da det var så meget folk måtte vi bruke 2 små båter for at folket kunde få se hvorledes setningen foregikk.

Torsdag trekkes 16 ruser, fangst 30 kg stor pen torsk. Ved trekningen deltok 2 mann fra stedet. Rusene sattes straks ut til fortsatt forsøk.

Fredag den 25. september. Nordlig kuling, fikk således ikke trekke rusene. Jeg foretok da undervisning i å forarbeide ruser av not.

Lørdag den 26. september trekkes 16 ruser 2-netters fangst 60 kg torsk. Ved denne trekning deltok 7 mann fra stedet.

Dermed avsluttes forsøksfisket for Flerengsstranda. Jeg fikk det inntrykk at her var god interesse for rusefiske. Da det også for stedet foregikk sildefiske var folket svært optatt så undervisningen blev ikke så vellykket som den ellers kunde ha blitt.

Stasjon 4. Vågø i Namdal.

Ankom til Vågø tirsdag den 29. september. Samme dag utsattes 13 stk. ruser i skjærene innenfor Vågø. Ved setningen deltok 4 mann fra stedet.

Onsdag den 30. september trekkes 13 ruser, fangst 30 kg levende torsk som var litt småfallen. Ved trekningen deltok 2 mann. Samme dag utsattes 16 ruser. Ved setningen deltok 3 mann fra stedet.

Torsdag den 1. oktober trekkes 16 ruser, fangst 32 kg stor pen torsk. Ved trekningen deltok 4 mann. Samme dag utsattes de 16 ruser til fortsatt forsøk. Ved denne setning deltok 5 mann fra stedet.

Fredag 2. oktober. Trekning hindres av sterk sydvestlig kuling. Denne dag foretokes undervisning i å forarbeide fiskebeholdere samt undervisning i å forarbeide ruser av not.

Lørdag den 3. oktober. Sterk sydvestkuling så det var helt uråd å få trekke ruser. Underviste også denne dag i å forarbeide ruser av not.

Mandag den 5. oktober. Trekket 16 ruser som har stått i 4 netter, fangst ca. 60 kg torsk. Ved trekningen deltok 2 mann fra stedet.

Tirsdag den 6. oktober gjorde jeg mig klar til å flytte til neste stasjon, men på grunn av storm var det helt umulig å komme noget steds. Her i Vågø er det stor interesse for rusefiske, og fiskerne er i full gang med å anskaffe sig ruser.

Stasjon 5. H e l l e s ø i N a m d a l.

Avreiste fra Vågø til Hellesø onsdag den 7. oktober, samme dag utsattes 16 ruser. Ved setningen deltok 2 mann fra stedet.

Torsdag den 8. oktober trekkes 16 ruser, fangst 29 kg torsk. Seining blev foretatt med det samme. Det var 1 mann som deltok fra stedet.

Fredag den 9. oktober trekkes atter rusene, fangst 34 kg torsk. Ved denne trekning deltok også 1 mann. Samme dag utsattes rusene til fortsatt forsøk.

Lørdag den 10. oktober. Trekning hindres av storm.

Mandag den 12. oktober trekkes 15 ruser, fangst 35 kg stor pen torsk. Ved trekningen deltok 1 mann fra stedet.

Folket her på stedet var meget interessert for rusefiske. Det er også 1 mann som har 8 ruser ferdig. Dessuten er folket optatt med å forarbeide ruser.

Stasjon 6. V a l ø i V i k n a.

Avreiste fra Hellesø til Valø, mandag den 12. oktober. Da det blev sent før jeg kom til Valø blev det ikke satt ruser den dag.

Tirsdag den 13. oktober. Sterk sydvestlig kuling så det var umulig å få sette ruser. Underviste da i å montere ruser.

Onsdag den 14. oktober. Først på dagen sterk nordvestkuling som senere på dagen avtok så jeg fikk sette 10 ruser i de nærmeste sund ved Valø. Ved setningen deltok 1 mann fra stedet.

Torsdag den 15. oktober trekkes 10 ruser, fangst 15 kg torsk. Ved trekningen deltok 1 mann. Rusene sattes straks ut til fortsatt forsøk.

Fredag den 16. oktober hindres trekning av sterk sydvestkuling.

Lørdag den 17. oktober trekkes 10 ruser, fangst ca. 12 kg torsk som tildels var småfallen. Ved denne trekning deltok også 1 mann fra

stedet. Satte også denne dag rusene ut. Da den mann som var med hadde lyst til å være med å se på setningen.

Mandag den 19. oktober trekkes 10 ruser, fangst ca. 10 kg torsk. Grunnen til så liten fangst er at det til stadighet var storm og sjø, så at rusene droges sammen av sjøen og den sterke strøm. Ved trekningen denne dag deltok også 1 mann fra stedet.

Da jeg nu aktet å flytte trakk jeg rusene på land.

Min mening er at her er et godt felt for rusefiske.

Folket her var delvis gått igang med å fiske med ruser, og de fortsatte med å anskaffe sig bruk.

Tirsdag den 20. oktober sterk storm så det var uråd å få flytte. Det samme var tilfelle onsdag den 21. og torsdag den 22. oktober.

Stasjon 7. Flosand i Nærø.

Avreiste fra Valø i Vikna til Flosand i Nærø, fredag den 23. oktober hvor jeg ankom samme dag.

Lørdag den 24. oktober utsattes 16 ruser. Ved denne setning deltok 2 mann fra stedet.

Mandag den 26. oktober trekkes 16 ruser, fangst 30 kg stor pen torsk. Samme dag utsattes de 16 ruser til fortsatt forsøk. Det var 5 mann som fikk undervisning den dag. Folkene her var meget interessert. Det var ingen her som fisket med ruser, men det var endel som holdt på å anskaffe sig bruk.

Tirsdag den 27. oktober trekkes igjen 16 ruser, fangst ca. 40 kg stor pen torsk. Rusene utsattes igjen til fortsatt forsøk. Det var en mann på stedet som deltok.

Onsdag 28. oktober trekkes 5 ruser, fangst på disse er ca. 5 kg torsk. Da det blev så sterk sydvestkuling var det umulig å få trekke flere. Det var da 3 mann som var med for å få undervisning. De 5 ruser blev straks satt ut igjen.

Torsdag den 28. oktober trekkes alle ruser, 11 stk. som har stått 2 netter og 5 i en natt, fangst på alle rusene er ca. 20 kg torsk.

Ved trekningen deltok 2 mann. Rusene blev straks satt ut til fortsatt forsøk.

Fredag den 30. oktober bededag.

Lørdag den 31. oktober trekkes de 16 ruser som har stått i 2 netter. Fangst er ca. 50 kg stor pen torsk. Ved denne trekning deltok også 2 mann.

Dermed avsluttes forsøksfisket for Flosand. Jeg anser også distriktet her for et godt terreng for ruser, og jeg er forvisset om at det kommer til å drives.

Stasjon 8. Arnøy i Nærø.

Avreiste fra Flosand til Arnøy lørdag den 31. oktober. Jeg tok da rusene på land til tørk.

Mandag den 2. november utsattes 16 ruser. Da det nu led så langt på året og det var koldt, satte jeg rusene på dypere vann. Ved setningen deltok 2 mann.

Tirsdag den 3. november trekkes de 16 ruser, fangsten blev meget liten, nemlig ca. 4 kg små torsk. Det var 1 mann fra stedet som deltok. Samme dag utsattes rusene $\frac{1}{2}$ mils vei lengere vest i øyene. Vi brukte da motorbåt. Det var 2 mann som var med og satte rusene.

Onsdag den 4. november. Da det var så langt til rusene tenkte jeg å la dem stå i 2 netter.

Torsdag den 5. november. Sterk sydvestkuling.

Fredag den 6. november trekkes de 16 ruser, fangst ca. 30-kg stor pen torsk samt 4 stk. hummer. Jeg var også med og trakk 18 stk. ruser som stod på grunnere vann der i nærheten, fangsten på dem var ca. 10 kg småfallen torsk. Det var 2 mann som var med denne dag.

Jeg flyttet da mine ruser østenfor Arnøy for å forsøke der en natt.

Lørdag den 7. november trekkes atter rusene, fangsten på 16 ruser blev da 4 kg små torsk. Jeg antar at grunnen for at her var så lite fisk er at det var sild som stod i fjorden og at fisken gikk i lag med silden.

Her på Arnøy er det ca. 40 ruser og det arbeides stadig flere. Folkene her var også meget interessert for rusefiske. Dermed avsluttet jeg forsøksfisket for Arnøy.

Stasjon 9. Abelvær.

Da tiden for min undervisning var utløpet syntes jeg det var galt å ikke besøke Abelvær. Jeg tok da allikevel og reiste dit for å forsøke noen dager. Avreiste fra Arnøy til Abelvær mandag den 9. november. Jeg fikk ikke satt noen ruser den dag.

Tirsdag den 10. november utsattes de 16 ruser vestenfor Abelvær. Ved setning deltok 1 mann fra stedet.

Samme kveld foretok jeg undervisning i å montere ruser.

Onsdag den 11. november trekkes de 16 ruser og fangsten blev 19 kg stor pen torsk. Ved trekning deltok også 1 mann fra stedet. Rusene blev straks satt ut igjen til fortsatt forsøk.

Torsdag den 12. november trekkes 16 ruser, fangst 44 kg stor pen torsk. Her forsøkte jeg også på dypere vann. Jeg satte atter rusene ut mellom Tviberg og Abelvær for å forsøke mere i sundene. Det var også 1 mann som var med denne dag.

Fredag den 13. november trekkes rusene, fangsten blev da ca. 6 kg torsk. Her i sundene er det meget sandbunn, så skal man ha håp om å få noget fisk på denne årstid må man vestover mot Folla for der er meget tarebunn.

Med dette er mitt forsøksfiske og vandrelærervirksomhet slutt.

7. Biologiske og oceanografiske undersøkelser i terminen 1931—32.

Ved konsulent **Paul Bjerkan**, avdelings formann.

Som en innledning skal her først gis en oversikt over de tokter og det øvrige arbeide, som er utført i terminen ved Fiskeridirektoratets avdeling for havundersøkelser. Toktene blev sommeren og efteråret 1931 utført med m/k. »Pretoria« av Espevær, da som meddelt i forrige beretning m/k. »Johan Hjort« måtte kondemneres på grunn av »kollfyr«. For mindre tokter, som åletråling m. v. blev benyttet forskjellige leiede fartøier, se senere. I løpet av sommeren blev der hos Gravdal i Opsanger bygget et skrog for et nytt fartøi, en ny »Johan Hjort«, med benyttelse av alt brukbart av overbygg og innredning fra det gamle fartøi. Skroget blev gjort ca. 10 fot lenger enn det gamle og bygget med hekk istedenfor den tidligere, krysser akterstevn. Ved forlengelsen blev vundet flere forbedringer i styrehus, laboratorieforhold og besetningens underbringelse m. v., hvad der var meget påkrevet nu, da fartøiet på grunn av forholdene må benyttes utenfor det område for hvilket den oprinnelig var bestemt. Det nye fartøi blev tatt i bruk i februar 1932.

Efter oversikten over toktene m. v. følger her foreløbige beretninger om de forskjellige grene av arbeidet, som biologisk statistikk over sild og brisling, undersøkelser vedk. åletråling, utklekningsvirksomhet m. v. Beretningen om torskeundersøkelsene i terminen er tidligere kommet i Lofotberetningen.

Tokter m. v.

1931.

Fra 20. juli til 9. august blev under ledelse av konsulent **R u n n - s t r ø m** med »Pretoria« foretatt et yngeltokt fra Bergen til Hammerfest, innbefattet Trondheimsfjorden. Der blev på toktet særlig gjort iakttagelser over torskeyngelens forekomst, men også undersøkelser over annen yngel, som rødspette m. v. blev gjort.

Fra 10. august fortsatte toktet med generelle undersøkelser under ledelse av konsulent **S u n d** med ankomst til Bergen 3. septbr. 54 stasjoner blev tatt.

Fra 27.—31. august foretok konsulent R u n n s t r ø m et supplerende tokt for yngelundersøkelser i Trondheimsfjorden med m/k. »Gunnerus«. Det gjaldt særlig å finne om den store forskjell i antall av torskeyngel i fjorden i 1930 og 1931 skyldtes den forskjellige tid undersøkelsene blev foretatt. Det viste sig at der det siste år var bemerkelsesverdig mindre yngel på de samme lokaliteter enn året før.

Fra 8.—24. september blev undersøkelser foretatt i brislingdistriktene med m/k. »Pretoria« under ledelse av konsulent B j e r k a n. Toktene strakte sig fra Sognefjorden til Ryfylkefjordene. 37 stasjoner ialt blev tatt, hydrografi og planktontrekk.

1932.

Fra 1. februar blev under ledelse av konsulent R u n n s t r ø m foretatt undersøkelser i vårsilddistriktet med særlig iakttagelser av utstrekningen av sildens gytning. Pettersens bunnhenter blev benyttet og 367 stasjoner blev tatt, hvorav flere også omfattet hydrografi og plankton. Til 20. febr. blev benyttet m/k. »Johan Hjort« og fra 25. febr. til 27. mars m/k. »Armauer Hansen«, som blev leiet for undersøkelsene, hvortil der delvis var skaffet midler av Fiskeribedriftens Forskningsfond.

Fra 26. februar til 27. april blev m/k. »Johan Hjort« anvendt for generelle havundersøkelser i Lofotområdet under ledelse av konsulent S u n d. 203 stasjoner blev tatt.

Fra 30. april til 13. mai blev tokt med »Johan Hjort« foretatt i Hardangerfjorden, Sunnhordland og Ryfylkefjordene under ledelse av konsulent B j e r k a n. 27 stasjoner med hydrografi og planktontrekk blev tatt og brislingprøver innsamlet.

Fra 24. mai—16. juli blev »Johan Hjort« anvendt for undersøkelser på Finnmarks-kysten og i Østhavet under ledelse av konsulent S u n d. 156 stasjoner blev tatt.

De foreløbige resultater av de forskjellige tokter vil finnes under de forskjellige beretninger vedkommende torsk-, sild- og brislingundersøkelser.

Foruten disse mere regelmessige tokter blev der i terminen drevet undersøkelser over åletrålingen, som fortsettelse av de i forrige beretning beskrevne undersøkelser i 1930. Fra 21. juli til 24. august blev undersøkelser foretatt i områder fra Hvaler—Kristiansand med leiet skjøite og 2 ålefiskere fra Råde. Bestyrer D a n n e v i g deltok i endel av disse undersøkelser. 16 lokaliteter blev undersøkt. Dannevig foretok også et par supplerende tokter fra Sønedeledfjord og vestover, 5.—6. august og 24.—29. august. 7 lokaliteter. På Vestlandet blev

lignende undersøkelser gjort fra Bergen og sydover til Ålfjord med et fartøi leiet i Bergen. Undersøkelsene som foregikk fra 19. august til 1. september omfattet ialt 14 stasjoner, delvis på de samme lokaliteter.

Med hensyn til detaljene i undersøkelsene henvises forresten til den rapport som blev avgitt til Fiskeridirektøren ved konsulent B j e r k a n, som ledet de fleste av disse undersøkelser (se senere).

Merkning av gullflyndre (rødspette) blev i terminen foretatt på flere lokaliteter. Som fortsettelse av de merkninger ved T a n a n g e r som blev omtalt i forrige beretning blev der 17.—18. februar sammesteds merket og utsatt 233 fisk fordelt på 2 lokaliteter. Av disse var ved terminens slutt gjenfanget 56 stykker, således ca. 25 %.

I F i n n m a r k blev 14.—16. mars merket og utsatt 245 stykker gullflyndre, endel i Berlevåg havn og i Tanafjorden innenfor Tanahorn, men størsteparten i Indre Tana ved Stangenes. Av disse var ved terminens slutt gjenfanget 14 stykker, 5,7 %. Det var bemerkelsesverdig at de første gjenfangster, som blev gjort, blev innrapportert av engelske og tyske trålere, et bevis for at flyndren iallfall mot gyttiden søker utover og at således flyndren ved kysten og den som står lenger ute og blir beskattet av trålerne, danner en felles bestand.

I forbindelse med de nedenfor nevnte undersøkelser over gytningen utført i akvariet i K a b e l v å g, blev sammesteds merket og utsatt 41 gullflyndre, alle hanner, da hunnene var blitt anvendt for undersøkelser over modenhetsgrad. Av de utsatte flyndrer var ved terminens slutt gjenfanget 14 stykker, ca. 34 %, altså en meget stor procent i forhold til den korte tid.

En utførlig beretning om resultatet av disse merkninger vil bli gitt, når de fleste gjenfangster kan antas å være gjort. Merkningene er blitt utført for midler erholdt av Fiskeribedriftens Forskningsfond.

Fra midten av mars blev der ved kandidat R o l l e f s e n foretatt et gytteforsøk med gullflyndre ved Kabelvåg fiskeriselskaps akvarium. Forsøket blev avsluttet 29. mars av hensyn til lignende forsøk med torsk. Hunnene blev da slaktet og undersøkt på modenhetsgrad, mens hannene som foran nevnt blev merket og utsatt i sjøen. Det viste sig at der i slutten av mars foregikk endel gytning, men denne var ikke på langt nær ferdig da forsøket som nevnt blev avsluttet.

29. mars blev der så satt inn i bassinet et parti skrei og disse blev stående utover våren med slaktning og undersøkelse av et visst antall til bestemte tider for å følge gytningen og den påfølgende regenerasjon av kjønnsorganene.

Fra 28. april til 16. mars opholdt kand. R o l l e f s e n sig i Berlevåg for å følge gytteforholdene hos torsk og gullflyndre også i Finnmark. En hel del materiale for senere studium over alder og gyttefor-

hold blev innsamlet av begge fiskesorter. Av gullflyndren blev der også under de foran nevnte merkeforsøk gjort lignende undersøkelser, idet endel blev slaktet og materialet konservert. Resultatene av disse undersøkelser vil senere bli gitt, når materialet i sin helhet er bearbeidet.

Sildeundersøkelsene 1931—32.

Av *Sven Runnstrøm*.

Undersøkelsene har denne sesong foruten de årlige biostatistiske iakttagelser og undersøkelser over gytningen på vårsildfeltet også omfattet en raseanalyse av stor- og vårsildinnsiget. Hr. assistent Th. Rasmussen har forestått innsamlingen av materiale til de biostatistiske undersøkelser og har foretatt alle aldersbestemmelser.

Biostatistiske iakttagelser over stor- og vårsildinnsiget.

Storsildinnsiget på Mørkekysten var denne sesong ubetydelig og hovedtyngden inntraff på kyststrekningen mellom Stat og Bergen. Vårsildfisket i det søndre distrikt var også meget godt. Den i fig. 1 fremstillede oversikt over aldersfordelingen for stor- og vårsild omfatter bare prøver fra kyststrekningen syd for Stadt.

Aldersfordelingen for storsilden (prøve 1—14) viser samme billede som i forrige år. I begynnelsen av sesongen viste sig overveiende de nu syvårige dyr av årgang 1925 hvorefter dog antallet av eldre dyr fremfor alt representert ved de velkjente årganger 1923 og 1918 tiltar. Mot slutten av storsildsesongen var de gamle dyr av årgang 1918 dominerende i fangstene.

Vårsildprøvene (prøve 17—25) viser et nokså ensartet billede med årgangene 1925, 1923 og 1918 tilsvarende 7, 9 og 14 årige dyr, sterkest representert i likhet med foregående sesong. Den siste prøve (nr. 29) viser dog en helt annen sammensetning med 4-årige dyr av årgang 1928 som ikke tidligere har gjort sig bemerket blandt vårsilden, sterkt dominerende og med en ringe tilblending av eldre dyr.

Denne prøve som stammer fra Kristiansand representerer et innsig av førstegangsgytere.

De 4-årige dyr i disse stimer bestod næsten utelukkende av sild som efter skjelltypen å dømme har vokset op på Vestlandet.

Vi har her truffet på samme stimer som i sitt oceaniske ungdomsstadium viste sig på Vestlandet på forsommeren 1931 og som jeg har omtalt i årsberetningen for 1931. Jeg antok da at disse dyr vilde bli gyteferdige i 1932 og dette har altså slått til. Denne nye årgang har

Stor- og vårsild 1931-32

Årgang [fødselsår]

1929 28 27 26 25 24 23 22 21 20 19 18 17 16 15 14

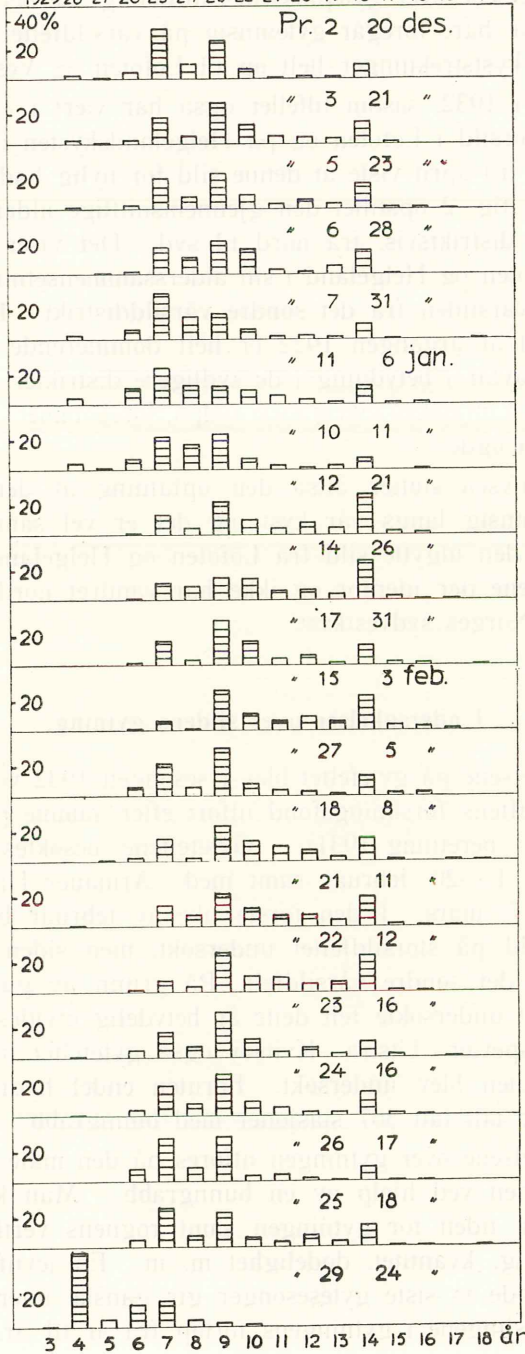

Fig. 1.

vel foreløbig neppe gitt noget stort tilskudd til gytebestanden, men synes dog å være av større betydning enn den nærmest eldre 1927-årgangen.

Undersøkelsene over gyteplassenes fordeling (se beretn. 1931) har vist at det ikke bare foregår gyteinnsig på vårsildfeltet, men også på de nordligere kyststrekninger helt op til Lofoten og Vesterålen.

Der blev i 1932, såsom tilfellet også har vært i endel andre år, fisket endel storsild i Lofoten og på Helgelandskysten i april og mai. Nogen prøver fra april viste at denne sild for nylig hadde gytt.

Jeg har i fig. 2 opstillet den gjennomsnittlige aldersfordeling for hele sesongen distriktsvis, fra nord til syd. Det viser sig herved at silden fra Lofoten og Helgeland i sin alderssammensetning ikke er helt identisk med vårsilden fra det søndre vårsilddistrikt. Dette ytrer sig spesielt derved at årgangen 1922 er helt dominerende i prøvene fra Lofoten, men avtar i betydning i de sydligere distrikter. Årgang 1918 som ennu spiller en nokså viktig rolle sydpå, forekommer derimot nordpå bare i ringe mengde.

Aldersanalysen støtter altså den opfatning at der foregår forskjellige gyteinnsig langs vår kyst, og det er vel sannsynlig å anta at stimene av den utgytte sild fra Lofoten og Helgeland har lagt sin rogn på bankene der utenfor og ikke har vandret nordover fra gyteplassene ved Norges sydvestkyst.

Undersøkelser over sildens gytning.

Undersøkelsene på gytefeltet blev i sesongen 1932 ved delvis støtte av Fiskeribedriftens forskningsfond utført efter samme plan som foregående år (se beretning 1931). Gytefeltene besøktes med »Johan Hjort« i tiden 1.—20. februar samt med »Armauer Hansen« i tiden 25. februar—17. mars. I den første uke av februar blev de hydrografiske forhold på storsildfeltet undersøkt, men siden blev arbeidet konsentrert til det søndre vårsildfelt. På grunn av gunstige værforhold kunde det undersøkte felt dette år betydelig utvides i det foruten strekningen Espevær—Utsira—Kvitsøy også gytefeltet utfor Egersund samt Siragrunnen blev undersøkt. Foruten endel hydrografiske stasjoner blev der ialt tatt 367 stasjoner med bunngrabb.

Undersøkelsene over gytningen utføres på den måte at rognprøver optas fra bunnen ved hjelp av en bunngrabb. Man kan herved få opplysninger om tiden for gytningen samt rognens vertikale og horisontale fordeling, kvantitet, dødelighet m. m. En jevnføreelse av forholdene under de to siste gytesesonger gir ganske interessante opplysninger om vekslingene i gytningens forløp fra år til år.

Den hydrografiske situasjon i de to sesonger var meget forskjellig. I 1931 konstateres et nokså mektig lag av kaldt vann med forholdsvis lav saltgehalt nær kysten. I 1932 bestod derimot kyststrømmen av forholdsvis salt vann med høie temperaturer under hele gytesesongen.

Tabell 1 viser at silderognen i 1931 i største mengde blev gytt på en dybde mellom 50 og 100 meter, men også på dybder over 100 m. I 1932 blev derimot hovedmengden gytt på betydelig grunnere vann.

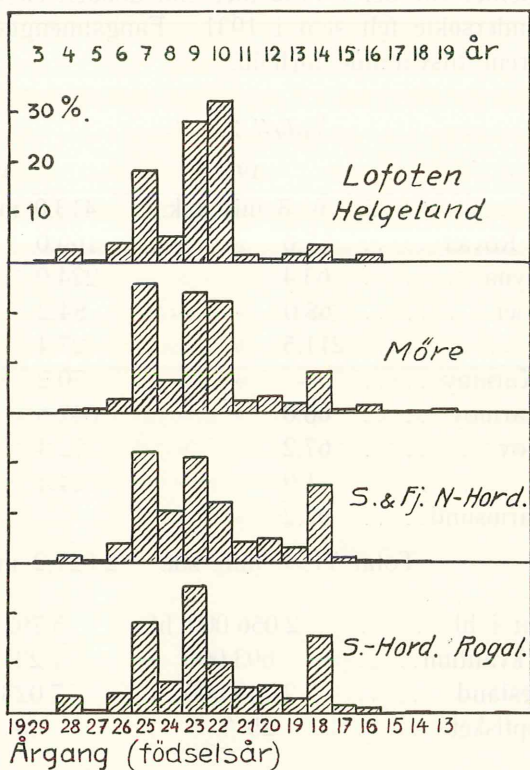

Fig. 2.

Tabell 1.

Den vertikale fordeling av rognen på vårsildfeltet:

	1931	1932
0—50 m	27,1 %	60,5 %
50—100 m	57,6 %	37,5 %
100—150 m	15,3 %	2,0 %

Som jeg har omtalt i forrige beretning gir undersøkelsene med bunngrabb en mulighet for å bestemme kvantiteten av den gyttede rogn og dermed også gytestimenes størrelse på de forskjellige gyteplasser.

Jeg kunde i sesongen 1931 konstatere at den rikeste gytning foregikk langt ut fra kysten på bankene omkring Utsira og at det her har stått større sildemasser enn på nogen av de nærmere kysten liggende gyteplasser. Jeg har i tabell 2 sammenstillet beregningene av stimenes størrelse i de to sesonger. I motsetning til forholdet i 1931 gjøt i den siste sesong bare en ubetydelig del av bestanden ute ved Utsira, mens det har vært et svært innsig inn mot kysten ved Karmøy, Bokn og Sletta. I sin helhet var der i 1932 mer enn dobbelt så meget sild tilstede på det undersøkte felt som i 1931. Fangstmengden i de to år viste også omtrent tilsvarende forhold.

Tabell 2.

	1931	1932
Sletta	61.8 mill. stk.	413.0 mill. stk.
Innenfor Røvær	87.6 » »	169.0 » »
Urter-Føyne	63.4 » »	224.0 » »
Svea-Røvær	68.0 » »	84.2 » »
Utsira	211.5 » »	27.4 » »
N. W. Karmøy	— » »	70.2 » »
S. W. Karmøy	66.0 » »	842.6 » »
S. Karmøy	67.2 » »	72.4 » »
Bokn	1.9 » »	124.4 » »
Indre Karmsund	92.2 » »	— » »
Total	719.6 mill. stk.	2 027.2 mill. stk.
Omregnet i hl	2 056 000 hl	5 792 000 hl
Opfisket kvantum	693 000 »	1 231 000 »
Total bestand	2 749 000 »	7 023 000 »
Derav opfisket	25 %	18 %

Vi ser altså at gytningen i 1931 for den største del foregikk på dypere vann og lenger ut fra kysten enn tilfellet var i 1932. Da det ikke foreligger noget som tyder på at størrelsen av bestanden av voksen sild var vesentlig forskjellig i de to år, så må vi anta at den norske sild ikke hvert år besøker de sedvanlige gyteplasser i samme utstrekning. I enkelte år under uheldige hydrografiske forhold går bare endel av sildemassene inn til de vanlige fiskeplasser for å gyte, mens en stor del blir stående lenger ute i havet f. eks. på bankene på den annen side av Norskerennen.

Det er i denne forbindelse av stor interesse at det skotske undersøkelsesfartoi i april 1931 konstaterte store mengder av silderogn på Vikingbank.

Raseundersøkelser.

En tysk forsker har for nylig bl. a. fremlagt den påstand at den sild, som gyter ved den norske kyst ikke utgjør en ensartet formgruppe, som tidligere antatt, men består av to forskjellige raser. Det var derfor av største betydning å kunne påvise hvorvidt forekomsten av disse to typer blandt den norske sild alene skyldes forskjellige ydre påvirkning under yngelens opvekst f. eks. grunnet forskjellige temperaturforhold under forskjellige gyteår eller om vi her i virkeligheten har å gjøre med to konstante raser.

Denne senere antagelse måtte forutsette at vi har to forskjellige gyteinnsig ved vår kyst.

For å få klarhet i dette spørsmål har jeg med støtte av Fiskeribedriftens forskningsfond under den siste vårsildsesong innsamlet et stort materiale, og de forskjellige gytestimers rasekarakterer, spesielt antallet hvirvler er blitt gjort til gjenstand for en inngående gransking. Likeledes er årsyngelen av årgang 1931 langs hele kysten blitt undersøkt på en lignende måte.

Jeg kunde på dette materiale påvise en stor variabilitet av rasekarakteren som i sine ekstremer viste de omtalte to typer. Begge disse typer kunde dog påtreffes på samme gytebanker. Da nu forutsetningen for opprettholdelsen av to raser er at de ikke blandes under gytningen, så er herved levert et bevis for at disse typer ikke representerer to forskjellige raser av den norske sild. Jeg kunde også påvise at de forskjellige typer var bundet til forskjellige årganger innenfor samme gytestim. Innenfor samme årgang kan man også påvise en variabilitet som dog står i et bestemt forhold til gytebankene og de hydrografiske forhold som råder på disse. Jeg tror altså å kunne bevise at de såkalte rasekarakterer hos fisk ikke er konstante, men er utsatt for stor variabilitet under påvirkning av de ytre faktorer som råder på gytebankene under utklekningen av yngelen. En foreløbig meddelelse: *Über die Rassenverhältnisse bei dem norwegischen Frühjahrshering mit besonderer Berücksichtigung der Konstanz der Rassenmerkmale* er publisert i »Journal du Conseil« Vol. VIII.

Brislingundersøkelsene 1931—1932.

Av konsulent Paul Bjerkan.

Tokter i brislingdistriktene blev i sesongen 1931 foretatt i første halvdel av mai, midten av juni og i september. Toktet i juni blev foretatt med et leiet fartøi m/k »Parat«, mens de andre tokter blev utført med m/k »Pretoria«, som det år måtte leies istedenfor »Johan Hjort«, som

blev funnet å være blitt angrepet av »kollfyr« og derfor måtte ombygges. Toktene omfattet fjordene fra Sogn til Ryfylke.

Som i tidligere år blev der også i sesongen 1930 innsamlet prøver fra fiskernes fangster for oversikt over størrelse og aldersforhold. I Stavanger, som jo i årets løp får brisling fra alle områder av kysten blev prøver innsamlet ved marineløitnant Torger Gjemre. Forresten blev prøver innsamlet i Bergen, Sunde i Sunnhordland og Fredrikstad samt på toktene. Også fra hermetikkfabrikkenes noteringsutvalg har man mottatt flere prøver, særlig fra tiden mai—juni, da størrelses-spørsmålet er særlig aktuelt. Fra høsten har man mottatt en del prøver av yngel fra bestyrer D a n n e v i g, Flødevigen, samlet under hans yngelundersøkelser i anledning av torskeutklekkingen. Nevnes må også prøver av svensk brisling fra Strømstad og av engelsk brisling fra Brightlingsea. Den siste blev erholdt av en last, som blev hjemført til vestlandske fabrikker i november måned.

Som nevnt i forrige beretning var der høsten 1930 god tilgang av årets yngel på Vestlandet. Yngelen viste sig å falle meget forskjellig i de forskjellige stim, men var gjennomsnittlig storfallende og velutviklet, således måltes i november flere stykker yngel på 10 cm, hvad der er den største yngel av året, man har målt. I det hele synes det som om yngelen av årgangen 1930, som forekom på Vestlandet var resultatet av forholdsvis tidlig gytning, mens man fra Oslofjorden hadde prøver av meget liten, sent gytt yngel.

Både de prøver man fikk gjennom noteringsutvalget våren 1931 og de prøver man erholdt fra annet hold bekreftet inntrykket fra høstens yngelinnsamlinger. Man har flere prøver allerede fra april måned, hvor brislingens størrelse faller fra 7—10,5 cm med gjennomsnittsstørrelse på omkr. 9 cm. Brislingen synes også å begynne å lette meget tidlig, idet tilgangen på prøver før sesongen begynner faller meget rik, mest fra Ryfylke, men også fra Sunnhordland og Nordhordland. Forskjellen i størrelse av brislingen fra de forskjellige hold viser sig også i disse prøver fra våren, men i det store og hele var brislingen allerede tidlig ualmindelig stor og velutviklet.

Skjønt der således tidlig var meget gode syner av brisling, den gikk meget lett, var der også uttalelser fra fiskere, at de ikke trodde brislingen var så tallrik, som det lot til etter forekomstene. Der var ingen tyngde i stimene og den lettet nok både her og der, men spredt. Dette kunde jo også henge sammen med planktonets forekomst dette år i motsetning til året før. Det viste sig under toktene om våren at også planktonet var jevnt fordelt uten nogen store ansamlinger hverken på de forskjellige lokaliteter eller i de forskjellige dyp.

Alt i alt foreligger der fra tiden for brislingfiskets begynnelse om

våren 19 prøver, hvorav kun et fåtall inneholder eldre brisling, og man skulde således ved fiskets begynnelse ha god oversikt over forekomsten, hvis denne svarte nogenlunde til de »syner« man hadde. De siste prøver før fiskets begynnelse de siste dager av mai viste brisling fra Høgsfjord på mellom 7,5 og 11,5 cm, med gjennomsnitt på over 9 cm, alt yngel av året før. Fettprocenten var også ganske høi til å være så tidlig på året, nemlig ca. 9,5 pct.

Brislingfisket viste sig dog da det begynte å bli en skuffelse. I Høgsfjorden, som man hadde næret gode forventninger til, forsvant brislingen allerede de første dager i juni måned. Det satte inn med stygt vær, og da været igjen blev bedre var brislingen borte og kom ikke igjen. Den følgende tid av juni måned utviser spredt fiske for hele Vestlandet fra Ryfylke i syd til de indre deler av Sognefjord og Handangerfjord. I de indre fjorder falt brislingen liten med gjennomsnittsstørrelse mellom 8 og 9 cm. Dette spredte fiske fortsatte også i juli måned. Brislingen inne i fjordene, særlig Sognefjord falt da betydelig større, et tegn på at den større brisling fra de ytre distrikter hadde trukket innover.

Nordenfor Sognefjorden blev der næsten ikke gjort steng gjennom hele sesongen. Året karakteriseres altså for Vestlandets vedkommende av en stor og tidlig utviklet yngel med svak nordlig drift. Bestanden synes ikke på langt nær å ha vært så sterk som man skulde anta efter forekomsten høsten før og tidlig på våren. Brislingen har dessuten også på grunn av sin tidlige utvikling søkt mot dypet forholdsvis tidlig på året. Dette er blitt begunstiget av de forholdsvis lave temperaturer både i luften og sjøen utover forsommeren.

I Oslofjorden foregikk der hele sesongen gjennom sprett fiske. Som sedvanlig falt brislingen ute ved munningen, i Hvaler-områdene stor, omtrent tilsvarende til forekomsten på Vestlandet. I de indre partier av fjorden, som Bundefjorden m. v., var der derimot småfallende, hvad man også kunde vente fra yngelprøvene høsten før. Brislingen i de indre dele av Oslofjorden synes å være resultatet av sen gytning i fjorden selv, mens brislingen som optrer ved Hvaler er tidligere gytt yngel fra selve Kattegat og Skagerakkysten. Dette er et forhold, som gjentar sig fra år til annet og er helt naturlig, da også Oslofjorden hører til brislingens egentlige gyteområde, men som alle fjordområder har senere gytning.

Vårfisket i Oslofjorden falt så sprett at snurpenotfiskerne fra Vestlandet allerede på et tidlig stadium opgav fisket der øst. Fisket fortsatte dog sprett og sesongen 1931 er atter ett av de år hvor østlandsfisket så å si bærer brislingfisket. I alt blev der i sesongen fisket ca. 160 000 skjegger brisling, derav blev 57,4 % tatt op på Østlandet og blott 42,6 % på Vestlandet.

Hverken på Østlandet eller Vestlandet gjorde den eldre brisling sig meget gjeldende. På Vestlandet var der som sedvanlig endel iblandet de tidligste prøver fra våren, men den gikk snart ut av fjorden. Sesongen var i så måte forskjellig fra året før, da den eldre brisling blev stående i fjorden til langt på sommeren og ofte var dominerende i fangstene. Dette kan for endel komme av at årgangen 1928, som gav det rike fiske i 1929, også det følgende år som toårgammel, var rik på individer. Mere betydning synes dog naturforholdene, temperaturen i sjøen og planktonets forekomst å ha hatt. Ifølg resultatene av toktene i 1930, falt temperaturen allerede tidlig meget høi og planktonet, særlig rauåten, forekom på sine steder i store mengder. Den toårgamle brisling, rognbrislingen, blev derfor også stående en tid inne i fjorden efter at den hadde gytt. Den blev enkelte ganger, f. eks. i ytre del av Hardangerfjord, iaktatt på vei ut av fjorden, men så seg den igjen inn følgende åten. Da den endelig forsvant, trakk den også den svake bestand av etårs brisling med sig.

I sesongen 1931 var både bestanden av etårs og toårs brisling svak. Toårsbrislingen trakk sig snart ut og fantes ut på sommeren blott i enkelte prøver, som i Skjoldefjord og Hafs fjord, hvor der alltid blir stående noget eldre brisling igjen. Etårsbrislingen derimot blev nok igjen, men tok som før nevnt tidlig på dypet og gikk i det hele spredt.

I sin helhet må sesongens brislingfiske sies å være mislykket, og »synene« fra tidlig på våren viste sig villedende, idet den store, velutviklede etårsbrislingen som dannet den svake bestand på Vestlandet, gikk tidlig lett og derved gav inntrykk av å være meget sterkere enn den i virkeligheten var.

Tilfellet viser hvor vanskelig det er for en fisk som brislingen, der i vårt land ialfall hovedsakelig blir beskattet i den andre sommer av sitt liv, altså som etårgammel, å si noget sikkert om årgangens styrke og dermed om utsiktene for fisket i sesongen. At brislingen som yngel går mere eller mindre »lett« er ofte bevirket av omstendighetene, planktonets tidligere eller senere forekomst, yngelens størrelse o. s. v.

Det er i tidligere beretninger nevnt at styrken av 1 års brislingen i våre farvann avhenger av hvor sterk gytningen er ved sydligere kyster, hvor brislingen har sitt egentlige gyteområde, men ennu mere av hvor sterk strømmen har vært langs den norske kyst høsten før. Av det siste avhenger nemlig, hvor meget av bestanden som blir ført op til vår skjærgård og vandrer inn i våre fjorder. Enkelte år f. eks. i 1923, blev brislingyngel funnet helt nord ved Sandnessjøen i Helgeland allerede i november, mens andre år f. eks. i 1926, yngeldriften knapt nådde nordfor Ryfylke-fjordene. I gode år viser der sig dessuten ofte å være innsig av brisling til Vestlandet våren etterpå, brisling som sannsynlig-

vis har stått ved vår Skagerakkyst eller i fjordene ved Farsund og igjen er kommet i drift. Selve vinteren over går brislingen meget lite oppe, og det blir da bare efter forekomstene utover høsten og den påfølgende vår at bestandens styrke i våre farvann blir å bedømme. At bedømmelsen under de forhold faller vanskeligere enn f. eks. for sild og torsk, som først flere år efter at de er gytt, blir fisket i mengder, henholdsvis som vårsild og gytende skrei, er forståelig. Der har man tidligere gjennom flere år kunnet følge de forskjellige årganger og bedømme deres gjensidige styrke.

Veir- og planktonforhold i selve fiskesesongen viser sig også å ha den største betydning for brislingfiskets forløp og dette er forhold som man vanskelig kan bedømme på forhånd. Toktene i brislingdistriktene for sesongens begynnelse skulde dog tjene til å bedømme planktonforholdene de forskjellige år og i de forskjellige distrikter. Det viser sig her at planktonets forekomst kan være meget forskjellig inne i fjordene og ute ved kysten og at dette har adskillig betydning for brislingens kvalitet ut gjennom sesongen. Dette blir ikke tilstrekkelig tatt hensyn til, idet fisket nu begynner samme datum i alle områder. Noget blir der dog i så måte rettet på ved at hermetikkfabrikkene dirigerer sine lag til de distrikter hvor brislingen viser sig å være best i kvalitet.

Den foran nevnte prøve av svensk brisling fra Strømstad, som i juli måned 1931 blev mottatt over Stavanger bestod av årgangene 1929 og 1930 i blanding (10,0—12,0 cm) og var fet og fin. Prøven fra Brightling Sea fra november måned bestod av ca. 84 % av årg. 1930, 13 % av 1929 og 3 % yngel. Den var meget fet, ca. 15 %, men var for storfallende til sardiner, op til 13,5 cm, men måtte egne sig godt til ansjosnedlegning. I det hele synes brislingen fra den sydlige Nordsjø ikke å egne sig for sardinnedlegning, ialfall i årets siste måneder.

Høsten 1931 var der liten tilgang av brislingyngel på Vestlandet. Dette skyldtes dog mere, at der ikke blev drevet noget brisling- eller småsildfiske utover høsten enn at yngelen ikke forekom. Fra flere steder innløp der beretninger om at yngel var blitt observert uten at prøve kunde erholdes. Også senere under vårsildfisket forekom stimer av brislingyngel, således ute ved Bømlø. I det hele var det mest fra Sunnhordland at meddelelsene om forekomst av yngel blev innrapportert.

Fra bestyrer D a n n e v i g, Flødevigen, blev der mottatt flere prøver, tatt under hans undersøkelser efter torskeyngel. Brislingyngelen viste sig å være meget småfallende, gjennomsnittsstørrelse 5 op til 6 cm i slutten av september måned. I en enkelt liten prøve var gjennomsnittsstørrelsen 7 cm, mens til gjengjeld en større prøve fra slutten av august blott hadde en gjennomsnittsstørrelse av ca. 3 cm.

I det hele tyder størrelsen av yngel på at den var resultatet av forholdsvis sen gytning. Dette bekreftes også ved resultatet av hvirvel-tellingen, som opviste et meget lavt hvirveltall for norsk brisling å være. For 2 undersøkte prøver viste det sig således å være henholdsvis 47,70 og 47,71, mens det for norsk brisling er ca. 48,00, oftest noget over. At denne forskjell henger sammen med klekkeforholdene og den tidligere eller senere gytning har jeg i tidligere beretninger søkt å vise.

Mens tilgangen av yngel høsten 1931 var liten på Vestlandet, var der til gjengjeld utover våren 1932 rikelig forekomst av 1 års brisling, ofte sammen med eldre brisling eller småsild, men også fra sene stim. Det viser at det var fiskeforholdene høsten før, som hadde bevirket vanskeligheten med å få yngelprøver. Brislingen var småfallende og delvis meget mager, særlig i prøver tatt lenger inne i fjordene. Dette stemmer med planktonforholdene, som blev funnet under toktet først i mai. Inne i fjordene var der mindre åte av små krepsdyr både i overflatene og dypere nede enn der var iaktatt på flere år. Brislingens kvalitet i det hele skulde betinge en sen sesong. Fisket begynte dog som sedvanlig først i juni.

En mere inngående analyse av bestanden våren 1932 vil bli gitt i neste beretning i forbindelse med fisket i sesongen i sin helhet.

Undersøkelser angående fisket med åletrål 1932.

Av konsulent Paul Bjerkan.

I henhold til herr Fiskeridirektørens anmodning skal undertegnede herved fremkomme med en innberetning om de undersøkelser som sommeren 1931 er blitt utført vedkommende fisket med åletrål, dels på Skagerakkysten som fortsettelse av undersøkelsene i 1930, dels på Vestlandet. Undersøkelsene var foranlediget ved Odelstingets forutsetning, da det ifjor ikke tok saken under behandling, at der skulde drives fortsatte undersøkelser for å få klarlagt spørsmålet i hvilken utstrekning fiskeyngel ødelegges eller beskadiges ved åletrålen, samt om der vil opstå kollisjonsvanskeligheter med faststående redskaper ved åletrålenes benyttelse.

Departementets anmodning om å foreta slike undersøkelser foreligger i skrivelse av 16. juni, og da både undertegnede og mine kolleger da allerede var optatt med annet arbeide, blev undersøkelsene på Skagerakkysten først foretatt i siste halvdel av juli, 1 måned tidligere på året enn undersøkelsen i 1930.

Disse undersøkelser blev ledet av undertegnede i tiden fra 21. juli til 7. august. Den samme åletråler fra Onsøy, som deltok i undersøkel-

sene i 1930, blev også leiet for disse undersøkelser. 16 stasjoner blev tatt i området Hvaler til Kristiansand, og der blev trålet ialt i 14 netter. De første 7 stasjoner hadde man intet egentlig ekspedisjonsskib, men fulgte åletråleren eller reiste over land, og man »overnattet«, d. v. s. fikk sin søvn, utover formiddagen i hoteller eller pensjonater som oftest i byene langs kysten. For den siste del av toktet var leiet Statens utklekningsanstalts undersøkelsesfartøi m/k »Ossian Sars«, og bestyrer Alf Dannevig deltok selv i undersøkelsene. Man lå da ombord i dette fartøi. Den første måte å drive undersøkelsene falt adskillig billigere, men også mer besværlig enn den annen. Undersøkelsene for åletrålens vedkommende fikk man utført like godt også i første tilfelle, mens man efter at man fikk assistanse av »Ossian Sars« også fikk utføre en del kontrolltrekk med Dannevigs yngelnot.

De ovennevnte undersøkelser har jeg i fortegnelsen og i tabellen kalt »Åletråling I, 1931«.

Bestyrer Dannevig fortsatte undersøkelsene et par dager efter at jeg var gått fra, med de samme åletrålere. Senere fikk herr Dannevig anledning til i slutten av august, 24.—29. august, å engagere en åletråler for en del nye undersøkelser for kontroll av de tidligere.

Disse undersøkelser er i fortegnelsen og tabellen kalt »Åletråling II, 1931«.

Omtrent samtidig med disse siste undersøkelser, fra 19. august til 1. september, blev der også gjort forsøk med åletråling på Vestlandet efter anordning av Fiskeridirektøren. Disse blev til å begynne med ledet av konsulents B j e r k a n, senere av kaptein Johs. O v e r å.

Dette er »Åletråling III, 1931« i fortegnelsen og tabellen.

Idet jeg med hensyn til resultatene av tråleforskene hvad angår fangst av yngel, av nyttfisk og annen fisk henviser til medfølgende tabeller, hvor også resultatet for 1930 er medtatt,¹⁾ skal jeg nedenfor gi en oversikt over samtlige stasjoner hvor åletråling er foretatt, idet jeg begynner med 1930 og fortsetter med forsøkene i 1931 i den orden som ovenfor nevnt.

Fortegnelse over lokaliteter for forsøk med åletråling 1930.

St. I A og I B. S ø m s k i l e n V. av Hisøy ved Arendal. Her blev fisket 2 netter, fra 21.—23. august. Bunnen lengst inne ålegress, lenger Dannevigs yngelnot.

¹⁾ I denne trykte beretning er blott medtatt hovedtabellene for 1931 over optellingen av all fisk, mens måletabellene for nyttfisk, ialt for 1931 12 tabeller, er utelatt.

ute tare og tang, 234 stk. ål, 54,5 kg. Første natt blev kun fisket til midnatt på grunn av storm og regnvær. Om dagen blev gjort trekk med

St. II. Hombørsund og omegn. 25.—26. august. Ålegress og tarebunn, 150 stk. ål, 47 kg. Trekk hele natten.

St. III. Åkerøy og omegn. (Fra Furøy til Brekkestø). 26.—27. august. Ved Furøy mest ålegressbunn, ved Brekkestø tarebunn, 161 stk. ål, 23 kg. Trekk hele natten.

St. IV. Søndeledfjord, lengst inne. 27.—28. august. Mest ålegressbunn, 88 stk. ål, 23 kg. Trekk hele natten. Dagen efter blev der tatt kontrolltrekk med Dannevigs yngelnot.

St. V. Ved Hisøy og Varøy pr. Risør. 28.—29. august. Ålegressbunn og tarebunn, 118 stk. ål, 28,5 kg. Trekk hele natten. Dagen efter trekk med Dannevigs yngelnot.

St. VI. Jomfruland. (N.V.-siden). 29.—30. august. Ålegressbunn og tarebunn. Trekk hele natten, 127 stk. ål, 27 kg. Merk.: Forekomsten av ulker var overveiende, feltet meget benyttet for åletråling i løpet av sommeren.

St. VII. Møln-Fugløya ved Helgeroa. 1. september. Tang og tarebunn og endel ålegress. Jevn bunn og lange trekk. Trekk blott efter midnatt på grunn av søndagen. 84 stk. ål.

St. VIII. Ved Husøy, Ormøy og Gjersøy ved Tønsberg. 1.—2. september. Avvekslende tare- og ålegressbunn. Adskillige sølvål (vandreål) blev tatt. Beste trekk 32 pene ål på 9 minutter. Vi måtte ta op trålen på grunn av feste. Trekk hele natten. 141 stk. ål.

St. IX. Hankøysund (sydl. del). 2.—3. september. Ålegress, delvis tang og tare. Trekning blott til litt over midnatt på grunn av styggevær og småfallende ål, 36 stk. ål.

St. X. Ø. av Vesterøy, Hvaler. 3.—4. september. Mest tang og tarebunn. Trekk til litt over midnatt, da lite ål. Månelyst (fullmåne). 22 stk. ål.

De 283 ål fra de 4 siste stasjoner veiet ialt 75,6 kg.

Fortegnelse over lokaliteter, hvor undersøkelser over åletråling blev foretatt i 1931.

Åletråling I, 1931. Skagerakkysten.

De med * betegnede stasjoner er nye, ikke tatt ved undersøkelsene i 1930. Toktet ledet av konsulent Bjerkan.

St. 1. Utgårdskilen, Hvaler. 21.—22. juli. Ålegress, tang og tare. Trekk hele natten. 95 ål, middels store, ca. 18 kg.

St. 2. Hankøysund, Oslofjorden. 22.—23. juli. Ålegress delvis tang og tare. Trekk hele natten. 142 ål, middels store, ca. 32 kg.

St. 3. Ved Husøy, Ormøy og Gjersøy, Tønsberg. 23.—24. juli. Ålegress, tang og tare. Trekk hele natten. 95 ål, gjennemgående pene, ca. 22 kg.

St. 4*. Viksfjorden pr. Stavern. 24.—25. juli. Mest ålegressbunn. Trekk til over midnatt. Traff åletrålere, flere trålere hadde forlatt fjorden dagen før. 37 ål, middels store, ca. 6 kg.

St. 5*. Stavern havn. 25. juli. Ålegress med noget tang. Trekk på morgensiden. 59 pene ål, ca. 14 kg.

St. 6. Møln—Fugløya ved Helgeroa. 25. juli. Tang og brunalger, lite ålegress. Trålet forholdsvis langt fra land på det grunne flak. 3 trekk før midnatt, sluttet på grunn av søndagen. 13 ål, ca. 3 kg.

St. 7. Jomfruland, (N. V. siden) 27. juli. Tare, tang og brunalger. Trekk ved midnatt. 41 pene ål, ca. 9 kg.

St. 8. Sømskilen, v. av Arendal. 28.—29. juli. Ålegress, tang og tare. Trekk hele natten. 242 pene ål, ca. 60 kg. Om dagen kontrolltrekk med yngelnot.

St. 9. Hombørsund og omegn. 29.—30. juli. Ålegress og tare. Trekk hele natten. 218 pene ål, ca. 50 kg. Om dagen kontrolltrekk med yngelnot.

St. 10.* Stendalsfjordi Høvåg. 30. juli. Ålegress og bløt dårlig bunn så trålen gikk slett. Trekk før midnatt, 29 ål, ca. 7 kg. Kontrolltrekk med yngelnot dagen etter.

St. 11. Brekkestø, Høvåg. 31. juli. Ålegress og tare. Trekk etter midnatt, 119 ål, ca. 33 kg. Kontrolltrekk med yngelnot dagen etter.

St. 12.* Dvergeneskilen, Herøy. 31. juli — 1. august. Ålegress (meget dødt), søile, tung bunn. Trekk hele natten. 187 ål, ca. 55 kg. Første trekk (19 min.) 43 pene ål, ca. 11 kg.

St. 13.* Topdalsfjord ved Jusnes. 1. august. Ålegress (mest dødt) tang og brunalger, tung bunn og meget grener og avfall. Trekk før midnatt på grunn av søndagen. 51 ål, forholdsvis små, ca. 8 kg. Kontrolltrekk med yngelnot tidligere på aftenen.

St. 14. Sømskilen, v. av Arendal. 3. august. Trekk etter midnatt. 102 ål, ca. 26 kg.

St. 15. Søndeledfjord. 3.—4. august. Ålegress, meget bløt bunn og dødt gress. Trekk hele natten. 35 ål, forholdsvis små, 6.3 kg. Kontrolltrekk med yngelnot dagen etter.

St. 16. Ved Risøy og Varøy pr. Risør. 4.—5. august. Tang, tare, endel ålegress. Trekk til kl. 2, da lite ål. 33 ganske pene ål, 8 kg.

Åletråling II, 1931, Skagerakkysten.

Ved bestyrer Alf Dannevig, de første stasjoner i flukt med de foregående og de siste i slutten av august.

St. 1. Sønedeledfjord. 5. august. Dagtrekk, 6 trekk, 9 ål.

St. 2. Lagfjord. 5.—6. august. Almindelig natttrekk, 9 trekk, 40 ål.

St. 3. Sømskilen v. av Arendal. 24.—25. august, 11 trekk, 124 ål.

St. 4. Topdalsfjord. 25.—26. august, 10 trekk, 45 ål.

St. 5. Dvergneskilen. 26.—27. august, 12 trekk, 49 ål.

St. 6. Hombørsund. 27.—28. august, 12 trekk, 91 ål.

St. 7. Hovekilen og Tromsøsund. 28.—29. august, 13 trekk, 50 ål.

Åletråling III, 1931. Vestlandet.

Til 24. august ledet av konsulent Bjerkan og siden av kaptein Overå.

St. 1. Grimstadfjorden, Fana. 19.—20. august. Ålegress, meget bløt bunn. Tråling til litt over midnatt. 16 ål, 3—4 kg.

St. 2. Lysefjorden, Os. 20.—21. august. Ålegress. Ved denne og de fleste stasjoner trålingen meget hindret av en uhyre mengde maneter, som fylte posen og gjorde at trålen gikk dårlig og formelig gled ovenpå ålegresset. Trekk hele natten. 7 ål, ca. 1.5 kg.

St. 3. Krokane, Os. 21.—22. august. Ålegress og tang. Trekk til kl. 2, 19 ål, ca. 4 kg.

St. 4. Godøysund, Tysnes. 22. august. Ålegress, tare og tang. Trekk til midnatt søndag, 9 ål, 2 kg.

St. 5. Ølve, Terøy. 24. august. Ålegress, tare og tang. Trekk etter midnatt. Ingen ål.

St. 6. Sunde, Sunnhordland. 24.—25. august. Ålegress, tang og tare. Trekk hele natten. 53 ål, ca. 12 kg.

St. 7. Onarheimvågen, Husnes. 25.—26. august. Ålegress, delvis dødt, søile. Trekk hele natten. 79 ål, ca. 18 kg. Her hadde natten før vært en åletråler.

St. 8. Ved Skånevik. 26.—27. august. Ålegress, bløt bunn, tare. Trekk hele natten. 33 ål, ca. 7 kg.

St. 9. Ålfjord ved Vikevik. 27.—28. august. Ålegress. Trekk hele natten. 122 ål, ca. 35 kg.

St. 10. Ålfjord, i bunnen. 28.—29. august. Ålegress, bløt bunn. Trekk til kl. 2, da fartøiet gikk på grunn og blev stående til kl. 9 om morgenen. 99 ål, ca. 22 kg.

St. 11. Høylandssund ved Valen. 29. august. Ålegress. Trekk til midnatt. 34 ål, ca. 8 kg.

St. 12. Onarheimsvågen, Husnes. 31. august. Friskt og dødt ålegress. Trekk etter midnatt. 46 ål, ca. 80 kg.

St. 13. Krokane, Os. 31. august. Ålegress. Trekk før midnatt. 6 ål, ca. 1 kg.

St. 14. Grimstadvjord, Fana. 1. september. Ålegress. Trekk etter midnatt. 8 ål, 1½ kg.

Ialt strakte forsøkene med åletrål sig i 1931 over 33 netter, med 37 stasjoner, hvorav dog en stasjon blev tatt om dagen.

Idet jeg henviser til den betenkning som blev avgitt av konsulent Rønnestad og undertegnede angående forsøkene med åletråling i 1930, skal jeg her i tilslutning til de medfølgende tabeller nevne litt om de forskjellige nye ting som fremgår av forsøkene, og gi en sammenligning for de 2 år, og for resultatene for Østland og Vestland.

De første undersøkelser med åletråling i 1931 blev foretatt nøiaktig en måned tidligere på året enn i 1930. Dette har delvis gitt sig uttrykk i resultatet av fangstene. Det fremgår også tydelig av fangstene at forholdene er forskjellige fra år til annet både med hensyn til mengden av torskeyngel og til optreden av yngel av annen nyttefisk, f. eks. sei og lyr.

Som nevnt i betenkningen vedkommende forsøkene i 1930 var der det år øiensynlig lite torskeyngel i strandregionen. Dette blev uttalt av bestyrer Dannevig, som fulgte forsøkene en tid, og han fikk det bekreftet ved sine yngelforsøk i september måned samme år. Da han har sammenligningsmateriale over forekomsten av torskeyngel helt fra 1917 for september måned, skulde forholdet i så måte være sikkert. Også den høie temperatur i overflatelagene, og derved også i strandregionen, til langt ut på høsten bidrog det år til å holde yngelen ute. At der faktisk var lite torsk av årgangen 1930 fremgår imidlertid også av trekkene 1931. Jeg henviser i så måte til omstående tabell, som sammenligningsvis fremstiller forholdene på de 2 lokaliteter Homborsund og Åkerøy—Brekkestø ifølge undersøkelsene de 2 år.

Mens vi i 1930 på begge disse stasjoner fikk forholdsvis mange torsk i sin 2. sommer, årg. 1929, var der i 1931 påfallende liten forekomst av denne gruppe, altså årg. 1930. Som man kunde vente viser det sig også at torskeyngelen ved forsøkene i 1931, som altså blev foretatt i juli måned, falt adskillig mindre. Dette vil man også av de medfølgende tabeller se er gjennomgående for alle lokaliteter. Yngelen var faktisk så liten at en god del, for ikke å si det meste, gikk gjennom åletrålens masker. Det viste sig således på en enkelt lokalitet i Søndeledfjord at vi med Dannevigs yngelnot fikk ikke så få torskeyngel,

Lengde cm	Homborsund						Åkerøy—Brekkestø					
	1930 (st. II), 25.—26. august						1930 (st. III), 26.—27. august					
	1931 (st. I), 29.—30. juli						1931 (st. II), 30—31. juli					
	Torsk		Lyr		Sei		Torsk		Lyr		Sei	
1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	1930	1931	
4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—
5	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
6	—	3	1	—	—	—	—	2	1	—	—	—
7	—	1	8	—	—	—	1	2	10	1	—	—
8	7	1	56	—	—	—	10	5	78	—	—	3
9	17	7	102	—	—	9	15	7	163	—	—	14
10	12	10	28	—	—	58	7	2	113	—	—	40
11	5	1	35	—	—	132	4	—	64	—	—	57
12	2	—	23	—	—	113	2	—	23	—	—	33
13	—	1	19	—	—	32	1	—	19	—	6	12
14	1	1	9	—	—	2	1	—	12	—	1	1
15	—	—	—	—	—	1	—	—	2	—	7	—
											4	—
16	3	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—
17	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
18	9	—	—	—	—	—	5	1	—	—	—	—
19	7	1	—	12	—	—	3	—	—	—	—	—
20	3	—	—	23	—	—	4	—	1	2	—	—
21	4	—	1	22	—	—	3	1	8	4	—	—
22	1	—	—	14	—	—	1	—	11	3	—	—
23	—	—	4	1	—	—	1	—	14	—	—	—
24	—	—	—	2	—	—	2	—	6	—	—	—
25	—	1	—	1	—	—	1	1	1	—	—	—
26	—	2	—	—	—	—	3	1	—	—	—	—
27	1	1	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
28	—	1	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—
29	—	2	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
30	—	1	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—
31	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
32	1	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—
33	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
34	—	2	1	1	—	—	—	—	1	—	—	—
35	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
36	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—
37	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
38	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
43	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
44	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Sum	57	38	350	77	4	345	74	34	527	11	18	160
Ant. trekk.....	13	8	13	8	13	8	15	9	15	9	15	9
Tid, min.....	222	190	222	190	222	190	289	163	289	163	289	163
Fisk pr. min.	0.26	0.20	1.58	0.45	0.02	1.82	0.26	0.21	1.82	0.07	0.06	0.98

mens vi natten før ikke hadde fått en eneste yngel i åletrålen. Yngelen var temmelig liten, men det var dog nokså påfallende at ikke en eneste kom i beknip og kom med i tråltrekkene. Det skal jeg dog søke å forklare senere.

Av hosstående tabell kan også ses hvordan yngelen av sei og lyr kan veksle fra år til annet. På de 2 lokaliteter var der i 1930 en mengde liryngel, men omtrent ingen seiyngel. I 1931 var forholdet omvendt. At dette ikke er et rent tilfelle fremgår av at det er ens for begge lokaliteter og bekreftes også ved at forekomsten av 2. sommers lyr, årg. 1930, er ganske tallrik i fangstene for 1931. Det bemerkes at liryngelen i juli 1931 var så småfallende at den delvis gikk gjennom maskene i åletrålen. Seiyngelen (morten) derimot var det år stor og velutviklet etter årstiden.

For å vise forholdet tydelig for de forskjellige årsklasser av torsk for de 2 lokaliteter og lette sammenligningen har jeg utregnet antall torsk pr. minutt tråling:

Torskeyngel pr. tråleminutt:

Homborsund:	Åkerøy—Brekkestø:
1930: 0,20	1930: 0,15
1931: 0,13	1931: 0,12

2. sommers torsk pr. tråleminutt:

Homborsund:	Åkerøy—Brekkestø:
1930: 0,13	1930: 0,08
1931: 0,01	1931: 0,02

Nyttbar torsk pr. tråleminutt:

Homborsund:	Åkerøy—Brekkestø:
1930: 0,01	1930: 0,03
1901: 0,05	1931: 0,06

Av ovenstående fremgår tydelig hvor forholdsvist lite 2. sommers torsk der var i 1931 sammenlignet med i 1930, d. v. s. at årg. 1930 for torskens vedkommende er svak. Større torsk synes å forekomme mere tilfeldig og vekslende i antall.

For torskeyngelens vedkommende viser det sig også at der er tatt mindre yngel i 1931 enn i 1930 og dette skjønt årg. 1931 av torsk ifølge bestyrer Dannevigs undersøkelser var betydelig rikere enn årg. 1930. Dette kommer imidlertid øiensynlig av årstiden, at forsøkene i 1931 blev foretatt 1 måned tidligere på året. Yngelen har så tidlig ikke i

den utstrekning slått sig ned i strandregionen som senere, og delvis faller den også så liten at den går gjennom trålen.

Dette forhold er gjennemgående for de fleste stasjoner, og jeg har derfor nedenfor gjort en sammenstilling som viser torsk pr. tråleminutt for de stasjoner som er tatt både i 1930 og 1931 og til sammenligning Dannevig's fangst av torsk i åletrålen i slutten av august og forekomsten av torsk under åletrålingen på Vestlandet:

Gruppe	Skagerakkysten				Vestlandet
	1930 12/—4/9	1931 2/7—4/8	%	1931 24—28/8	
0 (yngel) 1. sommer	0.15 1 pr. 6—7 min.	0.11 1 pr. 9 min.	73	0.39 1 pr. 2— 3 min.	0.14 1 pr. 7 min.
I 2. sommer	0.11 1 pr. 9 min.	0.05 1 pr. 20 min.	45.5	0.01 1 pr. 50 min.	0.05 1 pr. 20 min.
II—III Nyttbar Torsk	0.03 1 pr. 33 min.	0.03 1 pr. 33 min.	100	0.02 1 pr. 50 min.	0.03 1 pr. 33 min.
Sum	0.29 1 pr. 3—4 min.	0.19 1 pr. 5 min.	65.5	0.42 1 pr. 2— 3 min.	0.22 1 pr. 5 min.

Som man ser er der for de stasjoner som blev tatt både i 1930 og 1931 det siste år bare tatt ca. 73 pct. i forhold til hvad der blev tatt i 1930, og at dette skyldes årstiden, og at der ikke var mindre yngel sees av at Dannevig ved sine forsøk med åletråling en måned senere får et betydelig høiere tall pr. tråleminutt, endog enn året før til samme tid.

For Vestlandet finner man for samme tid lavere tall. Sannsynligheten taler for at torskeyngelen der var mindre utviklet til samme tid enn lenger syd.

Også 2nen sommers torsk er der forholdsvis mindre av i juli måned 1931 enn i august 1930. Dannevig fikk i august 1931 forholdsvis enda mindre, men han fisket på andre felter, så det er ikke fullt sammenlignbart.

Større torsk forekommer tilfeldig i omtrent jevnt antall overalt.

Bare på 2 lokaliteter blev der ved undersøkelserne i juli 1931 tatt forholdsvis meget torskøyngel, nemlig på flaket Møln-Fugløy ved Helgeroa, og inne i Topdalsfjorden. På begge disse steder var der forholdsvis lite ålegress, men derimot meget småtang, som later til å være et utmerket tilholdssted for torskøyngelen. Særlig i Topdalsfjorden blev den derfor også tatt i mengde. Tilfellet inne i Søndeledfjord, nevnt foran, synes å vise at åletrålen i høit ålegress ikke fanger så meget av den torskøyngel som finnes der. Mitt inntrykk er at meget av torskøyngelen flykter utenfor trålens område på grunn av den forstyrrelse som propellen frembringer i det lange ålegress. Ålegresset når jo som oftest like inn under båten, og det er sikkert at en god del fisk skremmes vekk ved den bevegelse som fartøiet og særlig propellen frembringer i vannet. Med meget morild i vannet kan man se selv ålen fare som en buktende strek bortover. Som oftest søker nok imidlertid ålen til bunns. Hvis ikke det var tilfelle vilde man jo få lite i trålen.

For å få en brukbar sammenligning for de forskjellige lokaliteter og de forskjellige forsøk med hensyn til torskøyngelens forekomst har jeg regnet ut hvor mange torsk der blir tatt pr. minutt tråling. Av dette kan man så regne ut hvor meget torsk der kan bli tatt av en tråler pr. uke. Jeg har utført dette med en effektiv tråletid av 4 timer for natten, hvad der gir 20 tråletimer (1200 minutter) for uken, da der kun tråles 5 netter i uken, ikke natt til søndag, og i almindelighet ikke natt til mandag. 4 effektive tråletimer pr. natt er tatt for hele sommeren, snarere for høit enn for lavt, da der kun tråles mens det er mørkt, og der går bort en del tid til trålens setning og sortering av materialet, samt gangen fra det ene felt til det annet i løpet av natten, hvor brukbare felter ligger mere spredt.

I tabellene for de forskjellige forsøk finnes gjennomsnittlig antall torsk pr. tråleminutt, man har da pr. uke:

1930, 21/8—4/9: 0,29 torsk. 1200 = 348 torsk, Skagerakkysten.
1931, 21/7—4/8: 0,19 » 1200 = 228 » —
1931, 24/7—28/8: 0,42 » 1200 = 504 » —
1931, 19/7—31/8: 0,22 » 1200 = 264 » Vestlandet.

Jeg har tatt med utregningen for alle forsøk. Det forsøk som faller verst ut er åletrålingene i slutten av august 1931 på Skagerakkysten. Det som imidlertid interesserer oss mest er resultatet av forsøket i slutten av juli—begynnelsen av august, altså i den tid da åletrålingen i tilfelle kan tenkes tillatt. Der skulde da efter disse beregninger av en åletråler bli tatt 228 torsk. Av denne torsk blir vel å merke ikke alle ødelagt. Tvertimot, hvor materialet består av friskt ålegress vil mesteparten av

ungelen kunne leve meget godt op, likeså ved frisk tang og tare, hvorimot med meget dødt materiale sannsynligvis en god del av yngelen vil bli skadet og dø.

Til sammenligning med ovenstående anføres hvad en åletråler kan fiske for i en uke. Av den tidligere betenkning sees at en åletråler hadde fisket for kr. 2114,40 på 6 uker, pr. uke altså for kr. 352,40. En annen hadde fisket for kr. 1408,80 på 4 uker, det gir pr. uke 352,20, altså meget nøiaktig samme beløp som for den første. For tiden ligger riktignok prisen for ål betydelig lavere enn i 1930, men det er jo tilfelle også med de andre fiskeprodukter.

Av forangående sammenligning mellom de forskjellige forsøk med åletråling vil fremgå at jo tidligere på året der tråles, jo mindre yngel av torsk blir der tatt. Det har vært meningen å foreta forsøk enda tidligere, i juni måned, altså ved begynnelsen av den tid åletråling i tilfelle skulde bli tillatt. Hertil har der dog ikke vært anledning, men der kunde kanskje bli anledning i år, hvis det skulde ønskes av departementet, og de nødvendige utgifter dertil kunde avsees.

Fra den svenske vestkyst, hvor åletråling har vært drevet gjennom 17 år, har man imidlertid meddelelser i »Ny Svensk Fiskeritidskrift« om nogen tråleforsøk også fra juni måned. Det vil derav sees at der i juni måned ikke blir tatt nogen egentlig yngel, den er for liten og er på denne tid ikke kommet inn i strandregionen. Heller ikke 2. sommers torsk er der tatt mange av, heller ikke den holder sig da så meget på grunt vann.

Såvidt det kan sees har åletrålingen i Sverige vært tillatt året rundt. Nu har de øvrige fiskere begynt å klage, da åletrålingen har tatt overhånd. Såvidt man kan forstå er man derborte imot å forby åletrålingen helt, men overveier en ordning, som den som er blitt foreslått her med tillatelse av åletråling blott et par sommermåneder. I Sverige kan dette ordnes av fiskerimyndighetene uten riksdagens medvirkning.

Med hensyn til yngel av de øvrige nyttefisk, f. eks. sei og lyr m. v. så synes forekomsten av disse på de forskjellige lokaliteter å være meget vekslende fra år til annet. En ting kan også sies for disses vedkommende, nemlig at der vil være mindre av dem i strandregionen i de egentlige sommermåneder, og at de dessuten så tidlig vil falle så små at de delvis vil gå gjennom åletrålens masker.

Så er det hummeren. Der har jeg hørt at det vakte endel diskusjon at denne i tabellene for forsøkene i 1930 ikke var opført med nøiaktig antall for hver enkelt stasjon. Det er nu rettet, for den blev tellet og dessuten nøiaktig mål tatt for hver enkelt. Her skal imidlertid gjentas hvad der blev sagt i forrige betenkning, at hummeren ikke vil bli opfisket og tatt av åletrålerne. Det vil bare volde dem bryderi. I mørket og under arbeidet med ålen vil hummeren simpelthen bli oversett, da

den kun forekommer hvor der er tang og tare og vanskelig kan skilles fra dette når materialet blir bragt på dekk. En ting skal dog tilføies på grunnlag av undersøkelsene i år: Jo tidligere på året der fiskes, jo flere bløte hummer vil der være blandt de som blir tatt, og de rent bløte hummer vil være utsatt for å skades. Slik bløt hummer vil imidlertid holde sig ganske godt skjult, den er forsvarsløs overfor alle angripere, og dens eneste redning er at den stikker sig vekk. Der skulde altså være mindre anledning til at man i det hele fikk mange av dem.

I departementets pålegg om å fortsette undersøkelsene over åletrålingen er også nevnt at der skulde undersøkes angående kollisjonsmuligheter. Da åletrålingen imidlertid har vært forbudt, har man heller ikke hatt anledning til å gjøre spesielle erfaringer angående kollisjonsmuligheter. De åletrålere som fisket under vår kontroll forårsaket ialfall ingen kollisjoner, men hvad der kunde ha hendt under fritt fiske er ikke godt å si.

Åletråling har forresten foregått på Skagerakkysten i hele sommer, »overalt« efter hvad enkelte folk fortalte, men det tror jeg dog var en overdrivelse. At åletråling foregikk er imidlertid sikkert. Vi kom under våre undersøkelser over åletrålere, således i Viksfjord ved Stavern. De vi talte med sa de visste ikke annet enn at åletrålingen var tillatt. De oppgav imidlertid både galt navn og hjemsted, så de hadde visst mindre god samvittighet. Efter at de fremmede trålere nu er drevet vekk med lovens hjelp, synes det som om hjemmefolkene driver åletrålingen for egen regning, og de blir ikke anmeldt men derimot beskyttet av sine sambygdinger. For å få oversikt over forholdene blev forespørsler angående den pågående tråling gjort, men der blev dekket over så man ingen pålitelige opplysninger kunde få. Mitt inntrykk er at selv om forbudet mot åletrålingen blir oprettholdt på Skagerakkysten, vil trålingen ikke ophøre før åletrålene blir konfiskert, så fordelaktig finner befolkningen der syd disse redskaper å være når de først har fått alle fremmede bort.

Der har vært antydning at meget faststående redskap skal være blitt ødelagt i 1931 og at dette skal skyldes åletrålere. Hvorvidt dette er tilfelle, er som forholdene ligger an umulig å fastslå. Det er forresten nokså sannsynlig at folk som ikke respekterer forbudet mot åletrålingen heller ikke respekterer andres rett og andres redskaper, det hele munner ut i ulovligheter, som vil florere, så lenge der oprettholdes tvilsomme forbud uten at der finnes det minste opsyn som kan håndheve forbudene.

Angående de forsøk med åletråling, som blev foretatt på Vestlandet, så må disse sies å ha falt ganske heldig ut, når hensyn tas til at de blev utført med folk som var helt ukyndige i dette fiske, og på hittil helt uprøvede lokaliteter. Det dårlige resultat i Midthordland skyldes at man

fikk trålen full av maneter, så man hverken fikk ål eller annen fisk i enkelte trekk. Foreløbig lot der heller ikke til på Vestlandet å være nogen egentlig motvilje mot det nye redskap, men derimot betydelig interesse for om det vilde bli tillatt.

Med hensyn til de uttalelser som er innkommet, særlig fra Skagerakkysten, så gir de som det var forutsett et meget usikkert resultat, og jeg vil helt overlate til hr. Fiskeridirektøren å avveie hvilken betydning de kan sies å ha for spørsmålet. Jeg vil kun få lov å bemerke at når Østlandske fiskeriselskap antyder et mulig forbud mot bruk av åletrål på enkelte områder ved Oslofjordens munning, så har dette ikke noget grunnlag i de biologiske forhold, men betegner blott en konsesjon til folkemeningen i vedkommende distrikter.

I henhold til hvad ovenfor er nevnt vil jeg fremholde som min opfatning, at det vilde være heldig for en utprøvning av de forskjellige fiskeredskapers samvirken om der kunde gis dispensasjon for bruken av åletrål i et par år på de betingelser som antydte av konsulent Rønnestad og undertegnede i uttalelsen som blev avgitt ifjor. Det samme kan kanskje også opnåes efter departementets forslag om forandring av tråleloven, så åletråling blev tillatt, men under departementets fulle kontroll. De uttalelser som er innkommet for å åpne adgang for åletråling er delt mellem disse 2 fremgangsmåter. En avgjørelse enten i den ene eller den annen retning må imidlertid treffes snarest, bl. a. så man enten kan legalisere den nu pågående åletråling på Sørlandet, eller få den stoppet ved absolutt forbud og konfiskasjon av redskapene.

Optelling av fangsten ved åletråling II på Skagerakkysten.

St. 1 & 2, 4—6 august. St. 3—7, 24—28 august.

1931, II.

Fiskesort	St. 1 ¹⁾	St. 2	St. 3	St. 4	St. 5	St. 6	St. 7	Sum
1. Ål	7	40	124	45	49	91	50	406
2. Torsk	4	17	133	220	22	31	26	453
3. Sei	—	3	6	3	4	15	14	45
4. Lyr	—	4	37	13	109	194	16	373
5. Hvitting	3	2	—	—	—	2	—	7
6. Rødspette	1	—	—	1	1	2	—	5
7. Lomre	—	1	1	1	—	17	—	20
8. Pigvar	1	—	—	—	—	—	—	1
9. Slettvar	1	1	—	—	—	—	—	2
10. Tunge	—	—	—	1	—	—	—	1
11. Mareflyndre	—	—	—	1	—	—	—	1
12. Sjørret	—	—	—	1	—	—	—	1
13. Makrell	—	—	—	—	11	—	—	11
14. Skrubbe	1	55	37	3	3	1	5	105
15. Berggyllt	—	1	4	1	8	35	6	55
16. { Blåstål ♂	—	1	—	—	—	—	—	1
{ Rødnebb ♀	4	36	—	—	1	—	—	41
17. Sypike	—	99	63	41	91	121	55	470
18. Ålekone	4	7	13	20	4	9	6	63
19. Gapeflyndre	1	—	—	—	—	—	—	1
20. Bergnebb	110	86	61	20	47	145	18	487
21. Gressgyllt	1	6	—	—	1	1	—	9
22. Ulke	22	85	41	19	21	136	30	354
23. Tangsprell	8	7	2	—	—	3	2	22
24. Tangnål	—	1	—	1	—	—	—	2
25. Kantnål	3	17	35	18	9	9	17	108
26. Tangbrosme	—	—	—	1	—	1	—	2
27. Tangsnelle	—	—	2	—	2	2	1	7
28. Havnål	—	2	4	—	5	11	6	28
29. Svartkutling	41	61	67	246	52	14	88	569
30. Fløifisk	1	—	—	—	—	—	—	1
31. Stingsild		x	x	x	x	x	x	x
32. Gobius			x		x	x	x	x
33. Hummer	—	1	3	—	4	9	1	18
34. Reker	x	x	x	x	x	x	x	x
Antall trekk	6	9	11	10	12	12	13	73
Antall mirutt	58	148	257	172	216	236	160	1246
Ål pr. minutt	0.12	0.27	0.48	0.26	0.23	0.39	0.31	0.33

x. Forekommer, men ikke tallet.

¹⁾ St. 1 dagtrekk, de øvrige stasjoner blev gjort om natten som sedvanlig.

1931. I.

Optelling av fangsten ved åletråling på

Fiskesorter	St. 1	St. 2	St. 3 ₁	St. 4	St. 5	St. 6
1. Ål.....	95	142	95	37	59	13
2. Torsk.....	4	16	34	6	7	40
3. Sei.....	—	—	—	—	—	1
4. Lyr.....	16	4 ₁	2	2	13	1
5. Hvitting.....	5	6	2	—	—	6
6. Rødspette.....	2	—	—	—	—	—
7. Lomre.....	—	—	—	—	1	—
8. Slettvar.....	—	—	—	—	1	—
9. Sandflyndre.....	1	—	—	—	—	—
10. Sjørret.....	—	1	1	—	1	—
11. Skrubbe.....	76	6	17	19	29	—
12. Berggylt.....	3	1	2	—	1	1
13. {Blåstål ♂.....	—	—	—	—	—	—
{Rødnebb ♀.....	—	—	—	—	—	—
14. Sypike.....	75	77	107	25	102	54
15. Ålekone.....	66	35	9	57	30	26
16. Gapeflyndre.....	—	—	—	—	—	—
17. Bergnebb.....	95	94	231	9	357	34
18. Gressgylt.....	—	—	—	—	—	—
19. Grønngylt.....	1	—	—	—	—	—
20. Ulke.....	105	21	107	24	39	94
21. Tangsprell.....	5	4	1	1	4	12
22. Tangnål.....	3	6	2	4	5	1
23. Kantnål.....	7	7	1	3	10	19
24. Tangbrosme.....	1	—	—	—	—	—
25. Tangsnelle.....	—	—	—	—	—	—
26. Havnål.....	—	—	—	—	—	—
27. Paddetorsk.....	—	—	—	—	—	—
28. Svartkutling.....	185	421	289	249	24	15
29. Fløifisk.....	—	—	—	—	—	—
30. Stingsild.....	x	x	x	x	x	x
31. Glasskutling.....	—	—	—	—	—	—
32. Gobius.....	—	—	—	—	—	—
33. Hummer.....	2	—	2	1	3	1
34. Reker.....	x	x	x	x	x	x
35. Strandkrabe.....	x	x	x	x	x	x
Antall trekk	6	11	13	4	5	3
Antall minutter	223	180	118	101	81	57
Ål pr. minutt	0.43	0.79	0.80	0.37	0.73	0.23

x. Forekommer men ikke tellet.

Skagerak-kysten, 21. juli—4. august 1931.

St. 7	St. 8	St. 9	St. 10	St. 11	St. 12	St. 13	St. 14	St. 15	St. 16	Sum
41	242	218	29	119	187	51	102	35	33	1 498
9	57	38	—	34	9	130	29	34	23	470
4	25	345	8	160	27	15	16	1	18	620
13	44	77	7	11	32	3	38	10	31	304
3	—	3	—	1	1	—	—	2	2	31
2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4
—	—	29	—	19	2	—	—	—	2	53
—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	3
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	2	—	1	—	—	—	1	3	1	11
1	70	19	—	—	23	27	43	1	2	333
4	1	8	5	49	5	—	—	1	4	85
—	—	2	—	—	—	—	—	2	1	5
—	1	12	2	5	9	—	—	13	18	60
22	83	283	29	103	84	26	60	78	140	1 348
23	65	15	—	15	24	15	17	5	21	423
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
117	370	268	45	386	219	32	442	140	142	2 981
1	2	6	7	14	6	—	1	1	8	46
—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2
288	112	120	9	69	62	39	65	75	132	1 361
15	6	1	—	3	1	2	5	10	7	77
5	1	3	—	2	—	—	—	1	3	35
20	23	9	4	14	9	6	12	37	9	190
1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
1	4	1	—	3	—	—	3	—	—	12
—	—	4	2	20	—	—	—	—	13	39
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
52	59	36	26	27	111	75	68	133	53	1 803
3	—	—	—	1	—	—	—	1	—	5
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	—	x	x	x	—	—	x	x	x
3	4	11	—	10	—	—	1	—	5	41
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
4	12	8	5	9	17	4	7	11	12	131
98	211	190	35	163	196	83	190	127	117	2 160
0.42	1.23	1.15	0.83	0.73	0.95	0.61	0.54	0.28	0.28	0.69

1931. III.

Optelling av fangsten ved åletråling III

Fiskesort	St. 1	St. 2	St. 3	St. 4	St. 5
1. Ål.....	16	7	19	9	—
2. Torsk.....	27	12	14	3	3
3. Sei.....	—	12	13	5	8
4. Lyr.....	1	7	1	6	—
5. Hvitting.....	23	5	2	—	—
6. Rødspette.....	—	—	—	—	—
7. Lomre.....	—	—	2	—	—
8. Pigvar.....	—	—	—	—	—
9. Sjørret.....	—	—	—	—	—
10. Skrubbe.....	—	—	—	—	—
11. Berggylt.....	4	5	8	6	1
12. Rødnebb ♀.....	—	2	—	7	—
13. Sypike.....	24	32	43	23	3
14. Bergnebb.....	1	21	7	6	4
15. Gressgylt.....	—	21	1	19	1
16. Grøngylt.....	4	6	4	11	—
17. Ulke.....	6	3	13	4	—
18. Tangsprell.....	—	—	—	—	—
19. Tangnål.....	1	—	1	—	—
20. Kantnål.....	10	36	7	13	—
21. Tangsnelle.....	6	1	—	1	—
22. Havnål.....	1	—	—	—	—
23. Svartkutling.....	86	57	49	37	2
24. Stingsild.....	x	x	x	x	x
25. Glasskutling.....	—	1	—	—	—
26. Gobius.....	x	x	x	x	x
27. Hummer.....	—	—	1	—	—
28. Reker.....	—	—	—	—	x
Antall trekk	6	6	5	4	3
Antall minutter	45	93	46	50	48
Ål pr. minutt	0.31	0.08	0.43	0.18	0.00

x. Forekommer, men ikke tallet.

på Vestlandet, 19.—31. august 1931.

St. 6	St. 7	St. 8	St. 9	St. 10	S t. 11	St. 12	St. 13	St. 14	Sum
53	79	33	122	99	34	46	6	8	531
24	23	46	46	7	12	11	4	17	249
6	5	9	61	10	12	1	9	4	155
2	16	9	1	7	5	4	2	16	77
—	2	2	16	6	5	6	1	—	68
—	—	—	—	—	1	—	—	—	1
3	1	1	4	1	1	—	1	1	15
—	—	1	—	—	—	—	—	—	1
1	—	—	2	1	—	—	—	—	4
3	2	—	1	2	4	2	—	—	14
6	31	4	77	16	9	8	3	3	181
1	—	1	6	—	—	1	—	—	18
128	120	30	172	43	73	55	49	25	820
9	5	4	19	2	6	3	5	3	95
2	—	1	4	2	—	3	2	1	47
—	6	2	9	5	2	14	4	—	67
—	—	—	—	—	—	1	—	—	27
1	—	—	—	—	—	—	—	—	1
—	—	7	5	7	16	9	11	2	59
13	31	9	54	1	—	1	—	1	176
1	1	—	—	—	—	—	—	—	10
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
456	516	26	61	88	76	155	67	55	1 731
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
x	x	x	x	x	x	—	x	x	x
9	11	9	9	6	4	4	2	2	80
106	176	124	192	79	65	67	17	14	1 122
0.50	0.45	0.27	0.64	1.25	0.52	0.69	0.35	0.57	0.47

Beretning for Flødevigens utklekningsanstalt for terminen 1931/1932.

Av Alf Dannevig.

H u m m e r.

Hummeropdretingen var innstillet sommeren 1931 i påvente av nye apparater hvortil stortinget hadde bevilget midler. I årets løp er bygningen opsatt og de nye apparater innstallert. Bygningen er 21,18 × 7,68 meter i en etasje. Den er bygget av reisverk med innvendig og utvendig klædning. Taket er av bølgeblikk. Gulvet er i sin helhet av cement.

Foruten 3 gamle opdretningskasser med tilsammen 6 effektive apparater er der nu installert 2 nye, hvert med 10 apparater. Vi disponerer altså nu 26 apparater for hummeropdretingen. Og da de nye er adskillig større enn de gamle er kapasiteten av det hele anlegg omtrent 5-doblet.

Apparatene har plass i en stor sal i den søndre ende av bygningen. I den nordre ende er der maskinrum hvor en ny pumpe og motor er innstallert. Motoren er på 17,6 k.W. og pumpen gir ca. 270 tonn vann pr. time ved en samlet løfte- og trykkehøide av ca. 11 meter. Dessforuten har vi anleggets gamle pumpe som gir ca. 60 tonn pr. time. Et rum ved siden av maskinen er beregnet på et kjøleskap for hummermaten.

Innsamling av statistikk over enkelte hummerfiskeres fangster er fortsatt. Dette er forberedende arbeider til de senere undersøkelser over nytten av å slippe ut hummeryngel på forskjellige lokaliteter. De innsamlede opplysninger er forøvrig meget opplysende også i andre henseender — og så snart de økonomiske forhold gjør det mulig, bør der innsamles lignende materiale fra hele hummerdistriktet.

T o r s k.

Torskeutklekningen var gjennomgående heldig våren 1932. Innkjøp av stamfisk begynte 1ste desember og fortsattes til 19de februar. Der erholdtes ialt 492 torsk. På grunn av den forholdsvis høie sjøtemperatur på forvinteren begynte en del av torsken å gyte svært tidlig, og da anlegget på grunn av budgettmessige hensyn ikke kunde settes i drift så tidlig gik den tidlig gytte rogn tapt.

Driften begynte 8. februar og fortsattes til og med 19. april.

Der blev ialt innsamlet	301,75 l egg	
Ubefruktet eller døde i anstalten	17,00 —	
	<hr/>	
	284,75 l egg	
Utsatt ved sesongen slutt	6,50 —	= 2.9 mill.
Klekket	278,25 l egg	= 125.9 mill.
Død i apparatene	13.4 mill.	
Død under transport	6.0 —	
	<hr/>	
	19.4 —	
	<hr/>	
	Ialt utsatt 106.5 mill. yngel	
	og 2.9 mill. egg.	

Temperatur og saltholdighet var gjennemgående bra under utklekkingen. En plutselig synkning av temperaturen i sjøvannet i dagene 9.—13. mars bevirket dog nogen dødelighet av egg i langt fremskredet stadium.

Yngelen utsattes på følgende steder:

9/3. Viigkilen (Grimstad)	6.0 mill. yngel
11/3. Nøtterøy (Årøysund og Vrengen)	11.0 —»—
16/3. Kristiansand (Vigebukten og Fiskåbukten)	10.0 —»—
9/3—21/3. Omkring Flødevigen	2.1 —»—
21/3. Ved Moss (Rygge og Omegn F.forr.)	10.6 —»—
25/3. Larvik (Høllen, Viksfjord, Fredriksvern)	17.0 —»—
2/4 og 9/4. Sandefjord (utenfor Framnes, ved Granholmen, innerst i Mefjorden og Lahellefjorden, Veierlandet)	22.2 —»—
4/4 og 9/4. Tønsberg (Verjøsund, Oslebaksund og Vestfjorden)	10.0 —»—
13/4. Kragerø, Skåtøy, Sannidal	10.3 —»—
16/4. Tvedestrand (innenfor Furuøen)	3.3 —»—
19/4. Eide (Homborsund)	4.0 —»—
	<hr/>
	106.5 mill. yngel
19/4. Eide (Homborsund)	2.9 mill. egg

Bestillinger fra Horten, Onsøy og Tjøme kunde ikke imøtekommes.

Yngeltransporten foregikk gjennemgående under gunstige værforhold. På en tur var sjøgangen dog så generende at der døde en del yngel.

Undersøkelsene over lysets og enkelte andre faktorerers innflydelse på torskeyngelens utvikling fortsattes. Det er ved forsøkene i år påvist at

sterkt sollys (efter å ha gått gjennom to glassvegger) virker drepende på torskeyngelen. Og ved parallellforsøk blev det bevist at det ikke var den ledsagende høie temperatur som var den avgjørende. De tidligere resultater som viste at yngelen blev tiltrukket — og befant sig vel — ved moderat lys blev bekreftet ved nye forsøk.

Som ventelig kan være viser det sig altså at yngelen trives best ved moderat belysning.

De årlige undersøkelser over fiskeyngelens (særlig torskefiskenes) tallrikhet i strandregionen er fortsatt. Der blev i tiden 15/9—1/10 utført 79 nottrekk med en samlet fangst av:

Torsk 576, hvitling 1233, lyr 1677 og sei 44.

I disse tall er innbefattet 1½ års fisk, men hovedmassen er av årets produksjon.

I likhet med forrige år er det lite torskeyngel i strandregionen.

Til aldersbestemmelser er der innsamlet følgende antall fisk fordelt på 3 lokaliteter:

Torsk 1410, lyr 643, sei 186.

Torsken er ferdig bestemt. Enn videre er der innsamlet et stort materiale av torsk hvor også hvirvlene er talte. Dette er et ledd i de pågående undersøkelser over torskens raser. Det samme er tilfelle med den vesentligste del av den benyttede stamfisk. Denne er også benyttet til en undersøkelse av ovarienes utvikling til modenhet — og regenerasjon efter gytningen. Disse undersøkelser har særlig påhvilt assistent Sivertsen.

Forskjellig.

I de første dager av juli utførtes et tokt med »Ossian Sars« for å undersøke de hydrografiske forhold i en del fjorder på Skagerakkysten. Likedan i tiden 16.—21. november.

I sommermånedene har bestyreren og assistent Sivertsen deltatt i en del undersøkelser angående åletrålenes virkninger på fiskefeltet. Disse undersøkelser har vært ledet av konsulent Bjerkan. Assistent Sivertsen har enn videre påbegynt en del undersøkelser over ålens biologi. Denne er praktisk talt ikke undersøkt i vårt land.

I årets løp er et større arbeide over torskens alder på Sørlandet gjort ferdig og innsendt til trykning. Likedan anleggets 50 års beretning. Annen desember 1932 blir det nemlig 50 år siden Arendals Fiske- riselskap utsendte innbydelse til tegning av bidrag til dannelsen av en utlekningsanstalt for saltvannsfisk.

En artikkel om østerskultur er offentliggjort i »Naturen« og et par små avhandlinger om torskeyngelen og lyset m. v. er trykt i »Journal du Conseil«.

Det Internasjonale Havforskningsråd.

Ved konsulent O. Sund.

Denne mellempfolkelige sammenslutning av fagmenn på alle fiskeriforskningens områder holdt sitt årsmøte for 1932 i Kjøbenhavn 20—26 juni. Der møtte ialt 67 fagmenn fra 14 stater hvoriblandt alle nord-europeiske undtagen Estland, Litauen og Russland, av andre land Spanien og Portugal.

Fra Norge møtte som statens delegerte prof. Johan Hjort og fiskeridirektør Asserson, og av norske fagmenn forøvrig: prof. H. H. Gran, hr. Alf Klem, hr. Per Ottestad, dr. Johan Ruud og fiskerikonsulent Oscar Sund.

Norge var representert i de forskjellige arbeidskomiteer:

- i „Komiteen for det nordøstre område“ (Norge og Barentshavet), ved prof. Hjort (formann) og konsulent Sund (viceformann),
- i „Komiteen for det nordvestre område“ (Island—Grønland etc.), ved Sund,
- i „Komiteen for nordlige Nordsjø“, ved Sund,
- i „Komiteen for Hydrografi“, ved Hjort og Sund,
- i „Planktonkomiteen“, ved Gran,
- i „Komiteen for statistikk“, ved Asserson,
- i „Komiteen for hvalfangst“, ved Hjort,
- i „Den konsultative Komité“ (hovedkomiteen), ved Hjort og Sund.

Norges behov og synsmåter kom til orde på flere områder.

Således fremholdt Sund i Komiteen for det nordøstre område at de ikke-norske nasjoner ikke burde innskrenke sine observasjoner av fiskebestanden til å gjelde bare ilandbragt fisk, da denne er mer eller mindre sortert, man burde sende observatører med trålerne til Østhavet, Bjørnøya etc. så de virkelige fangster kunde bli undersøkt med hensyn til mengden av hver art og størrelse m. v. Denne henstilling blev enstemmig støttet ved en resolusjon herom. Der blev dessuten gitt en inngående redegjørelse for de norske undersøkelser av torskebestanden i området, og denne redegjørelse finnes trykt i møterapporten (R. & Pr. V., vol. 81). Hjort blev gjenvalgt som formann, Sund som viceformann i denne komité.

I Komiteen for det nordvestre område blev det vedtatt at alle interesserte nasjoner skulde iverksette bestandsundersøkelse („biologisk statistikk) efter lignende fremgangsmåte som i Norge. (Dette område omfatter Island, Færøylene og Grønland).

I Komiteen for Nordsjøen blev et forslag om et internasjonalt etterretningsvesen for det praktiske fiske avvist, da sådan virksomhet

allerede utføres av fagskrifter og aviser. Der blev vedtatt en resolusjon om at forsøkene med skåntrål nu var ført så langt at man kunde anse dem avsluttet og der burde nu gjøres praktiske forsøk over virkemåten av tråler som var bundet med kavl av ikke under 10 cm omkrets for dobbel eller 8—9 cm for enkel tråd. Der burde av de samme fartøier avvekslende fiskes også med vanlig (trangere) maskevidde for å få se forskjellen i fangstmengde av de forskjellige størrelser av fisk.

Der blev holdt to møter som helt var viet diskusjon av fiskerividenskapelige spørsmål, nemlig (1) om virkningen av for sterk beskatning av fiskebestanden og (2) om strømundersøkelser. På det første møte blev virkningene av fangst av undermålsfisk og for sterk fangst inngående drøftet med hensyn til mange fiskearter; således sild, hyse, flyndre og i sin almindelighet.

Det annet møte drøftet resultater av de forskjellige lands regelmessige observasjoner av saltgehalt og temperatur, og likeså om de særlige undersøkelser med strømmålere og flaskeposter.

I det internasjonale Råds styre („Bureau“) blev valgt til formann den engelske fiskeridirektør N. G. Maurice og til vicepresidenten en norsk (prof. Hjort), en dansk (prof. Schmidt), en fransk (Tissier) og en tysk (Heinrici).

